

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5 50
na mesec 1 90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Čredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbija vsak dan zvečer izvenredni delovni in prazniški.

Inserati veljajo: pesterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpsolave naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6 50
na mesec 2 30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica.

Čredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 33.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vtujdno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 24— | Četrt leta . . . K 6—
Pol leta . . . „ 12— | En mesec . . . „ 2—

V upravnistvu prejemam na mesec K 1 90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 25— | Četrt leta . . . K 6 50
Pol leta . . . „ 13— | En mesec . . . „ 2 30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a bratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Čuvajte svoj denar.

Slučaj, ki bi ga kralj Lear nvrstil med grenke norosti usode, je posadil na mesto deželnega glavarja kranjskega ambicioznega diletanta, ki se je bil v dnevih politične korupcije iz parlamentarnih nizav povzdignil na čin dvornega svetnika in je potem, iz nepojasnjenih nagibov predčasno penzioniran, zapeljal svoj čoln v klerikalne vode, po katerih je fante de mieu prijadral na sedanje svoje mesto.

Ko je postal Šuklje deželni glavar, je bila vsa javnost nmenjena, da si je to mesto izgovoril kakor nekak »kote« in priboljšek za stara leta, sicer pa da bo pokoren izvrševatelj ukazov svojega pastirja in jih izpolnjeval z zvestobo moža, ki ničesar več ne pričakuje.

V polit. oziru Šuklje tudi v resnici ni nič drugega, kakor eksekutor Šustersčevih povelj. V zadnjem času ga pošiljajo klerikalci tudi kot galopina k raznim ministrom in generalom. A vse to ne zadovoljuje njego-

vih ambicij in ne zadostuje njegovi čestilakomnosti. Svojo sedanjo ne posebno odlično vlogo v klerikalni stranki smatra Šuklje pač samo za nekaj prehodni stadij, le za nekako postajališče v njegovi karieri, za pozicijo, od katere najlažje izteza roke po — ministrski časti.

Zavesa, prikrivajoča Šukljetove namene in načrte za prihodnost se je prvič nekoliko odmaknila v mesecu januarja lanskega leta. Takrat je namreč Šuklje v uporabil svojo službo kot deželni glavar, da je vprizoril v Ljubljani železniški shod, ki naj bi bil začetek velikanske akcije za izpopolnitev železniškega omrežja kranjskega. Impozantnost tega železniškega programa je bila proračunjena; ta impozantnost naj bi premamila javnost in zadušila vsako kritično presojo. Seveda so bili tudi udeležniki tega shoda skrbno izbrani; z režisersko spretnostjo je bilo preskrbljeno za skromno opozicijo, da je imel zbor priložnost krepko zaoriti in klaka močno tleskati in da je vsa predstava izpadla po Šukljetojih intencijah ter napravila na Dunaju in tudi v nepodrejenih domačih krogih vtisk, kakor da stoji vsa Kranjska dežela v Šukljetojem taboru.

Ta shod si je prisvojil oblast izvoliti odbor, ki se brez vsake legitimacije, imenuje glavni deželni železniški odbor, dasi nima nič več pravice in nič več besede, kakor katerakoli gostilniška družba. S tisto pravico, kakor ta glavni deželni železniški odbor, bi lahko tudi ljubljanski veteranci vzeli železniško vprašanje v roke ali kak kegljaški klub. Seveda je Šuklje to namenoma vprizoril tako, da bi mogel s svojimi kompanjoni poljubno gospodariti in bi ne prišli do veljave resnični ljudski interesi. Tak glavni deželni železniški odbor, v kateri kliče Šuklje kogar hoče, nima seveda nobenega pomena in ne služi v drugo kot za orožje v dosegu protiljudskih namenov Šukljeta in njegovih najbližjih tovarišev. Resničen deželni železniški odbor, ki bi imel pred javnostjo kaj veljave in bi smel govoriti v imenu dežele, se da sestaviti le na ta način, da izvolijo vanj vse v poštev prihajajoče korporacije popolnoma svobodno svoje zastopnike. Na odbor, ki ga je izvolila po Šukljetu v »Unio« povabljena družba klerikalnih spekulantov in kimovcev pa resen človek nič ne da.

Ta Šukljetožni železniški odbor je imel pred kratkim sejo, na kateri se je povedalo, kaj se je doslej storilo za uresničenje tistega velikanskega žele-

zniškega programa, ki je bil sprejet na železniškem shodu meseca januarja lanskega leta in čigar uresničenje tudi prihodnja generacija še ne bodo živela. Opojasnilih, ki jih je Šuklje dal na tej seji, bo treba še posebej izpregovoriti, kajti ta »glavni deželni železniški odbor« ni sicer še ničesar resnega storil in še manj dosegel — železniško ministrstvo mu še do danes niti odgovora ni dalo — ali tendencam, ki so razvidne iz Šukljetojih pojasnil se je treba že sedaj v interesu cele dežele odločno ustaviti.

Eno pa je treba že sedaj kar najodločneje izreči in to je **energično svarilo vsi javnosti: Čuvajte svoj denar!**

Šukljetoja prizadevanja gredo na to, da bi se na Kranjskem zidale nekatere železnice, ki jih želi vojna uprava. Šuklje ne dela na zgradbo takih železnic, ki jih potrebuje dežela iz gospodarskih ozirov, nego na zgradbo strateških železnic. Galicija priča v kako velikem nasprotju so lahko stratežne železnice z gospodarskimi interesi kake dežele. Gotovo so tudi stratežne žel. lahko koristne, če ne za celo deželo, vsaj za posamezne pokrajine, a vzlic temu bi bila prava blaznost, če bi prebivalstvo prostovoljno prispevalo za gradnjo vojaških železnic in prostovoljno prevzemalo bremena, ki bi jih po postavi morala nositi država sama.

A ravno to zahteva ta famozni glavni deželni železniški odbor. Pol milijona kron hoče Šuklje, da naj zasebni zlože za pokritje stroškov za trasiranje železnic, ki se bodo morda zgradile, morda pa tudi ne! In pol milijona kron naj zaupajo zasebniki tej pisani družbi, ki se imenuje glavni deželni železniški odbor in ki ni nikomur odgovoren in nikomur dolžan račun položiti.

Verjamemo Šukljetu prav radi, da je šef generalnega štaba z veseljem sprejel ponudbo, da bo kranjsko prebivalstvo samo plačalo pol milijona kron za trasiranje stratežnih železnic, da bo prebivalstvo prostovoljno plačalo to, česar nečeta plačati ne država in ne dežela. Šef generalnega štaba je s tako ponudbo jako ustreženo in gotovo bo Šukljetu jako hvaležen, če izpelje ta kolosalni trik, vsled katerega bo revno kranjsko prebivalstvo državi prihranilo pol milijona. Bolj se šefu generalnega štaba sploh ne more ustreči. Ničesar ne riskira. Če se na stroške kranjskega prebivalstva izkaže, da je stvar dobra, bo šef generalnega štaba zadovoljen, če pa se izkaže, da ni dobra,

bo zadovoljno rekel: prihranili smo denar — in vse bo v redu.

Kranjsko prebivalstvo pa ni v takih razmerah, da bi moglo pol milijona kron proč vreči za projekte, glede katerih nihče ne ve, če se bodo dali uresničiti ali ne. Če bi bile te železnice tako nujno potrebne vojaškemu erarju, kakor zatrjuje Šuklje, potem bi jih država gotovo z vso naglico sama zgradila in bi prav nič ne čakala na to, da ji Šuklje nabere pol milijona prostovoljnih darov. Ravno iz tega pa tudi sledi, da še dolgo ni posebnega upanja, da bo država sploh hotela te železnice zgraditi in bi bilo gotovo skrajno prenačljeno, če bi ljudje sedaj sedli na Šukljetove limanice. Čuvajte torej svoj denar, kajti pol milijona je vendar preveč denarja, da bi se žrtvoval za Šukljetove ambicije in za temne naklepe klerikalne stranke, četudi ne dvomimo, da bi šef generalnega štaba Šukljetu in klerikalcem prav rad naprej pomagal, kakor hitro premotijo ljudi toliko, da bi državi oziroma deželi prihranili kar pol milijona stroškov. Se enkrat torej? Čuvajte svoj denar.

Železni milijoni.

Dunaj, 3. februarja.

Danes se je sestel v Budimpešti vojni odsek avstrijske delegacije. Vojna uprava je predložila delegatam proračun, kakor ga Avstrija, ki že danes izdaja za svojo armado primerno več, kakor za vse druge produktivne kulturne in gospodarske namene, še ni doživela. Mornariški program, o katerem smo že svoj čas poročali, zahteva na stotine milijonov, s katerimi bomo gradili naše dreadnoughte ter izpopolnjevali bojno brodogradnjo. Interesantna je utemeljitev, katero je danes podal v delegacijskem odseku del. Schlegel kot referent za mornariški proračun. Varovati in pospeševati prekmorsko trgovino, čuvati nad ugledom in silo monarhije, ščititi avstrijske državljanke v inozemstvu — to so naloge naše vojne mornarice v mirnem času, varovati domače vodovje, domačo pomorsko trgovino in lastno armado v slučaju napada na našo državo od morja sem, je misija naših vojnih ladij v času nevarnosti.

Že enkrat smo poudarjali, da ravno po mnenju mnogih strokovnjakov za te naloge dreadnoughti niso potrebni — referat del. Schlegla skuša to naziranje ovreči s skušnja-

mi rusko - japonske vojske, ki so haje nujno dokazale: 1. da je vojna ladja stare gradnje napram podmorskim napadalnim sredstvom (torpedo, mine) brez vsakega varstva; 2. da je odločilno orožje v mornarskem boju težki kanon; 3. da je absolutno potrebno, da so ti kanoni zavarovani s težkimi oklepnimi ploščami, in 4. da morajo mali topovi kot nerabni za mornarski boj biti kolikor možno odpravljeni.

Tem predpogojem ustreza po trditvah mornariškega referenta le velikanska ladja, ki prenese vso težo take armature in katero se zamore z velikimi in težkimi oklopi dovolj zavarovati — kratko edina praktična ladja je danes dreadnought.

Vtisk izvajanj mornariškega referenta je bil, kakor se poroča, precejšen in ni dvoma, da bode večina delegatov, če tudi po daljšem razmišljanju, se odločila odobriti mornariški program, ki ga je vlada itak že začela brez vsakega ustavnega dovoljenja izvajati s tem, da je pri Stalbilimento tecnico — na jako zvit način sicer — naročila prvi dreadnought, ki bo že kmalu dograjen.

Večje razburjenje pa vlada med delegati nad proračunom skupnega vojnega ministra.

Skoraj 50 milijonov je vsota posameznih postavk te »izredne« zahteve — toda skoraj pred vsemi stoji delegati brez vsake informacije — so li to enkratne izdaje, ki se ne bodo več ponovile (kakor bi bilo pričakovati po poglavju, v katerem se nahajajo), ali so to le delne vsote velikanskega kredita, ki se bodo v naprej ponavljale vsako leto ter postale v proračunu trajne. Ravno radi tega dejstva vlada med delegati slaborazpoloženje, vojnemu ministru se očita neodkritost in v vojnem odseku se pripravljata huda debata, v kateri se bode od barona Schönaua zahtevalo jasnih pojasnil in izjav. Tudi od absolutnih vladinovcev se poroča, da se bodo le v tem slučaju brez vseh težko izrekli za vojne kredite, če bodo podane zadovoljive izjave ter zlasti tudi popolnoma razjasnjeno vprašanje pokritja za te velikanske vsote.

Vojni ekstraordinarij sestoji iz treh delov.

Izredna vsota 5,286.000 K je namenjena za vojaške zgradbe. Nove vojašnice, vojaški zavodi ter nekatere tovarne, v katerih hoče vojna uprava izdelovati vojne potrebščine, se bodo stavile.

LISTEK.

Trije kralji.

(Slika iz tržaške ulice) spisala Utva.

Nini, Tojo in Tonin so trije veliki podjetniki svojega časa.

Na prvi pogled vidiš, da imaš pred seboj takega človeka, če se ti postavi pred nos Nini, razcapan in zamazan paglavce lepih potez in živahnih oči. Proti tebi stegne od vseh pridelkov svojega obraza zamazano desnico in zamamlja zategnjeno: »Mi daš en sold?«

To pa ne zahteva, kar tako tja v en dan, da bi ne imel vzroka in bi ti nič ne nudil zato. Ob zidu ima razpostavljene jaslice z drobnimi pastirčki in voščeni Jezuškom na slani. Kot dva živa angeljčka čepita ob strani jaslice, v revnih raztrganih cunjah, njegova prijatelja, Tojo in Tonin. Pobožno in nedolžno gledata nate zpod obrvi, če bo padlo kaj za svečke. No, če se ne vdaš Ninijevi prošnji ter trdovratno mahaš svojo pot, vstaneta tudi pobožna angeljčka od jaslice in z združenimi močmi jo uberejo vsi trije za teboj in maledujejo za sold. Med tem, ko ti skače Nini se stegneno roko pred nosom. Tojo in Tonin ob strani, prepuščene so svete jaslice s pisar-

no svečo in drobnimi pastirčki čisto same sebi in božjemu varstvu.

Ce daš končno Niniju novce, da ti gre izpod nog, ubere jo hipoma nazaj h jaslicam in preži na novo žrtev. Tojo in Tonin pa skačeta še nekaj časa okrog tebe, in ti zapirata pot. Odgnati ju moraš s trdo besedo ali pa z novcem. Včasih pa te reši Nini; če ugleda namreč novega romarja, ki stopa ves pobožen na hrib proti kapucinski cerkvi, zakliče svojima drugoma: »Venji, muži!«

Ko mine zlati božični čas in se bližajo sveti Trije kralji, obrišejo dečki prah in blato božičnih praznikov s svojih raztrganih čevljev in shranijo jaslice. Ko leže mrak na živahne mestne ulice, odpravijo se sveti trije kralji, Nini, Tojo in Tonin, na pot. Nini ima glavno besedo. Od veže do veže stikaio dečki, kjer vratarja ni v veži, ondi hajdi po stopnicah. Pobožno povesijo poredne in navihane oči in prižigajo vsak svojo svečico. Ganljivo zadoni v prvem nadstropju pobožna pesem iz treh drobnih grl:

»Mi smo sveti trije kralji,
orijent naš dom nam je.
Radi bi ljudi goljfalj
za pogačo in kolč.«

Ko utihne mična pesem, pozvoní Nini, ki je največji v svojih osmih letih. Na vratih se prikaže okroglolična gospa, za njo prikuha plaho par

radovednih otrok. Sveti trije kralji pa pobožno klečijo v svojih revnih cunjicah in začno znova:

Mi smo sveti trije kralji,
itd., itd.

Okroglolična ženska se dobrodušno nasmehne in jih obdari z drobižem. Sveti trije kralji tedaj upihnejo svečke in stopajo molče dalje.

Tako gre od hiše do hiše, od nastropja do nastropja. Čim bolj jim zvenketajo novčiči v žepu, tem podjetnejši so.

Včasih pa jih dobi vratar v najganljivejši pozi. Ravno, ko kleče pričakovanja polni pri vratih in mehanično prepevajo svojo kraljevo pesem. O tedaj nastane ropot in vpitje po stopnicah. Sveti trije kralji morajo v sramotnem begu iskati rešitve svojim drobnim uhljem.

Lep čas je za to trojico še veliki teden. Tedaj ob poti proti katedrali in proti kapucinski cerkvi postavijo svoj »božji grob«. Ves teden romajo pobožne in radovedne trume od cerkve do cerkve, in vsakega nahrulijo otroci za olje, lučke, za svoj božji grob.

Potem pa pride dolgi čas, čas kislj kumar za tržaške dečke. Brez dela in smotra se potepajo bosopeti in raztrgani po ulicah in po obrežju. Potikajo se po trgu okrog brunjev in zmikajo sadije. Trije kralji ribarijo po cele popoldneve ter z bistrim oče-

som pazijo na »krajce«, indulgentno oko pravice, ki jim je zaklet sovražnik.

O mraku se utaborijo nasproti kake kavarne ali restavracije. Svetloba, ki se iz jasnih žarnic zastoni izliva zanje na ulico, izkoristijo v svoje svrhe. Po trotoarju se postavljajo na glavo, hodijo po rokah in skačejo čez »kozla«, da jim pisane razcefrane srajce mahadrago iz hlačic. A če zasajo človeka, da jih z enim pogledom oplazi, takoj ga vsi obstopijo in maledujejo za sold.

Tako se potepajo in životarijo Nini, Tojo in Tonin. Tako nešteto tržaških otrok, ki so sanji sebi pripuščeni in so drzni kakor vrabci.

Raztrgani in umazani se klatijo po mestu, od jutra do večera, in po leti do pozne noči. Domov pridejo še vedno dovolj zgodaj v zamazano, zaduhlo in temačno podstrežje, kjer se marsikdaj srečajo s pijanim očetom in z materjo, ki ima od alkohola in strasti ali pa od trpljenja do karikature spačen okraz.

Zgodaj se tudi njim spačijo nedolžni obrazi. Glad, zanemarjenost, zapuščenost, slaba vzgoja in zgodnje strasti rišejo svoje nelepe poteze v nežna lica. Kolikim se ponudi dobrodelna roka, ki jih dvigne pravočasno iz velikomestnega blata in jih da novejši! A koliko in koliko jih pogine v njem.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

Tri dni sta rabila izpod Javornika pa do prostranega Ljubljanskega barja, tri dni sta tavalja po temnih goščah, po stezah, ki jih je izhodila bronzoga divjačina in njen neusmiljeni zasledovalec. Nezadostno oborožena, sta bila vedno v nevarnosti, in večkrat je dajal Juri duška svoji skrbi, da srečata rjavega kosmatina, medveda, ki bi mu bila le težko kos. Brez konca se je vila pot, zašla sta večkrat v neprodorne gošče in se morala vrniti ter poiskati zopet pravo pot. Zato je bilo njih potovanje tudi tako počasno in opeotano že je bil lovec godrnjal, da je nesmiselno iskati takih potov, ko bi bila vendar po široki cesarski cesti prišla mnogo prej in brez vsake nevarnosti na svoj cilj. Zato pa je bil lovec tembolj vesel, ko se je začel redčiti gozd in se je zasvetila tu pa tam skozi temno zelenje hoj in smrek mlečna belina nad barjem valoveče megle. Kakor razburkano morje, ki mu je zaklical Vsemogočnost zapovedujoči »Stoj!«, je ležalo meglevje nad globinami. Dvigale so se kepe iz meglenega morja, bele kakor da so se akopičile iz svežega snega, in se

Nikjer ni povedano, je - li to samo enkratna vsota, ki se ne bo ponavljala, ali pa se bodo ti izdatki ponavljali. Dejstvo, da je vstavljen pod naslovom »gradnje« anuitetni obrok 572.000 K. govori za to, da ostane ta izdaja za več let trajna. Letos hoče vojna uprava porabiti 345.000 K za vojne stavbe ob črnogorski meji ter 2.026.867 K za dopolnitev 29 infanterijskih bataljonov ter njih oborožnje s strojnimi puškami.

Drugi del letošnjega ekstraordinarnega znaša 12 milijonov pod naslovom »zvišanje stanja pri vojaštvu«, ki je dislocirano v Bosni in Hercegovini. Ker je za ta namen nastavljen že med izredne izdaje 10 milijonov, pripade torej letos na oborožjenje našega vojaštva ter vojaške priprave v Bosni in Hercegovini nič manj, kakor 22 milijonov.

Najtemnejše pa 3. poglavje letošnjega ekstraordinarnega. 20 milijonov zahteva vojna uprava — za spopolnitev skupne vojske. Pod tem naslovom se skrivajo nameni, katerih vojna uprava noče jasno povedati, skrivajo se akcije, ki bodo enkrat započete, stopnjevale to postojanko na dosedaj še nepregledno vrsto let ter tako trajno zvišale že itak kolosalni vojni kredit ...

Edino, kar vojna uprava pri tem naslovu jasno pove, je, da namerava, počenši z letošnjim letom, uvesti popolnoma novo oborožjenje vojaštva s puškami novega modela. 800.000 K je vstavljeno v ta namen v tretji naslov proračuna, razmeroma majhna delna vsota — ker novo oborožjenje bo stalo čez 34 milijonov K. Pri vseh drugih postavkah pa vojna uprava zamolčuje, so - li enkratne, ali pa, kakor ravnokar omenjena, le delne vsote večjih potrebščin. Tako zahteva vojna uprava letos 1 milijon za oborožjenje trdnjav, pol milijona za pioništvo, 6 milijonov za fortifikacije, 2 milijona za strelišča in vežbališča, 2 milijona za reorganizacijo težke artilerije, 4 milijone za strojne puške. Strokovnjaki računajo, da so te vsote del velikega kredita, ki ga bodo vse te akcije zahtevale in katerega višino smemo ceniti na 70 milijonov. Deloma so te akcije tudi v zvezi z uvedbo dveh letne vojaške službe.

Ravno to pa tvori pri delegatih predmet važnih pomislekov. Dovoljona ogromne kredite, katere zahteva vojna uprava pod predpogojem novega obrambnega sistema — t. j. dveh letne vojaške službe, ne da bi uvedba te dveh letne službe bila le količjak zagotovljena.

Ta reforma spada, kakor znano, v kompetenco parlamentov in upravičeno zahtevajo delegati, da avstrijska ter ogrska vlada podasta garancije, da bo dveh letna služba v spomladu tudi gotovo uzakonjena!

Veliko skrb dela delegatom tudi vprašanje, na kak način pridobiti potrebno pokritje onih izrednih postavk, ki jih zahteva letošnji vojni proračun. 55 milijonov je treba letos za nove vojne ladje, čez 24 milijonov zahtevajo letos izredne potrebe armade. Po kvoti odpade na v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele priložni 50 milijonov. Za te milijone ni nikakega pokritja in vojni odsek avstrijske delegacije si je radi tega danes poklical finančnega ministra Meyerja, da poda tozadevna pojasnila. Kakor se zatrjuje, se bo za letos stvar uredila z emisijo rent v skupnem znesku 50 milijonov kron — kako pa bode prihodnja leta — tega ne pove nobena pratika. Da bi država te kolosalne zahteve pre-

nesla brez novih davkov, je iskajeno.

To dejstvo dela med delegati ono slabo razpoloženje, v katerem je danes začel zborovati vojni odsek, in denarne skrbi bodo prav izdatno ovirale gladki potek obravnave. Proti večeru prihaja iz Budimpešte celo poročilo, da se debata še jutri za cel teden prekine ...

Narodnostni sporazum na Spodnjem Štajerskem.

V Celju, 3. februarja.

Glede letošnjega ljudskega štetja smo na Sp. Štajerskem nedvomno mnogo zanemarili. Stori se je premalo za poduk širokih vrst ljudstva o veliki važnosti ljudskega štetja v narodnem in gospodarskem oziru; stori se pa se je celo premalo za poduk števnih komisarjev. Za to, kdo bo v obmejnih občinah števnih komisar in kdo bo štel štajercijance v različnih občinah slov. jezikovne celine za Nemce, se ni nikdo brigal. Na slovenski strani seveda; »Südmark« je že storila svoje. Saj smo čitali celo v oficijalnih izkazih društvenih izdatkov postavke za ljudsko štetje. Morda bi se bilo prav zanimivo ukvarjati z vprašanjem, ali spadajo taki izdatki tudi med dobrodelne namene tega društva? Vlada je razpustila zaradi ljudskega štetja politično in gospodarsko društvo za koroške Slovence; udarec bi se dal morda parirati. Slovenski števnih komisarji so na korist Nemcem in nemškutarjem celo kršili zakon; kajti kako si moremo predstavljati, da se v trdo slovenskih občinah 2, 3, 10, 20 po celem kraju raztresenih ljudi, mož, ki imajo slovenske žene in le slovenski govorijo deco, poslužuje le nemškega občevalnega jezika? Špitalski slušnji ni naših počasnih in »pravičnik« Štajercijev ničesar naučil. Nemški števnih komisarji so se trdovratno držali občevalnega jezika in so vedeli tozadevne zakonske določbe neverjetno sebi v prid raztegniti; naši komisarji pa so se strahoma bali vpisati kakerega rojenega Nemca za Slovence, to se pravi, zapisati, da je njegov občevalni jezik faktično slovenski. Čujejo se sedaj tu in tam protesti proti ljudskemu štetju in se poročajo neverjetna kršenja zakona o ljudskem štetju. Toda Nemci so mirni in vlada z njimi; saj vedo, da delajo politiko na Sp. Štajerskem sedaj slovenski klerikalci. In tem treba dati nekoliko ovsa — in napisali bodo v »Straž« hudo rodoljubne članke ali pa vložili po dr. Benkoviču ali dr. Verstovšku interpelacijo, na katero ne pričakujejo odgovora. G. dr. Verstovšek se z dr. Benkovičem sploh ne briga veliko za ljudsko štetje in občevalni jezik. Saj ne vemo, kako izledeja v njegovi rodoljubni hiši z ljudskim štetjem po občevalnem jeziku in rodu, ako so se števnih komisarji držali resnice ...

Te okoliščine kažejo, da ostanejo sedaj dognane številke o ljudskem štetju veljavne in računati bomo morali z njimi celih deset let. Zlasti bo prišel ta račun v poštev, ako bi se kdaj utegnili resno misliti na narodnostni sporazum na jugu monarhije, na Primorskem, Koroškem, Štajerskem. Nemške šoviniste bo sicer spravil nagoljufani in kupljeni rezultat v mnogih koroških in štajerskih krajih pokonec in vpili bodo po svojih listih in zakonodajnih korporacijah, da so Slovenci zrela za popolno ponemčenje. Ti šovinisti se prištevajo največ umirajoči nemški ljud-

ski stranki, nemškim radikalcem, vsenemcem in kar je še teh majhnih, a sila glasnih nemško-nacionalnih stranic. Recimo, da bi došlo vendar danes ali jutri »pogajanje«. Glavno besedo bodo imeli pri njih izvoljeni zastopniki naroda. In kaj nam kažejo državnozbornske volitve 1. 1907. ko je prišla prvič v veljavo splošna in enaka volilna pravica in je vsaj nekoliko govorilo ljudstvo? Takrat je bilo oddanih med Nemci na Štajerskem 82.908 klerikalnih glasov, 39.874 socijalističnih in če računamo nemško ljudsko stranko, radikale in vsenemce skupaj, komaj 21.042 glasov; vidi se torej, da imajo pravzaprav nemški nacionalci najmanj pravice govoriti o narodnostnih zadevah na Štajerskem, najmanj pa imajo pravico v imenu celega nemškega naroda na Štajerskem zahtevati tlačenje in narodni ter gospodarski pogin spodnještajerskih Slovencev. Umevno je sicer, da nemško-nacionalni gospodje nič kaj radi ne slišijo teh števil, ki lahko vsak dan znova govorijo o brezpomembnosti te gospode v narodu samem; da pa tudi Bienenrth slabo vozi, ako se da od njih voditi, to smo videli že večkrat.

Reklo bi se lahko, da pridejo pri eventualnih pogajanjih za narodnostni sporazum v poštev predvsem zastopniki spodnještajerskih mest in trgov. Pa tudi tu kažejo številke slabo za nemške nacionalce. V Mariboru je državni poslanec socijalist; v celjskem mestnem volilnem okraju je bil sicer izvoljen nemški, toliko širokoustni radikalec Marekhl, a Slovenci in socijalisti so dosegli dve tretjini Marekhljevih glasov. Štajercijanske manjšine na deželi so tako malenkostne, da sploh ne pridejo v poštev. Ljubljani naš prijatelj Malik je pa bil izvoljen proti nemškemu klerikalcu samo s pomočjo socijalistov; temu in pa Wastianu so socijalisti že obljubili, da ju ne bo več v parlament. Bil bi morda predpogoj za bodočo mirno narodnostna pogajanja na Sp. Štajerskem, da bi se zedinili pri volitvah vsi trezni in miroljubni elementi in bi skupno delali na to, da bi izginili iz vrst oficijalnih ljudskih zastopnikov zaščitniki pouličnih barab in gostilniških kričavcev. Kajti dežela rabi miru, ako nečemo zaostati v kulturnem in gospodarskem oziru. Ni nam treba računati z nobenimi ideali in sivimi teorijami, temveč z živimi ljudskimi potrebami; in v interesu teh je narodnostni sporazum na Sp. Štajerskem.

Čutimo na svojem narodnem telesu huje nemški bič ko morda kdaj poprej in ni menda neugodnejšega časa za pisanje teh vrst ko sedaj, ko je med Slovenci vse ogorčeno in razdraženo. Ali spomniti hočemo naše klerikalne poslance znova na njihove dolžnosti, katere prezirajo in katerih ne izpolnjujejo. Neoporečni voditelji slovenskega naroda na Sp. Štajerskem so in imajo vse ugodnosti voditeljske vloge. Imajo pa tudi vse dolžnosti in med taiste spada v prvi vrsti baš v interesu narodnostnega sporazuma na Sp. Štajerskem neizprosni boj proti nemškostim, šovinizmu, ki delajo sedaj edini v naši deželi nemir in jo s tem v vsakem oziru gnotno in kulturno slabijo in ji škodujejo. Naš narod rabi sedaj mož, ki mu bodo končno zagotovili vse pogoje obstanka in razvoja — ne pa ekskurzorjev mariborskega škofa in berčev gotovih maščevalnih gospodov v talarjih, ki za svitile cekine in škofovske mitre pomagajo nemškemu šovinizmu pri nas in drugod na noge. Bodoče državnozbornske volitve so mnogo bližje ko si danes mislimo;

treba je misliti na bodočnost, treba je misliti na dobre zastopnike v slovenskih volilnih okrajih, treba bo pa tudi misliti na to, da se v treh nemških volilnih okrajih stvari zasnežejo nam in miru v deželi v prid. To je le nekaj uvodnih misli za gradivo, ki bi se moralo odsej pridno in velikokrat raspravljati v naših »istih«. S samo obrambo, s samo negacijo ne pride mo nikamor. Oprimimo se roke, ki se nam ponuja od treznih ljudi v nemškem »aboru samem (glej članke in dopise v »Süddeut. Volkst.«) in ustvarimo si boljše in srečnejšo domačijo. Predpogoji so dani vsi.

Gonja proti Slovincem v Spitalu na Koroškem.

Kakor smo že poročali, so priredili v Spitalu na Koroškem preteklo nedeljo protestni shod proti trem tamšnjim železniškim uradnikom, ker so pri ljudskem štetju »pisali slovensko kot občevalni jezik. Na tem protestnem shodu je bila sprejeta ta-le značilna resolucija:

»V Spitalu v hotelu »Salzburg« zbrani zborovalci se najodločneje zavarujejo proti napovedbi treh slovenskih zagrizencev ob priliki ljudskega štetja, da je slovensčina njihov občevalni jezik. Zborovalci smatrajo to kot slovenski naskok na nemško prebivalstvo Spitala in vse Zgornje Koroške, razveljavljanje sodbe, s katero so bili imenovani uradniki radi tega njihovega dejanja kaznovani, s strani deželne vlade pa kot poklon pred slovenskimi poslanci. Zborovalci pričakujejo od vsega špitalskega prebivalstva, da bo na primeren način odgovorilo na izzivanje imenovanih treh Slovencev s tem, da bo prekinilo z njimi vsako občevanje. (To je poziv na družabni bojkot, ki so ga izvedli na ta način, da slovenski uradniki v Spitalu niti brane več ne dobe! Opomba uredništva.) Shod izreka občinskemu odboru, zlasti pa županu Jos. Pichlerju za takojšnjo zavrnitev poskušene slovenskega vploma in zahteva, da se bodo Jos. Pichler in ostali nemški poslanci slej kot prej krepko postavili v bran proti takim vplomom, če tudi bi jih podpirali z višje strani. Pri tem svojem delu se lahko zanašajo na dejansko podporo vsega prebivalstva.

Obenem zahtevajo zborovalci, da ravnateljstvo južne železnice na Dunaju takoj odstrani iz Spitala slovenske uradnike Petka, Rozmana in Jenka in da v bodoče namerša v čisto nemškem Spitalu samo nemške železničarje.

Odkriti povemo, da si te divje gonje špitalskih Germanov proti trem slovenskim uradnikom, ki se pri ljudskem štetju napovedali slovensko kot občevalni jezik, nismo mogli prav razumeti. Nismo namreč mogli verjeti, da bi bili špitalski, čeprav so Zgornji Koroški, taki tepi, da bi resno mislili, da grozi od treh slovenskih uradnikov kakršnakoli nevarnost nemškemu značaju mesta Spitala. Na nedeljskem protestnem shodu pa je bil špitalski župan Jos. Pichler sam toliko nepreviden, da je odgrnil zavese, ki je doslej zakrivala prave vzroke divje gonje proti nedolžnim trem slovenskim uradnikom v Spitalu.

V »Grazzer Tagblattu« št. 31 se nahaja poročilo o nedeljskem protestnem shodu v Spitalu. V tem poročilu stoji črno na belem: »Župan in deželni poslanec Jos. Pichler je v daljšem govoru pojasnjeval dejanski položaj ter pripomnil, da bi se v tu-

kajšnjih papirnih tvornicah pripoznalo nad 200 delavcev in delavk k slovenski narodnosti, ako bi se trpelo take predznosti.« Hinc illae lacrimae!

V Spitalu so nam torej požrli 200 slovenskih delavcev in delavk in da bi to svoje nasilstvo prikrili, zato so vpriporili ono gonjo proti trem železniškim uradnikom!

Opozarjamo pristojno oblast in slovanske poslance na to presenetljivo priznanje špitalskega župana!

Politična kronika.

Car obišče našega cesarja v Ištu. »Vaterland« piše: »V petrogradskih diplomatskih krogih se govori, da porabi minister za zunanje zadeve, grof Aehrenthal, odkar je odstopil izvolski kot ruski zunanji minister, vsako priliko, da doseže boljše odnose med Avstrijo in Rusijo. Posebno je naglašal grof Aehrenthal v razgovoru z novim ruskim poslanikom na Dunaju, Giersom, potrebo, da se obnove prejšnji zaupljivi stiki med obema državama. Ruski zunanji minister, Sazanov, je hvaležno vzel na znanje poročilo, katerega mu je o tem dal poslanik Giers, in izrazil namram avstrijskemu poslaniku, grofu Berchtoldu, enake nazore. V Petrogradu ne dvomijo, da se bo po končanem pogajanju z Nemčijo o postopnem dogovoru uvedla tudi med Avstrijo in Rusijo diplomatska akcija v svrhu sporazumljenja. Pričakuje se, da bo imela najboljši uspeh. Ne smatrajo za izključeno, da se bosta o priliki cesarjevega potovanja v Nemčijo poleti sestala cesar Franc Jožef in car v Ištu. Povod k tej odločitvi je dal cesar Viljem pri postopnem sestanku.«

Nemške goljufije pri ljudskem štetju so razburile tudi poljsko časopisje, ki se sicer kaj malo zanima za take zadeve, ker bi se v Galiciji mogle dogajati take nerednosti samo v prosep Poljakov. — »Gazeta Narodowa« nastopa ostro zoper dunajske krščanske socijaliste, pod kojih zaščito so se dogajale goljufije pri ljudskem štetju na Dunaju in zavrača njih zagovor, da tudi Čehi na Tešinskem ne ravnaajo s Poljaki v rokavicah. In če bi bilo to tudi resnično, da so Čehi v Sleziji izvršili nerednosti, bi to ne bilo tako obsojanja vredno, kakor na Dunaju. Meje med dvema narodnostima slovenskega plemena so zelo nedoločene in se ne morejo tako natančno ugotoviti, kakor meje med dvema raznim plemenoma. »Poljsko kolo« se mora — piše nadalje »Gaz. Nar.« — resno poprijeti te zadeve napram vladi, pa tudi napram svojim političnim zavezanikom, krščanskim socijalcem, ki imajo v rokah cel Dunaj in torej tudi vse magistratne urade, ki so izvedli štetje. Luegerjeve teorije o nedotakljivosti nemškega značaja Dunaja se ne sme tako razumovati, kakor da bi ne bilo na Dunaju sploh prostora za druge narodnosti. Zahtevamo, končuje »Gazeta Narodowa«, naj »Kolo poljsko« deluje na to, da se prepreči neresnični zaključki, ki se bodo delali na podlagi ponarejenih števil listov, in da se še pred letom 1920, izpremeni zakon o ljudskem štetju tako, da bi se namesto »občevalnega jezika« določevala »narodnost«.

V pododseku odseka državnih uslužbencev se je diskutiral odgovor ministra za notranje zadeve, ki je izval veliko ogorčenje. Odsek odkla-

prelivalo v težke širokogrebenaste valove, tenke plasti so plavale tam nad ravnino, ki se je svetila modrikasto izpod čada, tam zopet so se strnile v mogočno steno in obilzavale temno pobočje starega Krima ali pa so plavale raztrgane v male čunje nad čudnim in v svoji mirnosti veličastnim morjem.

»Počakam te v mlinu, da se vrneš iz samostana,« je prekinil lovec molk. »Starega znanca imam v mlinu, pogovorila se bova o starih časih.«

»Danes se najbrže še ne vrnem,« mu je segel v besedo Ivan.

»Počakam še jutri, ali pa mi dajte vedeti, kdaj pridete.«

»Pošljem ti brata kartuzijana če bi ne mogel priti sam.«

Zopet sta pomolčala in z umerjenimi koraki sta stopala v dolino. Pred mlinom ob Bistri sta se poslovila, Juri je šel klicat svojega znanca, Ivan pa je krenil po široki poti ob Bistri navzgor proti samostanu.

V velikem loču se je vila Bistra krog samostana, deloma utrjenega proti sovražnim napadom s prilično visokim obzidjem, deloma z zidovjem samostanskih gradnic, vendar pa bi se ne bil mogel ubraniti sovražnega navala. Zidovje je bilo večidel preperelo in široke razpoke so pričale o njegovi slabosti. V osemoglatem zvoni pri devici Mariji je ravno utihnil mali zvonec, naznanjajoč, da se morajo zbrati očetje kartuzijani k

molitvi v kornu. Takrat se je bližal Ivan štiriočlategu stolpu, skozi katerega je vodila pot v kartuzijanski samostan.

Zapuščeno je bilo selišče, zdelo se je izumrlo, da ni pričal dim, ki se je valil ponekod izpod slamatih streh — zanemarjenih kmečkih bajt o življenju; tudi iz štirih dimnikov, ki se je dvigal na strani proti cerkvi na samostanski strehi izpod desk, je kleno sivo se svetlikajilo, od starosti in dežja, se je valil gost dim. Ze je hotel stopiti Ivan v samostanska vrata, da oglasi svoj prihod, ko mu zadoni izza napol odprtih cerkvenih vrat mogočen akord nasproti.

»Libera nos a malo!« —

Vstopil je v cerkev in težke misli so legle v njegovo dušo.

Čutil se je zapuščenega in nesrečnega kakor oni dan, ko ga je prinesel brat Avguštin domov k Mandlovim.

Spomin na one čase mu je stopil zopet živo pred oči in zazdelo se mu je, da je bilo to pred nedavnim časom, morda takrat, ko se je poslavljaj izpod Javornika. Hotel se je pogledati v iskreno molitev, toda čuvstvo zapuščenosti je bilo tako močno, da je zadušilo vse njegove sklepe. Stal je nepremično v temi pod cerkvenimi vrati in topo zrl pred se. Zdaj je videl pred seboj stari Šteberski grad in resni obraz svojega brata, zdaj zopet je bil v mislih pri Mandlovih v Ljubljani. Mehko nuj, je postajalo srce, prevzelo ga je domo-

tožje, domotožje človeka, ki ni poznal v svojem življenju nikdar doma, ki je bil svoje žive dni tujec med tujci. Spomnil se je tedaj Rezike, ki je čakala v strahu in upanju na trenutek, ko se vrne. Edino ona na vsem širnem svetu je bila, od katere se je nadejal, da mu stori življenje znosno, ki je bilo brez nje sivo in pusto in okamenelo, kakor megla na širnem barju. Zamislil se je v svoje občevanje z njo, premislil je vse podrobnosti od prvega trenutka, ko se je branila proti njemu v kapelici na Križni gori, pa do tedaj, ko se ga je zadnjič oklenila okrog vratu in ga s solzami v očeh prosila, naj ne hodi na to negotovo in nevarno pot.

Utihiilo je po cerkvi in Ivan je slonel še vedno ob steni pri vhodu in topo zrl pred se.

Po ladiji je prišel mlad kartuzijanski brat, začudeno se je ozrl proti Ivanu in postal, kakor da čaka nagovora. Stopil je h kamnu, v katerem je bila nekaj blagoslovljena voda, prekrizal se je, upognil kolena in stopil skozi vrata na plano.

Ivan pa je slonel še vedno ob zidu in težko mu je bilo srce. Dolžnosti mu je naložilo razmerje z Rezikom, in nobenega upanja ni imel, da jih more izpolniti.

Drug brat kartuzijanec je prišel po ladiji in njegove oči so iskale po temi. Prišel je do vrat, ozrl se je na Ivana in ga srepol gledal, kakor da čaka odgovora. Pokrižal se je in izginil skozi vrata.

Ivan ni videl niti prvega, niti drugega. Daleč proč so bile njegove misli in vsa okolica je bila mrtva za njega. Tedaj se mu je odkrilo spoznanje greha in prestrašeno se je zavedal, kako se ruši vse njegovo modrovanje, da je kot človek upravičen živeti kakor drugi. Takrat mu je prišla jasnost, da je storil neodpustljivo lahkomišljenost. Trpeti in popraviti je sklenil v svojem sren.

Po ladiji so se bližali trdi koraki. Zganil se je Ivan in pogledal v resni obraz patra Joahima.

»Prišel si, Ivan Šteberski, na naš poziv,« ga je ogovoril pater Joahim v latinskem jeziku.

»Prišel sem,« je odgovoril Ivan in mu prožil desnico.

Pater Joahim pa se je umaknil za korak in prezrl je roko, ki mu jo je hotel podati Ivan.

»Pojd z menoj!« je rekel pater Joahim mrzlo.

Šla sta s težkimi koraki skozi cerkveno ladijo. Votlo so odmevale njih stopinje na kamenitem tlaku. Pred velikim oltarjem je uklonil pater Joahim koleno, tudi Ivan se je priklonil globoko in negotov strah ga je prešinil. Še je bil čas, da pobegne, lahko bi se bil zagovarjal pisмено! Tako pa je bil izročen patrom na milost in nemilost. Spomnil se je v tem hipu vseh onih temnih pripovedk, ki so krožile med mladi, mi duhovni o samostanskih kaznih in obhajala ga je nedoločna slutnja,

da okusi tudi on vso krutost zaslepljene nestrpnosti. Ze se je hotel obrniti do patra Joahima z vprašanjem; vzravnal se je in v pogledal patru v obraz. Tudi izraz je bil kakor vklešan v njegove poteze, zapovedujoče so zrlle njegove oči na Ivana, kratko se je okrenil in šel proti zagradu. Umrl je vprašanje Ivanu na ustnih, šel je za patrom Joahimom. Težko so se zaprla vrata za njima.

Skozi visoka in široka vrata sta stopila iz zagrada po širokih mostovžih in utihnil je njih pogovor, ko so spoznali nepričakovanega gosta. Odprl je pater Joahim pred Ivanom celico in ga povabil s seboj.

»Tu ostani, da naznanim tvoj prihod očetu priorju!« je zapovedal in že so se tudi zaprla vrata za njim in zaškripal je zunaj težek zapah. Sam je bil Ivan, jetnik kartuzijanov, pater Joahim pa je hitel čez široki mostovž povedat priorju Silveriju novico. Na vsa vprašanja svojih radovednih soočetov je molčal s stisnjenimi ustnicami. Potrkal je na vrata priporjeve celice. Počasni koraki so se bližali od znotraj vratom.

»Kdo je?« je vprašal pater Silverij.

»Joahim,« mu je odgovorilo zunaj.

Zaškrtal je zapah, zavrazila so vrata in pater Joahim je vstopil.

(Dolge priredbe.)

nja vso odgovornost za posledice tega vladnega koraka in je sklenil nadaljevati svoja posvetovanja. Minister notranjih zadev je zapustil posvetovalno dvorano.

Vsi italijanski listi prinašajo govor admirala Montecuccolija v Budimpešti o povečanju avstrijske bojne mornarice in poudarjajo gotovo namigavanja v tem govoru, iz katerih se lahko sklepa, da bodo kmalu zahtevali novo povečanje. — Časopisje in javno mnenje v Italiji soglasno v tem, da se mora gradnja italijanske mornarice pospešiti, naj stane, kar hoče, in da je ne sme prekasati avstrijska mornarica. Poroča se že, da bo zbornica prav rada sprejela nove zahteve, katere bo mornariški minister stavil v najkrajšem času, da se namreč še v tekočem letu začneta graditi dve novi enoti. To oklopnice bodo imele 22.000 do 23.000 ton, kar največji hitrost in bodo oborožene z osemimi 380 milimetrskimi topovi, torej največjega kalibra, kakršnega so do sedaj rabili na dreadnoughtih. Novo eskadrilo podmorskih čolnov bodo kmalu začeli graditi v domačih ladjedelnicah. — Italijansko časopisje samo navaja te nove projekte, kar naj bo edini odgovor na članke dunajskih časopisov, s katerimi se hoče razburjati javno mnenje italijanskega.

Vse velevali se pripravljajo na vojno, čeprav vsi državniki vedno in povsod govorijo o miru. Vprašanje o ugotovitvi Vlisnik je bil najboljši dokaz za to. Zdaj poročajo, da Holandska obnemem v rešitvi tega vprašanja natihamo pomnožijo svojo armado, predvsem na vzhodnih mejah Holandske. Zbornice se predložijo predloga o reformi brambnega zakona iz leta 1901: pomočjo se naj preženeno stanje armade začasno za najmanj 3000 vojakov, kar znači za majhno Holandsko značno zvečanje bojnih priprav. — K stalni rubriki o angleških in nemških bojnih pripravah prihaja iz Londona nov prispevek. Na obnemem zboru železniške družbe »Great Eastern« je sporočil predsednik nadzorstva, lord Hamilton, da angleška admiraliteta smatra za posebno važno pristanišče v Harwichu. Do poletja bo v tem pristani 9000 mornariških vojakov. Berlinski listi menijo, da se bo s tem oboroženjem izpremenil Harwich v protinemško pristanišče. — V »Tägl. Rundschau« trdi znani publicist, grof Pfeil, da sklicanje ruskih rezervistov v karskem okraju ne smeri, kakor se je uradno naglašalo, proti Perziji, temveč proti Turčiji, kateri naj se zabrani njeno nadaljno napredovanje v perzijskem ozemlju urmijskem. Rusi so za ta svoj korak izbrali pravo priliko, kajti Turčija je zaposlena v Arabiji in mora biti na straži tudi proti Bolgariji, Grški, Makedoniji in Albaniji. Generala Musčenska, znanega iz rusko-japonske vojne, so prideli k kavkaškemu namestništvu — skoraj gotovo zato, da prevzame za slučaj vojne zapovedništvo. Grof Pfeil omenja tudi rusko-kitajsko napetost, ki je nastala vsled tega, ker Kitajska nasprotuje svobodi ruske trgovine na Mongolskem. Rusija se hoče baje odškodovati na Mongolskem za svoje izgube v Mandžuriji in ruski vojaški krogi zahtevajo, da naj Rusija prej obračuna s Kitajsko, predno konča Kitajska svojo vojno organizacijo. Značilno je, da so v Sibiriji osnovali dva nova ruska armadna kora in da je bil za poveljnika v amurski pokrajini imenovan najspodobnejši ruski vojskovodja, general Lešický. — Zastopniki enega milijona organiziranih angleških delavcev so protestirali v Leicesteru proti splošnemu oboroževanju. Predlog, naj se izbruh vojne zabrani s stavkami, je bil sicer s 125 glasovi proti 119 glasovom zavrnjen, vendar se je pa delavskim poslancem naročilo, naj glasujejo zoper novi mornariški program. Sprejeli so se tudi predlogi, naj se ustanovi mednarodna delavska mirovna konvencija in naj se uvedejo mednarodna razsodišča. — Zahteve angleških delavcev bodo pa skoraj ostale — glas vpijočega v puščavi.

O vstaji v Jemenu molče vsi carigradski listi že tri dni. Arabci nameravajo Turkom na vsak način vzeti Mekko in s tem oropati sultana kalifata. Sam vojni minister se poda v Arabijo, čim dospejo v Carigrad vojne ladje. V raznih pristaniščih je pripravljenih 26.000 turških vojakov in mnogo streliva.

Vstaja v Mehiki dobiva od dne do dne bolj izrazito lice. Kakor poročajo hrzjavke iz El Paso, je začela policija v Juarezu skladišča s smodnikom, da ne padejo v roke vstašem, ki se pomikajo proti mestu. Nekateri oddelki so se mestu že približali in so že začeli napadati. Hud boj se že razvija. Vladno vojaštvo se brani z obupom, padlo je že več kakor 100 mož. Mnogo meščanov je pobegnilo iz Juareza v El Paso. Povelj-

nik revolucionarjev je naznanil napad in tujim konzulom v Juarezu, da bo začel v petek, tedaj že včeraj, ob 3. popoldne bombardirati mesto.

Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Črnovo

vabi na

SHOD

ki ga priredi za člane in somišljenike v nedeljo, 5. t. m. ob 10. uri dopoldne v gostilni pri »Früh-Hahn«, Trnovski pristan št. 4.

Poročajo govorniki o gospodarskem in političnem položaju.

Somišljeniki krakovsko-trnovskega okraja pridite vsi na shod, da izveste resnice.

Štajersko.

Druga obsodba zaradi ljudskega štetja. V Konjicah je bil obsojen klerikar Miheljak na 48 ur zapora, ker je bojdja razžalil občinskega policarja Antonitsha kot števne komisarja. Proti obsodbi sta prijavila državno-pravniški funkcionar in zagovornik priziv. Ena obsodba zaradi zaljenja nemškega števne komisarja je že padla v Ptuj. V slovenskih trgih se je seveda stopalo proti »Nemcem« skrajno kulantno pri ljudskem štetju, istotako v kmečkih občinah, kjer se je mnogo nemškarjev vpisalo za »Nemce«. Renegati so delali povsod, kjer imajo v rokah moč, skrajno nasilno. Slovence se pa drže povsod do črke zakona in še več, pristupajo mirno, da nemškarji istega predzno kršijo. Ali ne bo v parlamentu nikdo javno ožigal škandalov pri »avstrijskem« ljudskem štetju na Spod. Štajerskem.

Iz Konjic nam pišejo: Kmečki sin Martin Polanec je šel zadnje nedelje pijan k maši v Ločah. Šel je na kor in tam razgrajal; delal je celo medklice, tako da je moral kaplan prenehati s pridigo. Tudi ženske je nadlegoval. Končno so ga s silo spravili iz cerkve in izročili orožnikom.

Viljem Oechs kot porotnik. Imenik porotnikov za prihodnje zasedanje celjskega porotnega sodišča izkazuje med nadomestnimi porotniki v Celju tajnika bolniške blagajne Viljema Oechea. Kolikor vemo, se navadno pazi na to, da so porotniki ne-kaznovani, splošnega spoštovanja vredni moške. Mi niti ne spominjamo na prejšnje Oecheve kazni in afere, spominjamo gospodo pri celjski okr. sodnijski le na to, da so se mestnemu blagajniku Langu posrečilo pred celjsko okrajno sodnijsko dokaz resnice, da je Oechs demencijsant. Ali so taki ljudje sposobni za porotno klop?

Velik požar. V vasi Elersdorf je v sredo opoldne vsled slabega dimnika pri neki hiši izbruhnil požar in se je vsled močnega vetra tako naglo razširil, da je v kratkem času zgorelo 5 domovanj s skupno 11 poslopji. K sreči so imeli blizu vasi Bošnjaki iz Gradeva vojaške vaje, tako da se je ognjegasec in vojakom posrečilo ohraniti ostale hiše. — V konjiški okolici je 28. pret. m. zgorelo poslopje pos. Kovačiča. Ogenj je izbruhnil ponoči v hlevu. Skoda je precejšnja, ker so mogli le malo rešiti.

Mariborske novice. Zmešalo se je pisarniškemu slugi na Južni železnici Jurju Glabusu. Spravili so ga v graško opazovalnico. — Poskus zastrupljenja? Delavica Ramer iz Nove vasi je kupila v torek pri nekem mariborskem trgovcu več moke in svinjsko mast. Zvečer je skuhala svojemu možu in 5 otrokom v starosti od 6—25 let zganjence in jih je dala s kupljeno svinjsko mastjo. Po preteku ene ure je pa postalo celi rodnihi tako slabo, da so jim šle pene iz ust in so se onesvestili. Zdravnik dr. Chandras je došel in vsem toliko pomagal, da so iz nevarnosti. Ali se gre za poskus zastrupljenja ali za pokvarjeno mast, še ni dognano. — Mestni proračun izkazuje 1.352.214 K potrebin (+ 94.097) in 1.327.976 K pokritja, torej 24.238 kron primanjkljaja. L. 1910 je bilo primanjkljaja le 1664 K.

Občni zbor telovadnega društva »Celjski Sokol« v Celju se je vršil v soboto, dne 28. prosinca t. l. ob 8. zvečer v restavracijskih prostorih Sokolskega doma v Gabrju. Navzočih je bilo 37 članov iz Celja in 1 zastopnik odseka v Št. Jurju. Osrednje društvo v Celju šteje sedaj po poročilu br. tajnika s koncem leta 1910 125 članov, torej prirastek proti l. 1909 za 17 članov. Odeček v Št. Pavlu, ki se je ustanovil v letu 1910, šteje 62 članov in odeček v Št. Jurju ob Juž. železnici 34 članov. V letu 1910 je priredilo društvo izlete v Novocerkev, Petrovč, Št. Juri (dvakrat), po deputaciji se je udeležilo zletov v Ljubljano, Zagorje ob Savi, Gorico in zleta v Belgrad in Sofijo. Udeležilo se je župne tekme v Celju in zvezne tekme v

Ljubljani, povezal s svo vrsto tekmovalcev. Priredil se je nadalje volepomenbi celjski sokolski zlet v Gabrju ob izpozantni udeležbi zastopnikov vsega slovenskega Sokolstva. Slavili smo obenem s tem zletom evačano otvoritev svojega Sokolskega doma v Gabrju in ravnotako dvajsetletnico druzbenega obstanka. Vsem, ki so pomagali in sodelovali pri celjskem sokolskem zletu; g. drž. poslanec Robleku, g. drž. poslancu dr. V. Kukoven, gg. dr. Božiču, dr. Zdotsku in dr. Karlovsku, osobito pa narodnim damam se izreče zahvala. Tudi narodno časopisje »Nar. Dnevnik«, »Nar. List« je pripomoglo za častnejši uspeh zleta. — Denarnega prometa je imelo društvo v letu 1910 4470 K 26 v in izkazuje blagajna preostanka 142 K 02 v; račun celjskega sokolskega zleta ni zapopeden. V letošnjem predpustu se priredi občajna maskarada v Nar. domu 26. februarja. — V odbor so bili voljeni: starosta Jože Smertnik, podstarosta Miloš Stibler, načelnik A. Jager, tajnik Drago Kralj, blagajnik Mirko Meglič, odborniki: dr. Janko Sernec, dr. Šandor Hrašovec, Fran Furlan in Dolfo Rode.

Učiteljsko za žmarski okraj ima svojo uradno okrajno konferenco dne 28. junija 1911 v Šmarju pri Jelšah. Na razgovoru so sledeča vprašanja: 1. Kako naj se vrše domače učiteljske konference, da ustrezajo svojemu namenu; glavni refer. Josip Dobnik. 2. Solarska knjižnica in nje praktična uporaba; glavni refer. Pavel Fler. 3. Katere linature iz normalne zbirke šolskih zvezkov je uvesti za posamezna šolska leta; glavni refer. Josip Purkhart.

Iz Zreč pri Konjicah. Izid ljudskega štetja je sledeč: hišnih števil 258, strank 296, prebivalcev 1281 (moških 650, žensk 631). Slovencev 1265, »Nemcev« 16. L. 1900 je bilo 65 »Nemcev«; med njimi takih, ki se nemški govoriti niso znali, dve tretjini. Zivine se je naštel: konj 38, goved 525, koz 34, ovc 95, svinj 707, čebelnih panjev 29 in perutnine 1374.

Otrok se ponesrečil. 1. febr. je padel štiriletni sinček Rudolf okrajn. komisarja dr. Brescharja s svinčnikom v roki tako nesrečno na tla, da si je s svinčnikom prebodel desno oko. Otroka so morali spraviti v Gradeo, a desnega očesa mu ni bilo mogoče rešiti.

Deželni zdravstveni svet. Za predsednika c. kr. zdravstvenega sveta je izvoljen za poslovno dobo 1911—1913 vseučilišni profesor dr. Juli Kratter, podpredsednikom pa predsednik štajerske zdravniške zbornice dr. Abin Schlömacher.

Drobne novice. Ustrelil se je v Trbovljah trgovec Karl Dvorsak. — Ponesrečil se je v Steinklauberjevi tovarni na Pragerskem italijanski predelavalec Kovassi. Kovassi je bil oče sedmih nepreskrbljenih otrok. — Iz Slov. Gradea poročajo, da je položil upokojeni rud. nadsvetnik Koršič prisego kot rudarski inženir s sedežem v Slov. gradu. — Ukra del je naŠvečnice zjutraj neznan izumoviz z vozne pošte v Eggenberg pri Gradcu poštini žakeljček z denarnim pismom, ki je vseboval 1400 K. O tatu ni nobenega sledu. — Slov. trgovsko in obrtno društvo v Mariboru priredi na pustno nedeljo v Narodnem domu veselico s plesom.

Usiljivost rajhenburškega župnika Cerjaka. Večkrat smo že ožigosali naravnost nesramno vsiljivost rajhenburškega župnika, ki prav po čifutsko nabira doneske za svojo nepotrebno cerkev v Rajhenburgu. Zdaj zopet razpošilja tiskana pisma, v katerih prosi za prispevke in obljublja darovalcem razne dobrote. Govori, da zida to cerkev ves slovenski rod. Slovenski narod bi bil zelo neumen in zaslepljen, če bi hotel verjeti farharijam župnika Cerjaka. Naše ljudstvo je pač materialno preslaho podprto, da bi si moglo dovoljevati tak nepotreben luksuz, kakor je ta Cerjakova cerkev. Če je Cerjak napravlil dolg in brez denarja zidal cerkev, tedaj se naj ga pokliče na odgovor, kakor se pokliče trgovca, ki ustanovi veliko trgovino in nima denarja, da plača blago. Sicer na priporočam vsakomur, ki je le količkaj zaveden in ki dobi tako pismo, naj ga nese tja, kamor spada, — na gnoj.

Ljubneznosti med nemškimi in slovenskimi klerikali. Iz Ptuj poroča »Grazer Volksblatt«: »Njuna regulacija Drave je bila v najslabšem toku, ko je obstrukcija v deželnem zborni tudi to delo ustavila in voda nadaljuje svoje razdirajoče delo na naravnost strašen način. Pri Ptuj zgnbi Drava popolnoma značaj divje gorske reke in vali le počasi svoje velike, motne vode po ravnini naprej. Ako gleda kdo Dravo z Zavrča proti Ormožu, ima reka že popolnoma značaj veletoka. In na levo in desno požiira razjedajoča voda naidrodovitnejše njive in travnike. In kam so izginili mlini na Dravi, ki so nekoč mlieli bogati žitni pridelek Dravskega polja? Voda je mlino odnesla in ljudje so ostli s trebnom za kruhom. Ali ni nikogar na svetu, ki bi se zaval na lepe njive na Dravskem polju?

Kako dolgo bo še trajala obstrukcija v štajerskem deželnem zboru? Odgovorili bodo morda slov. klerikalni listi, mi si pridržujemo k tem prijateljskim ljubeznivostim samo komentar.

Dr. Benkovich in »neumni hof-rat«. Iz Celja nam pišejo: Dr. Benkovich se ne skuša, le v »Slovenec« in »Straža« oprati vsake krivde nasilnega postopanja graške namestnije proti slov. tiskarni in papirni trgovini v Celju, temveč dela to z veliko vneimo tudi proti posameznikom, ki so mu očitali njegovo ovadustvo z zelo ostrimi besedami. Ob taki priliki je rekel tudi, da je vse (zaprtje tiskarne in trgovine) zakrivil »neumni hof-rat« v Gradcu. Zdi se nam, da je mislil na g. Manzana pri graški namestnji. G. dvorni svetnik menda s tem komplimentom svojega klerikalnega prijatelja v Celju ne bo zadovoljen.

Društvena poročila. Občni zbor Slov. obrtniškega društva v Celju se vrši v nedeljo dne 12. febr. ob 2. popoldne v Narodnem domu. Poleg običajnih točk dnevnega reda pride na razgovor tudi zveza obrtnih združenj na Sp. Štajerskem. Prosim, polnoštevilne udeležbe! — Bralno društvo in C. M. D. podružnica v Laškem trgu priredita v nedeljo, dne 12. febr. ob 5. popoldne v pivnici gledališko predstavo. Predstavljal se bo de poleg šaljive enodejanke »Zakonske nadloge« tudi Stokov »Mutast muzikant«. — Zadržuga »Rinka« ima v nedeljo, dne 12. febr. ob 10. dopoldne v sejni dvorani celjske »Posojilnice« ponovno občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov. Govorilo se bo o gradnji slov. hotela v Logarjevi dolini. — Kozjanska podružnica štaj. kmetijske družbe ima v nedeljo, dne 12. febr. ob 3. popoldne pri Gučku v Kozjem občni zbor. — Društvo za mladinsko varstvo v Opatovcu ima svoj občni zbor v četrtek 16. febr. ob 9. dop. v ptujski okoliški šoli. — Šoštanjski Sokol in Ljndska knjižnica imata svoj občni zbor v nedeljo 5. febr. ob 8. zvečer pri Rajsterju. Nastopi prvi domači orkester na lok in tamburaški zbor.

Odbor kluba naprednih slovenskih akademikov v Celju je sklenil v svoji zadnji odborovi seji prirediti približno dva meseca trajajoči tečaj za slovenski tenopsis. Pristop je dovoljen vsakemu Slovencev. Vse taiste, kateri se nameravajo udeležiti tega tečaja, prosimo, da pridejo v nedeljo, dne 5. t. m. ob 11. dopoldne v knjižnično sobo celjske Citalnice (vhod skozi malo dvorano) na sestanek, kjer se določi tudi čas in kraj podučevanja. Vse potrebne informacije in navodila daje radovoljno odbor našega kluba.

V Studenčih tik Poljčan je do 15. sušca t. l. razpisano učiteljska služba. Za moško učno moč je pripravljeno prosto stanovanje v lepi novi šoli. Okoliščine zelo ugodne: pošta doma, železnica prav blizu, krasne ceste, malo učencev. Trg leži v divnem kraju ob vznožju Boča tik Dravinje.

Koroško.

Pravica na Koroškem in imenovanja učiteljev. V svoji seji 27. januarja je imenoval deželni šolski svet za učitelja v Irše Franca Schwarzlerja, premešeni pa so bili učitelji Franc Klingan iz Brda v Brno, Ivan Huss iz Pustriča v Sv. Marjeto v Rožni dolini in Ivan Matschiling iz Karnburga v Brdo.

Zlata vredna sodba. V Borovljah slavnostnemu Eplu, Jožefu Fuggerju, ni dala nemška žilca, da ne bi oklofutal obdan od društev »Edelweiss« in »Alpenrose« mirnega Slovence Antona Ogriza. Posledica ste bile dve tožbi in sicer na eni strani od strani Epla, na drugi pa od strani Ogriza. In sodba je bila res zlata vredna. Fuger, ki je tepel in po tleh valjal Ogriza je bil obsojen na 2 dni, Martin Švarc, ki je zraven stal in gledal na 3 dni, Ogriza pa, ki je bil tepen na 5 dni. Sodil je gospod Matzl.

Požar. Na neznan način je nastal v gostilni Kolman pri Celovcu v sobi za tujce, v nedeljo 29. januarja požar. Neki ženski je zgorela obleka in druge tam spravljene reči v vrednosti 400 K. posojilnična knjiga z vlogo 300 K se ji je pa samo nekoliko zasmodila. Ogenj so pogasili s minimaksom.

Prememba posesti. Žnidarjevo posestvo v Grabaljavasi pri Dobrli vasi je kupil g. Franc Ribnikar iz Otoč pri Podnartu na Kranjskem.

Primorsko.

Ljudsko štetje na Gorškem. V občini Grahovo so našli pri zadnjem ljudskem štetju v davčni občini Podbrdo v vaseh Podbrdo 410, Porenzen 165, Bača 302, Petrovbrdo 63, Trtnik 274. Kuk 86 prebivalcev; v davčni občini Stričič v vaseh Stričič 266, Kal 90, Znojile 114 prebival-

cev. Davčna občina Grahovo ima 845 prebivalcev, davčna občina Nemškiut v Nemškemrutu 293, v Grantu 155 prebivalcev. Davčna občina Obloke ima v Oblokah 118, v Hudijuži pa 259 prebivalcev. Občina Kneža šteje 765 prebivalcev. Prebivalstva v občini Grahovo je tedaj 4072 proti 3814 leta 1880. Nabrežina šteje 2216 prebivalcev med njimi 1947 Slovencev, 2 Hrvata, 10 Čehov, 216 Lahov in 41 Nemcev. Od leta 1900 se je število prebivalstva pomnožilo za 533. Občina Cerkno šteje 6062 prebivalcev in sicer v Cerknem 1063, na Bukovem 737, v Gorjah 414, Jesenica 208, Labinje 325, Novake Dolenje 265, Novake Gorenje 380, Orehek 217, Otalež 1484, Planina 349, Reka - Ravne 413, Zakriž 207 prebivalcev.

Deželna norišnica v Gorici. V prvi polovici t. m. otvorijo v Gorici deželno norišnico. K slovesni otvoritvi bodo povabljeni deželni poslanci z župani in zastopniki civilnih oblasti in mnogo drugega občinstva. Vsa uredba nove deželne norišnice ima popolnoma laško lice, napisi so samoitalijanski, sicer pa se zatrjuje, da bodo do otvoritve izgotovljeni tudi slovenski napisi. No, upanja ni mnogo.

Spričevala v nemškem jeziku. Učenci slovenske in laške paralele gorške gimnazije so dobili spričevala pisana v nemškem jeziku. Gotovi krogi se izgovarjajo, da se je to zgodilo pomotoma, toda ta izgovor najbrže ne bo veljal.

Sokriv tatvine. V Trzinu so aretirali znanega postopača, 20letnega Angela Zanutta iz Trsta, ki je bil iz Trziča izgnan in je imel prepovedan povratek. Ko so ga pripeljali v Trst, so tu takoj spoznali, da se je Zanutta udeležil neke tatvine, zaradi katere ga je tržaško sodišče že iskalo.

Pristaniška doklada odklonjena. Včeraj ob 1. popoldne se je oglasila pri namestniku princu Hohenlohe deputacija državnih uradnikov v Trstu, da izve odgovor vlade na svoje zahteve glede 20 % pristaniške doklade. Odgovor je bil negativen in se sklicuje vlada pri tem na to, da so se pred 4 leti službeni prejemki državnih uradnikov zvišali, obenem pa da bi bilo treba, če ugodni prošnjam državnih uradnikov, zvišati prejemke tudi državnoželezničnim uradnikom in gotovo še težje prizadetim nižjim nastavljenem. To pa bi bilo celo pri »rejenih« finančnih razmerah nemogoče, ker bi zahtevalo velikansko vsoto. Vlada apelira potem na patriotizem državnih uradnikov z lašnim želoceem in jih spominja na njih prispeženo zvestabo.

Ljubezni soprog. V Trstu so aretirali predvčerajšnjem mizarja Ivana J., starega 50 let, doma iz Ljubljane, sedaj stanujoč v ulici Petronio, ker je žugal svoji ženi, da jo ubije.

Tatvina. Cvetličarju Josipu Furlanu so ukradli v Trstu v ulici Romagna št. 22, ko je bil tam zaposlen pri neki stranki, zimsko suknjo, vredno 35 kron.

Ukradeni kolesi. Mlekarico Marijo Tombazzi, stanujočo v Trstu v ulici Salita di Greta št. 13, sta prosila dne 8. decembra l. l. dva nezna človeka, naj jima shrani dve kolesi. Ker se neznanca nista do torka oglasila, je mlekarica zadevo ovadila policiji, ker je sumila, da sta bili kolesi ukradeni.

Požar. Iz dosedaj še neznanega vzroka je nastal v lopi za seno v Škorkiji št. 802 pri mlekarju Placidu Rosabino v sredo zjutraj ogenj. Prišli so gasilci, ki so lokalizirali ogenj, kateri se je bil razširil tudi že na sosedno hišo. Šele ob 10. zvečer je bila odstranjena nevarnost. Lopa je pogorela do tal in ni bila zavarovana, vsled tega znaša škoda približno 3000 kron.

Iz Istre. Ob neki ugodni priliki je nekoč pobirala neka udnja podružnice sv. Cirila in Metoda za občini Ocizla-Klanec in Materijo nilodare. Tako je prišla tudi do omizja Kozincev, kateri so jo odpravili, češ, da nimajo denarja pri sebi. Pač rodoljubnost! Pozneje se je izvedelo, da so Kozinci baje zahtevali od glavne družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, da se podružnica, ustanovljena za občini Ocizla-Klanec in Materijo kratkoma razpusti. Najbrže iz same rodoljubnosti, kaj ne? Ako rabite še kaj dokazil vaše rodoljubnosti, oglasite se!

Iz Kozine. Na podlagi § 19. tiskovnega zakona prosim, da se objavi z ozirom na notico: »Iz Kozine« v »Slovenskem Narodu« št. 24/11 na istem mestu sledeči popravek: Ni res, da bi se bil jaz obrnil sploh kdaj na ferijalno društvo v Trstu radi knjižnice, tudi ni res, da bi delal na to, da bi se tukaj ustanovila kakšna knjižnica. Res pa je, da mi niti znano ni bilo, kdaj in kako se je sploh ustanovilo knjižnico na Kozini. S spoštovanjem Božič. — (Opomba redništva: Kozina in Herpelje sta dve vasi, kjer žive le vrli, napredni, zvesti in prelepo slovenskino govoreči Slovenci, med katerimi pa vlada neverjetno nasprotje. Mi tukaj lojal-

nih prepričani ne moremo in ne smemo netiti in zato dopisov takega značaja ne bomo priobčevali.)

Goljuflja. Božo Kisič v Trstu s parnika »Protea« je dal pred tremi dnevi shraniti gostilničarju Antonu Meladu v ulici Crossea št. 12 plašč iz svile v skupni vrednosti 60 K. Za to je izvedel kuhar Kolenc, stanujoč v Trstu v ulici Coppa št. 1 in Meladu izvalil te stvari pod prevezo, da ga je poslal Kisele. Stvari je potem prodal, ni se pa dolgo veselil svojega plena, moral je na policijo.

Tatvine. Služkinja na Acquedotto št. 13 v Trstu stanujoče rodibine Angelli je pred kratkim ukradla svojim gospodarjem 200 K in izginila. Predvčerajšnjem so jo aretirali, nadelali si je bila ime Miau. Priznala je, da je denar ukradla, izgovarjala pa se je, da je rabila denar, ker je imela poroditi. Res je bila povila v Kopru otroka, ki pa je kmalu po rojstvu umrl. — Na trgu pred poslojnim Sylos so aretirali predvčerajšnjem 36 letnega, pri trdnici Gianfre in Albeti zaposlenega fakina Dominika Ja koletiča ker je bil na škodo svoje firme ukradel vrečo krompirja.

Razpisana služba. V tržaškem stavbnem okraju je razpisana služba sestara v Obrovu.

Napredno politično in izobraževalno društvo za Kolizejski okraj

priređi

v nedeljo, dne 5. t. m. ob 4. uri pop. v gostilni pri „Fortuni“ na Vodovodni cesti

društveni javni shod.

Društveniki, somišljeniki, udeležite se polnoštevilno.

ODBOR.

Dnevne vesti.

+ Iz volilnih imenikov. Po sedaj razpoloženih volilnih imenikih je v I. razredu 1908, v II. razredu 3439, v III. razredu pa 9003 volilci. Največji davkoplačevalec je Južna železnica, ki plačuje 202.726 K 84 v davka; za njo pa pride takoj Državna železnica, ki plačuje davka 68.370 kron 61 vin. Najmanjša davkoplačevalca sta Dolene Marija, »posesni« na Stari poti, ki plačuje 2 vinarja in Josip Susceničnik, poslovodja, ki plačuje 4 vinarje davka. Obadva ta »davkoplačevalca« volita v II. razredu, v istem razredu, v katerem ima volilno pravico tudi deželni predsednik baron Schwarz.

+ Pozor napredni volilci in volilke! Danes so prvi dan razgrnjeni na splošen vpogled volilni imeniki za občinske volitve ljubljanske. Znanljivo je, da hodijo najmarljiveje pregledovat volilne imenike — Nemci! Kar je znak, da hočejo Nemci nenehoma pričeti z volilno agitacijo. Med prvimi Nemci, ki so prišli danes pregledovat volilne imenike, je bil sin železninarja na Vodnikovem trgu Nagya. Pozivamo naše somišljenike, naj nihče ne zamudi, da bi se pravočasno ne prepričal, ako je vpisan v volilni imenik!

+ Državna podpora »Gospodarske Zveze«. Pretekli teden smo prišli telefonsko vest z Dunaja, da je klerikalna »Gospodarska Zveza« dobila večje državno posojilo. To vest so posneli tudi graški listi. Načelstvi »Gospodarske Zveze« in »Zadružne Zveze« sta se nato požurila ter poslala listoma »Tagespost« in »Grazer Tagblatt« popravke, v katerih izjavljata, da nista nikdar prosili in nikdar dobili niti vinarja kakšnega državnega posojila. In da bi popravke imenovana lista tem raje priobčila, sta »Gospodarska Zveza« in »Zadružna Zveza« svojim popravkom priložila pismo, v katerem »Tagespost« in »Tagblatt« pihata na dušo, češ, da se z zaupanjem obračata na njih uredništvi, ker smatrata pod svojo častjo, da bi pošiljali popravke takim listom, kakor sta »Slovenski Narod« in »Jutra«. — »Tagespost« je bila tako galantna, da je priobčila popravek brez opazke, »Tagblatt« pa je bil toliko zloben, da je maliciozno omenil tudi klerikalno pismo glede »Slovenskega Naroda« in »Jutra« ad captandam benevolentiam ter po svoje komentiral tudi popravek sam. Zato se tudi večernejši »Slovenec« sklicuje samo na »Tagespost«, o »Grazer Tagblatt« pa previdno molči. Kaj pa pravi »Tagblatt«, da si »Slovenec« ne upa sklicevati se nanj? — »Tagblatt« pravi, da je pač mogoče, da »Gospodarska Zveza« sama ni prosila za državno posojilo, da pa s tem še ni rečeno, da bi zanjo ne prosili drugi faktorji. Und das ist des Pudeles Kern!! Cisto gotovo je namreč, da je klerikalna organizacija napravila za vladno dobro kupčijo. Ako je ta kupčija imela obliko posojila, ali podpo-

re, to je postranska stvar. Da je klerikalna gospodarska organizacija dobila od vlade v tej ali oni obliki denar, to je čisto gotovo. Govorilo se je o tem v parlamentarnih krogih, priznali pa so to razni klerikalni veljaki sami nasproti gotovim našim pristajšem. Sicer pa se tudi po indicijah da sklepati, da se pri klerikalni gospodarski organizaciji izvršile v zadnjem času gotove transakcije. Dokler je gotovi klerikalni gospodarski zavod kolebal med »hiti in ne hiti«, je bilo klerikalno časopisje silno pohlevno in ponižno. Treba je bilo omeniti samo dve besedi »Gospodarska Zveza«, pa je klerikalcem kar sapo zaprlo. Se le ko je bila stvar ranžirana, s čigavo pomočjo, ne bomo raziskavali, so jeli klerikalci »meleje dvigati glave, dokler niso končno započeli znano podlo gonjo proti naprednim denarnim zavodom. O, so slučaj, ki niso več slučaj! Sicer pa je ponos, s katerim »Gospodarska« in »Zadružna Zveza« v nemških listih izjavljata, da niste nikdar niti prosili, niti dobili državnega posojila, precej neokusen, ker vendar ve ves svet, da sta oba zavoda že opetovano dobila od vlade mastne podpore v obliki daril za usluge, ki so jih izkazali klerikalni poslanci ob gotovih kritičnih prilikah vladi!

+ Klerikalci in laško vseučilišče. O stališčih naših klerikalcev napram laškemu vseučiliščnem vprašanju pišejo »Narodni Listy«: »O klerikalnih Slovencih se zagotavlja, da ostanejo pri svojem odporu proti gladki rešitvi predloge o laški pravni fakulteti v proračunskem odseku. Posluževali se bodo pa take taktike, da bodo premagani in do bodo mogli notem svojim volilecem natvrditi, da je bil njihov namen, onemogočiti rešitev predloge, najboljši, da se pa podlegli premoči večine, predvsem pa, da jih niso podpirali niti od češke strani, niti od hrvaške strani. Dovedva se, da je to glavni namen dr. Šusteršičeve akcije.«

+ Slovenske docenture na češkem vseučilišču. V dunajskem »N. W. Journal« je bila priobčena tendenciozna vest, da nameravani uvedbi slovenskih docentur na češkem vseučilišču nasprotujejo češki vseučiliščni krogi. Na to odgovarja praška »Union« sledeče: »To je neresnica. Akademski senat češkega vseučilišča je, kakor znano, že pred par leti izročil naučenemu ministrstvu predlog, naj se dovoli slovenskim kandidatom, da se smejo habilitirati na čeških fakultetah ter predavati v slovenskem jeziku. Namerno ministrstvo (še pod ministrom Marchetom) temu predlogu ni ugodilo in se je pri tem sklicevalo na vseučiliščni zakon iz leta 1882, ki določa češčino kot njeni jezik na češkem vseučilišču. V poslednjem času je pa več slovenskih kandidatov prosilo za habilitacijo na češkem vseučilišču; vseučilišče se pa ne sme ozirati samo na to, ali so dotičniki znanstveno kvalificirani, temveč tudi na to, ali so zmogni češko predavati. Če vladni krogi razširjajo vesti, da nasprotujejo češki akademski krogi stremiljenju slovenskih kandidatov, tedaj je to neodkrito postopanje in če se Slovencem direktno sugerira, da morejo doseči slovenske docenture na češkem vseučilišču potem novele k češkemu vseučiliščnemu zakonu, tedaj se s tem vznjajo jako dvomljive nade, kajti bilo bi zelo težko, za tako zakonsko novelo dobiti v parlamentu večino. Mi stojimo napram vladi na stališču, ki ga je zastopal s svojim predlogom tudi akademski senat, da taka zakonska novela ni potrebna in da se administrativnim potom lahko provizorično ustanove slovenske docenture, ki bi se potem premestile na jugoslovansko vseučilišče, ki se ima ustanoviti. Napram Slovencem moramo le izjaviti, da pri celej akciji sploh ni nikakršnih težkoč, če bi imela vlada faktično odkritosrečno voljo, ugoditi željam Slovencev. Umestno bi bilo, če bi senat našega vseučilišča o tej zadevi podal izjavo, ki bi napravila konec vladnim splet-karijam in bi Slovenci ne dvomili več, da smejo računati na podporo našega vseučilišča.«

+ Gospod notar Rahne na Brdu je živel v veri, da je železniško vprašanje na Kranjskem takega značaja, da bi mogle vse stranke skupno delovati za njega ugodno rešitev. V tej veri se je udeležil seje tistega »glavnega odbora«, ki sploh nima nobene pravice se vtikati v to stvar, in o tej veri je celo Šukljeju izrekel priznanje, misleč seve, da je Šukljeju res kaj za stvar. Sodimo, da je sedaj gospod notar Rahne temeljito knirran. Za njegova prizadevanja v železniškem vprašanju in za njegov poklon Šukljeju, so ga klerikalci v »Slovenec« z zverinsko surovostjo napadli. To ima kot priznanje. Iz tega »Slovenčevega« napada je gosp. notar Rahne lahko spoznal, da klerikalcem še mar ni za železnice, nego da so aranžirali svojo železniško komedijo, da bi na javne stroške sebe naprej spravili in z deželnim gospodarstvom skrajno nezadovoljno ljudstvo

ogoljufali na ta način, da v njem vznjajo upanjanje, ki se najbrže nikoli ne boče uresničilo. Tudi na občni blagor je a klerikalci čisto nemogoče delati. Ker jim nič ni za javno korist, nego le za njih nečisto veselje in strankarske namene.

+ Dr. Šusteršič v Šmartnem pri Litiji. Piše se nam: »Več tednov so neki klerikalci bobnali za shod volilcev, pri katerem se je pokazal kot klerikalni kandidat nekdanji naš somišljenik Ivan Vehovec. Pokazalo se je takoj, da bo dober klerikalni poslanec, ker ga je pripeljal kakor medveda njegov prihodnji komandant, dr. Šusteršič. Kljub strastni agitaciji je bil shod v čukarskem domu silno klavrn. Našteli smo 32 kmečkih kimovcev in kakih 5 nedoraslih fantičev. Tega klavrnega shoda vreden je bil tudi govor dr. Šusteršiča, ki je samo ropotal »oper liberalce, gospodarskih vprašanj pa se niti dotaknil ni v svojem dolgoročnem govoru. Kmetje sami so nevoljno godrnjali in zahtevali konec njegovih dolgotrajnih znanih otnobov. Razburjenost, ki jo je kazal dr. Šusteršič, je razumljiva. Na poti proti Šmartnem je namreč pri trgovini nekega našega vrliga somišljenika videl vrečo žlindre. Če sedito po uspehu tega shoda, bo kandidat Vehovec pri nas v Šmartnem pri volitvi popolnoma pogorel. O tem je gotovo prepričan tudi naš znani dekan, ki se je grozno togotil nad kmeti, katerih ni bilo navzočih. Klerikalna mogočnost bo tudi pri nas kmalu poznana. Posebno pa ni bilo našemu »božjemu namestniku« všeč, da je »Slovenski Narod« dne 1. svečana t. l. razkril zapravljivost našega občinskega zastopa. Danes poudarjamo samo to, da se je za čukarski dom v resnici dalo iz občinske blagajne 150 kron (reci: stopetdeset kron). Ubogi davkoplačevalci! Pri shodu seveda ni manjkalo tudi mežnarjevega sina iz Litije, ki pa rad svoje klerikalne zemlje prodaja tudi liberalcem. Konec tega shoda bo pač ta, da bo dr. Šusteršiča dolgo časa glava holela in da se nikdar ne bo več prikazal v naprednem Šmartnu. Če bi se pa le še kdaj prikazal, pa naj si zapomni, da ne bo slišal samo živžgov po Litiji in po Šmartnem kakor ta dan, ampak mu zna v glavo prileteti tudi pest tiste stvarine, ki jo je videl v vreči. Kot odgovor na ta shod pa naj naši somišljeniki neumorno delajo za izvolitev našega kandidata, katerega ime naj bi se v kratkem objavilo. — Za danes samo ob kratkem omenjamo tudi to, da je naš kosmati in suhi kaplanec na Svečnico zjutraj raz lece klialc blisk in strelo nad dopisnika »Slov. Naroda«, ki je samo nekoliko namignil na njegove gostilniške obiske. Pa zapomni naj si naš »boberček«, da imamo še veliko podobnega gradiva na razpolago, ki bo prišlo vse ob pravem času na vrsto. Seveda ne bomo zadovoljni samo s tem, da bi razkrinkovali klerikalne čednosti, ampak posvetiti bo treba tudi v naše lastne vrste, če hočemo trajno napredovati. V mislih imamo namreč nekega tukajšnjega trgovca, kateri hoče veljati za našega priistaša, pa je podaril lepo svoto čukarskemu domu. Kaj hočemo, ker tudi naše vrste ljudje večkrat rajši brišejo prah po cerkvenih klopih in poslušajo dolgočasne pridige, kakor pa da bi obiskovali naše bralno in prosvetno društvo. Upamo, da bo ta neodpustljiv čin spodbudil naše odkritosrečne prijatelje, da prej kot mogoče postavimo lastno zbirališče. »Sokol« dom, ki bo vstanu vzeti v svoje prostore 60 članov broječega šmartinskega sokolskega odseka. V sokolskem domu naj bi se nastanila tudi naša kmečka posojilnica, ki je imela v letu 1910 prometa nad poldrug milijon. Tako bi bilo v društvenih prostorih preskrbljeno za gospodarsko in prosvetno organizacijo.

+ Zaradi kočevskih dogodkov je državno pravdnistvo v Novem mestu uvedlo kazensko preiskavo proti nekaterim kočevskim razgrajcem in pa tudi proti — kaplanu Kopitarju. Kazenska preiskava proti kaplanu Kopitarju se vrši po § 302. kaz. zak. radi pregreška čuovanja proti drugi narodnosti. § 302. je eden tistih proslulih kavčuk-poragrafov, ki ni bil še nikdar uporabljen proti nobenemu Nemcu in je doslej služil samo kot pripomoček za konfiskacijo časopisov. Kolikor je nam znano, ni kaplan Kopitar ničesar storil, kar bi se dalo stlačiti pod ta paragraf. Sploh ni storil ničesar drugega, kakor da se je poslužil v državnih temeljnih zakonih vsakemu zajamčene pravice ter na pragu »nemškega« Kočevja ustanovil slovensko društvo, da ohrani Slovence v kočevski okolici veri in narodnosti. Vest, da se je proti kaplanu Kopitarju začela kazenska preiskava, je priobčil tudi »Slovenec«, ki vsikla: »Tako se meri pravica Slovencev celo na kranjskem ozemlju. Kako daleč smo prišli! Te »Slovenčeve« vsklike ogorčenja podpisujemo z obema rokama, vendar pa ne moremo kaj, da bi ne pripomnili, da se ti ogorčeni klialc prav slabo po-

dajo ljudem, ki so doslej molčali kakor grob v kljub temu, da so državne oblasti dan za dnem vršile nasilstva in najhujše krivičnosti na slovenskem narodu. Ljudem, ki so še pred nedavnim časom z največjim dopačenjem gledali, kako so oblasti radi istega § 302. nevarno preganjale naše ljudi, in jih celo zapirale v ječo, nač ne pristavijo, da se sedaj delajo ogorčene. Tem manj pa je ogorčenje pri klerikalni gospodi na mestu, ako se uvažuje, da je potisnil državni oblasti orožje v roke škof Anton Bonaventura sam. Škof Jeglič je premedil kaplana Kopitarja iz Kočevja. Dasi je to storil brez kakršnegakoli utemeljenega vzroka, »vendar« je s tem implicite priznal, da smatra kaplana Kopitarja za glavne krivca in povzročitelja kočevskih izredov. Če je škof hrez vzroka discipliniral Kopitarja, potem se pač ni čuditi, ako mu v tem oziru skuša slediti tudi državno pravdnistvo! Je pač že stara stvar, da besede mičejo, zgledi pa vlečejo.

+ Agitacija zoper slovenske napredne denarne zavode. Vseeno ni ponehala od gotove strani. Posebno okrog Zatične na Dolenjskem so neki hujskaci z vso vnemo na delu, da bi ljudstvo zbegali. Ker je kazniva taka agitacija, kot se je poslužujejo ti hujskaci, ki trdijo, da bodo propali vsi slovenski napredni denarni zavodi in da nimajo nič denarja v blagajnah, zato opozarjamo ljudi, naj se jim ne udeležijo na njih trditve. Vsak, kdor vede ali nevede raznaša take laži in obrekovanja, pride pod paragraf, somišljenike pa prosimo, da nam naznanijo dotične zlobne razširjevalce omenjenih laži in obrekovanj, da storimo primerne korake. Poučite ljudstvo, da se ne bo dalo begati v svojo lastno škodo, ker zgodilo se je že, da je kdo dvignil denar iz varnega denarnega zavoda ter ga spravil doma, ker ga tudi drugod ni zaupal, posledica pa je bila, da mu je bil ta denar doma ukraden!

+ Deželni odbor je, kakor znano, razveljavil neko stavbno dovoljenje in zankazal, da se mora pred pravomočnostjo stavbnega dovoljenja zgrajena stavba nemudoma podreti. Ker stavbni gospodar umevno ni hotel sam ugoditi temu drakoničnemu ukazu, saj bi to pomenjalo uničevanje samega sebe, je dobilo županstvo ukaz od deželnega odbora, da samo podere zadevno stavbo. Županstvo je razpisalo javno zmanjševalno dražbo in k tej povabilo vse idrijske — tudi klerikalne — stavbne podjetnike. Toda v zavesti velikanske krivice, ki se v tem godi stavbnemu gospodarju, ni hotel nihče izmed idrijskih podjetnikov prevzeti podiranja. Na ukaz od deželnega odbora je županstvo odredilo novo dražbo in razpis objavilo v »Slovenskem Narodu«, a tudi ponovna dražba je ostala brezuspešna, udeležil se je je en sam idrijski podjetnik, a niti ta ni hotel dražiti, dasi bi bilo to zanj jako hvalježno. Županstvo v Idriji je torej izvršilo vse, kar se mu je zankazalo od deželnega odbora. Ta pa hoče, če se stavba ne podere do 4. februarja, poslati v Idrijo svojega inženirja s stavbnim podjetnikom in delavci, da razrušijo predmetno klet in uničijo poštenega in pridnega obrtnika. Županstvo je, ko je predložilo rekurze v rešitev deželnemu odboru, prosilo deželni odbor, predno ima storiti veliko krivico, naj pošlje svojega izvedenca v Idrijo, da se prepriča o dejanskem položaju. Toda deželni odbor ni uvaževal prošnje županstva, marveč slepo zaupal Oswaldovim informacijam ter po treh mesecih — Oswald je bil na potovanju v sveto deželo — razveljavil kratkomočno brez vsake stvarne utemeljitve stavbno dovoljenje, dasi stavbni red zahteva pospešno rešitev upravnega postopanja. Predno je torej izdal deželni odbor svojo rešitev, ni hotel poslati svojega stavbnega izvedenca v Idrijo, sedaj pa, ko se ima stavba podirati, pa bo poslal svojega inženirja v Idrijo. Prav, se ho saj sedaj deželni stavbni izvedenec z dotičnim klerikalnim podjetnikom prepričal, kako se danes postopa v deželnem dvorcu pod glavarjem pl. Šukljeto. Morda bo celo delegiranega klerikalnega ljubljanskega podjetnika, ko se prepriča sam na licu mesta o položaju, sram roparsko uničevati imetje svojemu tovarišu — obrtniku. In še nekaj! Ko pošlje deželni odbor do 4. februarja svojo kaznovno ekspedicio v Idrijo, ni treba rekvirirati orožništva, ali celo vojaštva, kakor se baje to hoče po izjavi klerikalnega deželnega odbornika. Idrija bo mirno zrla to nečuvno klerikalno nasilje v zavesti, da si bo oškodovani obrtnik znal drugod poiskati pravice in dobil do zadnjega vinarja vso ogromno škodo povrnjeno. Klerikalni nasilniki torej le na delo!

+ Zakaj je moral major Žunkovič v pokoji Poročali smo že, da je bil major Žunkovič, naš slovenski rojak, pisatelj znane knjige: »Die Slaven — ein Urvolk Europas«, kratkim potom vpokojen. O tem vpokoju piše olomučki »Pozor«, glasilo državnega poslanca dr. Stran-

akega, med drugim to-le: »iz krometiše se nam poroča, da major Žunkovič sploh ni prošil za vpokojenje in da tega tudi ni storil na višji ukaz. Uradno se sicer naglašja, da je bil vpokojen na lastno prošnjo, toda to ne odgovarja resnici. Major Žunkovič je bil enostavno poslan v penzijo proti svoji volji in brez vsakega vzroka. Zdravniki so ga »voječasno preiskali in ga prvotno spoznali za popolnoma zdravega. Šele pozneje so svoje mnenje na višji ukaz spremenili ter pod pritiskom izjavili, da je major pravzaprav vendarle bolan. V vsakem slučaju je dolžnost naših poslancev, da zahtevajo v delegacijah od vojnega ministra pojasnila glede nepričakovane vpokojenja tega častnika. Skoro gotovo je, da je bil pravi vzrok njegovega predčasne vpokojenja njegovo slovansko mišljenje, ki je neustrašno kazal javnosti, kakor tudi okolnost, da je bil pisatelj slovanstvu naklonjen. Dasi nimajo njegovi spisi s politično ničesar opraviti in se bavijo zgolj z znanstvenimi problemi, vendar ni nobena tajnost, da se je na višjih mestih smatralo Žunkoviča za nevarnega »panslavista«. Vohuni ministra Schönaicha so referirali svojemu gospodarju o tem, kako je major Žunkovič razlagal etimološki pomen besede »Habsburg« in da je Ratbad (grof habsburški) ime slovanskega izvora, kakor tudi, da je Cimbruga, hčerka vojvode masvijskega, ki jo je Ernest Železni vzel za ženo, slovanskega pokolenja. Pisatelj Žunkovič ne morejo odpustiti, da dokazuje modernim Germanom, ki časte v Wodanu svojega praočeta, da je bil ta germanski bog, kakor to priznavajo tudi nekateri nemški pisatelji sami, slovanski vojvoda in knez. Taka predrznot avstrijskega častnika seveda kriči po maščevanju! V višjih vojaških krogih se je pisatelj dela: »Die Slaven — ein Urvolk Europas« zelo zamerilo zlasti to, da je na podlagi starih listin dokazal, da je šele leta 1384. na Dunaju prevladovala slovenska govornica in da je takratni tamkajšnji škof sam napisal, da se mora na Dunaju opravljati služba božja v slovenskem jeziku, ki prevladuje še med preprostim narodom. — Vojni minister Schönaich je seveda vzpričo takih grozljivih dejstev moral odstraniti takega, »državi in dinastiji nevarnega« častnika — pisatelja!«

+ Napredno politično društvo za Sentpeterski in Kolodvorski okraj naznanja svojim članom in somišljenikom, da je volilski imenik za občinske volitve na vpogled vsak dan v gostilni gospoda Bončarja, Sv. Petra cesta 45 (II. soba).

+ Pamet iz — Horjula, ki je izvolila svoj sedež v bistri glavi trnovskega kaplana, hoče izpametovati po horjulsko naše Trnovčane. Redko najdeš tega kaplana doma, redko v cerkvi, oglašja pa se po hišah podnevi in ponoči tako, da so ga ljudje že več kot sili. Zgodilo se je parkrat, da so odpravili tega politikujočega usiljivca takoj ob poskušnem vstopu v stanovanje: »Pri nas ni nihče bolan, ste se zmotili, g. kaplan! Ob potrebi pokličemo sami gospoda župnika, ali pa vas.« Kaplan naj prihrani horjulsko pamet za se, naši Trnovčani in Krakovčani ne potrebujejo za občinske mestne volitve — ožlindranih je-robov.

+ Imenovanje. Podpredsednik višjega deželnega sodišča in Gradcu Alojzij Walter je imenovan za senatnega predsednika.

— Umrla je tvorničarja unija Karla Pollaka v Ljubljani 11letna hčerka Milea. Počivaj v miru!

— Umrla je v Ljubljani na Zaloški cesti št. 23 ga. Ana Lavrin, zasahnica. P. v m.!

— »Kmetiska posojilnica«. Podravnatelj »Kmetiske posojilnice« g. dr. Janko Kersnik se je povrnil z Dunaja, kjer je deloval več mesecev v velikih denarnih zavodih in je dne 1. februarja nastopil svoje mesto pri »Kmetiski posojilnici«.

— »Domoljub« piše v tržnem pregledu od 2. februarja, kako bodo trgovci pri kavi, ne da bi z mazinem ganih, zaslužili milijone, ker jih kava samo 17 vin. dražje stane, pa jo 40 vin. dražje prodajajo. To pa ni res, kajti trgovec mora pri kilogramu 45 do 50 vin. kavo dražje plačati, tako da sedaj pri kavi prav nič ne zasluži. Pa pravijo, da trgovec odira! Prizadeti krogi pa naj stvar resno v roke vzamejo, ali pa naj posledice takih neresničnih poročil, ki se jih med ljudstvo trosi, sami sebi pripišejo.

— Našim trgovcem. Trgovstvo je predvsem v položaju, da pomaga razširjati dobro domače blago, ker prihaja najbolj v stik s konsumenti. Ta naloga trgovstva je velevažna in ne smemo je podcenjevati. Naše trgovstvo lahko prav mnogo stori, da se čim bolj razširi priznanje izvrstnega »Kolinske kavana primes«, domači izdelek iz naše »Kolinske tovarne« v Ljubljani, ki je akcijsko podjetje trgovstva. Slovenski trgovci lahko z dobro vestjo priporočijo svojim odjemalcem to blago. Predvsem je »Ko-

linska kavna primes» domače blago, izborne kakovosti in v tem oiru nadkrijuje vse konkurenčne izdelke, tekmuje pa z njimi tudi glede cen. In vrhu tega »Kolinska tovarna« iz svojega čistega dobička podpira s izdatnimi denarnimi prispevki slovenske kulturne in narodne korporacije, med njimi pred vsem »Družbo sv. Cirila in Metoda«. — Toraj varoka dovolj, da slovensko trgovstvo skuša »Kolinsko kavno primes« čim najbolj razširiti.

Divji lovci. V revirju Palma je našel lovski čuvaj Ivan Janežič v gozdu občine Iška vas na devetih krajih nastavljenе zanjke za srne.

Oče in hči. V Zgornji Senici pri Medvodah sta se sprla 31. m. m. neki posestnik in njegova hči. Razjarjeni oče je pograbil svojo hčer za lase jo vlačil po sobi, suval in ji grozil celo z nožem. Hči mu je ušla iz hiše, oče pa je zgrabil sekiro ter zaskakal hčeri šivalni stroj vreden 130 K.

Tepež. Med Kokrico in Kranjem se je vnel koncem m. m. na cesti tepež med fanti, ki so se vračali iz gostilne. Med tepežem je prerezal eden junakov z nožem mizarju Ivanu Pučen polovico levega lica, posestnikov sin Ivan Gros pa levo oko.

Na gimnaziji v Novem mestu na Dolenjskem je razpisano germanistično mesto. Zahteva se izpit iz nemščine in slovenšč. kot glavnih predmetov, s slovenskim in nemškim učnim jezikom. Zadnji vložni dan je 20. februarja 1911. — Razpisana srednješolska mesta. Od 14. januarja do 1. februarja 1911 so bili izdani sledeči razpisi: Ravnateljstvo mesto: Dunaj XIV. (g. 10. II.), Praga - Staro mesto (nem. g. 20. II.). — Klas. filolog. (Trident (nem. g. L. Gr. 12. II.). — Moderna filolog.: Dunaj X. (r., Fr. d. 10. II.), Kaaden (rlg., Fr. d. 24. II.), Dunaj II. (2. r., Fr. d. 20. II.), Novo mesto na Dolenjskem (g. Sl. D. 20. II.), Kufstein (rlg., J. D. 1. III.). — Historična skupina: Freistadt (g. 5. III.), Rumburg (g. 22. III.). — Met. fiz. skupina: Celovec (g. M. Nl. (geom.), 15. II.), Brno (I. r., M. Geom., 10. III.). — Prirodopisna skupina: Kufstein (rlg., Ng. c. 1. III.). — Kratice in znaki kakor navadno. Na gimnaziji v Celovcu je razpisano matematično mesto. Zahteva se glavni izpit iz matematike in iz fizike ali pa opisne geometrije, z nemškim učnim jezikom. Zadnji verzni dan je 15. II. t. l.

Uspeh prvega tečaja na novomeški stari, polrazpali gimnaziji odgovarja duši poslopja in vtihotopenju in propagandi znane struje pod vodstvom p. Pavla. Uspeh je v pravem pomenu besede slab. Komaj se je novomeška gimnazija povzpela iz malenkostnega in prezirljivega mnjenja tujcev do zaslužene vrednosti, komaj se je priselilo lepo število dijakov v naše mešice, je začel rovariti med mladino in odvracati njeno pozornost od šolske naloge p. Pavel. Ni le vsejal semena razdora, sovraštva in medsebojne napetosti v mlada srca, škodil je mladini in šoli mnogo na ugledu in predvsem na uspehih. Njegova zasluga je, da ne smejo dijaki pohajati »ljudske knjižnice«, dočim je neovirano vabil mladino na svoja »predavanja« v Kat. rokoletsko društvo, ki so imela popolnoma politično barvo in lice. Tam je vžgal in podpihoval plamen sovražnosti do različnih političnih strank, do katoliškega in Jurčiča in drugih slovenskih pisateljev in spisih. Sicer pa dokler bo imel ta človek besedo med slovensko mladino in neoviran hodil svoje grešno pot, toliko časa bo padal barometer uspeha in ugleda naše gimnazije.

Novomeška mestna hranilnica, ki uspeva jako dobro, je podarila »ljudski knjižnici« darilo 100 K. Knjižnica šteje jako lepo število knjig, iz katerih zajema poučne in zabave vsebine ne le novomeško prebivalstvo, ampak tudi preprosto ljudstvo iz okolice. Posebno se je knjižnica povzpela po dobroti dolenjske podružnice »Prosvete« v Novem mestu, ki je knjižnici darovala mnogo znanstvenih in leposlovnih knjig.

Krški samei prirede v soboto, 11. t. m. ob 8. uri zvečer v »Sokolovi dvorani« svoj I. plesni venček, pri katerem sodeluje vojaška godba iz Zagreba. — Ker je to prva prirediteljska krških fantov in ker se je veselilni odsek potrudil, da bo ustrezno cenjenemu občinstvu v vsakem oziru, pričakuje se najštevilnejše udeležbe.

Iz Radeč pri Zidanem mostu. V papirnici v Njivicah pri Radečah je zaposlen nek vdovec, ki je že dlje časa brez gospodinj. Vseled tega si je izbral nevosto. Ker med tednom kot delavec pač nima časa, da bi se dal oklicati, zato je šel z nevosto v delavnik k župniku. Ko sta pa prestopila prag župnikove sobe, se je ta zadržal nad njima: »No, kaj bi pa radi?« Ko sta mu povedala svojo željo, ju je prav na surov način takorekoč vrgel iz sobe, češ, da nima časa, ker ima počitnice. Nevosta se je tega surovega nastopa župnika Hierscherja tako prestrašila, da se je takoj odpovedala ženinu, češ, da rajši ostane doma, kakor pa da bi morala poslušati take surovosti cerkvenih javnih

uradnikov. Toda to ni edini slučaj. Naš župnik sploh misli, da se človek začne šele pri kmečkem župniku, tovarnarju ali grofu. Naše ljudstvo pač ni tako kratkovidno, da bi ne znalo po zaslugi ceniti neolikantost tega župnika. Naš delavec in naš kmetovalec se res ne snata tako hitro kakor naš župnik, tudi ne snata delati takih poklonov, kakor jih dela župnik Hiersche. kadar se ustavlja pred župniščem elegantne ekvipaže. Zaprta si naj pa, da je kmet in delavec ravno toliko vreden človek, kakor kak župnik ali pa kaplan, morda še več, ker je bolj koristen član človeške družbe, ker ne živi kot parazit od žulje drugih, temveč si s svojo žuljavo roko služi svoj vsakdanji kruh. — Tudi kaplanu Andreju Zupancu bi svetovali, da se obnaša tako, kakor to zahteva njegov duhovski stan. Zahtevamo, naj v šoli ne hujša otroke zoper šolo, zoper starše in gospodarje, ki slučajno niso člani te ali one klerikalne organizacije. Prihodnjosti hočemo poročati o nekaterih občinskih velikaših, ki niso pardonirali niti hiše nekega siromaka.

Jesenice na Gorenjskem. Tudi pri nas je ljudsko štetje dokončano, ter izkazuje 5410 v tej občini navzgor državljanov. Ti so razdeljeni: Sava 2927, Jesenice 1401, Hrušica 605, Planina, Plavški rovt in Prihod 353 in Plavž 124 ljudi. Po narodnosti je nad 5000 Slovencev, in le nekaj nad 300 res pravih Nemcev, kateri naj si tudi blagovolijo zapomniti njih 6% manjšino in slovensko 94% večino, in naj se tudi po tem številu ravnajo in temu primerno obnašajo po Savi in Jesenicah. Zanimivo je bilo slišati pri popisovanju, ko so nekateri »nemčurji« dali upisati »slovensko-nemški« jezik, nekateri so pa še celo zahtevali »international«. To vse so sadiji nemškega »Schulvereina«, ki tako skrbi za nemško šolo na Jesenicah, in katero tako skrbno podpira celo železniški minister dr. Glombinski z državnimi tisočaki!!! Vprašamo torej naše deželne in državne poslance, ali je res potreba državi za teh borih 6% Nemcev, ki se nahajajo tu na Jesenicah, takih ogromnih svot izplačevati? Pri tem pa se za res potrebno slovensko višjo ljudsko šolo, »osemrazrednico« ne priprosi in ne dočaka dovoljenja od zato merodajnih instanc. Pozivljamo vas torej g. poslance vseh slovenskih ljudskih strank, da nam z vsemi močmi pripomorete v najkrajšem času rešiti tako pereče naše šolsko vprašanje in zahtevno po slovenski osemrazrednici na Jesenicah.

Nezgode. Pri sekanju je spodrsnilo v nekem gozdu pri Mojstrani tovarniškemu delavcu Jakobu Kumerdeju. Zlomil si je desno nogo. — Iz šale je vrgel součene 13letnega L. Rebrnika iz Ljubljane na tla, tako da si je desno nogo težko poškodoval. — Železniškega delavca Antona Nadriha je zadel med delom kamen v levo oko in mu je težko poškodoval. — Ivan Stare je padel na zledeneli cesti v Cerkljah in si desno roko težko poškodoval. — 23letna Neža Kerin iz Ljubljane se je iz neoprevidnosti poparila roke in noge in dobila hude opekline. — Samski hlapec Anton Koster je sprožil doma v bližini Celja topič, strel ga je ranil na levi roki. — Levo roko si je zlomil čevljar Ignacij Kuhar iz Sv. Ane pri Trzinu, ko je padel na zmrzli cesti. — Pri gradnji vodovoda na Jesenicah je kamen težko ranil delavca Blaža Trojarja na desni roki.

Arretiran klerikalni slepar. V Bohinjski Bistrici je bila 25. januarja velika senzacija. Ta dan so namreč orožniki aretirali ljubljenske duhovnikov, užitniškega revidenta Fl. Kožuha zaradi velikih sleparij in goljufij. Kožuh je služboval precej časa v Bohinju. Mož je bil tak pobožen, da je prejemal vsak teden sv. zakramente, se klanjal do tal duhovnikom in užival pri ljudeh in pri duhovščini največje zaupanje. Seveda je bil Kožuh tudi vnet Čuk. Posebno dobra sta si bila Kožuh in župnik Piber, v vsem enoga srca enih misli. Kožuh je kot užitniški revident poveril več tisoč kron in izvršil tudi na strankah mnogo sleparij. Za koliko je ljudi oćganil, se pa sploh ne bo dalo natančno dokazati, ker so stranke plačilne bolete proč pometale. Če bi se vse plačilne bolete mogle dobiti, bi se šele spoznalo, za koliko tisočakov je pobožni čuk in revident Kožuh prevaril občinstvo in užitniški urad. Kakor se čuje, bodeta največ trpeli klerikalni občini Srednja vas in Bistrica, kjer se gotovo ljudje na vse načine trudijo, da bi prikriili ta gorostasi škandal. Pobožni Kožuh, ki je toliko molil, kakor slepari, je bil poseben ljubljence župnika Pibra. Ta župnik Piber je sploh v Bohinju zapustil take spomine, da bodo njegovo ime izrekli ljudje z nekim studom zapustil je v Bohinju svojega ljubljence Kožuha, ki se ga zdaj orožniki vzeli in zapustil je po njegovem predlogu zerrajeni vodovod, ki je stal toliko, da še danes noben občan ni slišal računa, vodovod pa je popolnoma suhi.

Mednarodni muzej za jamsko smetano v Postojni. Odbor na zgradbo janskega muzeja je poslal v sadnem času razumij prijateljem in posebej v postojni naravoslovja dolo: »Die Adelsberggrube in Wort und Bilde« za vjudno prošnjo, p. n. gospodje naj blagovolijo delo obdržati ter blagohotno nakloniti malo podporo za zgradbo označenega muzeja. Ker je pa isetalo do daleca mnogo prispevkov, vsoled tega zgradbeni odbor vjudno prosi, da blagovolijo dotični gospodje vpsolati ali malo podporo ali pa vrniti omenjeno delo, da se utegne isto poslati drugim prijateljem tega znanstvenega podjetja.

Težko ga je ranil. V gostilni Leopolda Dekleva v Britofu pri Senožečah so popivali pred kratkim fantje, med njimi tudi hlapec Ivan Sluga in posestnik Franc Hrovatič. Vnel se je prepir in Hrovatič je udaril Sluga z nožem tako po glavi in po vratu, da ga je težko ranil.

V občini Zagorje ob Savi so našli 3417 Slovencev in 298 Nemcev. Za Nemce so se menda vpisali vsi steklarski delavci, ki so strastni privrženci Čobala. Zaradi te peščice »priromanih« steklarjev morajo biti vsi napisi na topliški šoli nemško-slovenski. Zasluga Michelčiča! Tudi božičnica šulverajnske šole se je priredila v tej šoli. Ni nam znano, s kakim pravico je to odredil ali predsednik krajnega šolskega sveta Südmarkar Michelčič ali šolski vodja. Slovenski člani, ki imate večino, zakaj dopuščate to? Zakaj spite spanje pravičnega? Renegat Michelčič je nedavno pisal na obč. predstojništvo, da je pripravljen dati prostor za gasilni dom pod pogojem, da ta prekliče vse to, kar je pisal »Slovenski Narod« o njem. Seve, da ni niti odgovora dobil. Kaj naj pa tudi prekliče? Mar niste li res strasten član »Südmarke«, »Schulvereina« in prvoboritelj za nemštvo sploh? Če je pisal »Slov. Narod« kaj neresničnega, zakaj niste poslali popravka ali pa tožili, kakor vaš kolega Čobal? Seveda, resnica oči kolje. Pa tudi vaš verni sluga je zahteval preklica, da ga Čobal ni predlagal. Zakaj se tako sramujete Čobala, ko je vendar predlagal celi odbor in med temi tudi bivšega načelnika požarne brambe. Zares nehvaležnost je plačilo tega sveta. Nekemu kolovodji ni prav, da gleda novi redar vse bolj na prste raznim izzivačem in ponočnim razgrajajem. Zatekel se je za enkrat k »giftni krotki«, zakaj ne k »Napreju« ali R. Pr., nam je znano, ker napada redarja in župana. Korček je hlastno segel po dopisu baje zato, ker se mu še vedno cede sline po klobasah, ki jih je nekdanj tako slastno užival v Trbovljah. Toda »giftna krotka« je v Zagorju lanski sneg. Zapišite si to za ušesa, dopisun!

Elektrotradiograf »Ideal«, zraven glavne pošte ima od sobote, dne 4. februarja do torka, dne 7. februarja sledeči spored: Suknja najnovejše mode. (Komično.) Lov na levo. (Naravni posnetek.) Učinek krvi v vodi. (Hemolysa.) Sneha in stari oči. (Drama.) Luka ostane previden. (Komično.) Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in polu 9.: Francoska revolucija l. 1792. Beg iz Tuilerij.

Tujski promet v Ljubljani: Meseca januarja je prišlo v Ljubljano 4127 tujcev — 169 več kot meseca decembra in 115 manj kakor lani meseca januarja. Nastanilo pa se je v hotelu Union 1071, Slon 751, Lloyd 347, Cesar avstrijski 234, Južni kolodvor 173, Štrkelj 150, Ilirija 125, Malič 117, Tivoli 107, Tratinik 102, Bavarski dvor 51 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 899 tujcev. Bilo na jih je s Kranjskega 851, z Dunaja 1004, iz slovenskih dežel 656, iz dežel 866, iz Nemčije 137, iz Italije 124, iz Rusije 2, iz Anglije 5, iz belkantskih držav 79, iz drugih evropskih dežel 104 in Severne Amerike 31 in iz Afrike 1 tujec.

S ceste. Ko je včeraj popoldne hlapec Ivan Stajer iz Grubarjeve ceste zavil na Karlovo ceto, se je konj prestrašil in skočil pred prilajajoči elektr. voz, kateri je pri Stajerjevem zlomil oje in potrgal nekaj konjske oprave. — Včeraj jutraj je prišla po Kopitarjevi ulici 73letna vdova Marija Silvestrova, kateri je nasproti pripeljal nek hlapec in ker se Silvestrova vled starosti ni mogla naglo umakniti, je prišla pod voz, ki jo je tako poškodoval, da so jo morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

V zmoti. V sredo ponoči je nek okajen 36letni sedlarski pomočnik s perona na južnem kolodvoru zašel na progo. Potem je hotel siloma v neko pisarno, naposled je pa prilomastil v spalnico za uslužbenca. Le-ti so močakarja prišli in izročili stražniku, ki ga je odvedel v zapor. Ker se je dokazalo, da smoteni mož ni nameraval nič kaznivega in je tja zablodil le v svoji pijanosti, se je izročil odgonakemu uradu.

Nagajivec. Po Čopovi cesti svoj službo izvršujoči stražnik je našel ponoči tam ležati nekega mladega človeka. Spravil ga je pokonci in spremil čez sv. Jakoba most, kjer je potem ponočnjak nadaljno pomoč odklonil. Ko je šel nato sam za Ljubljano je zopet padel. Stražnik je poklical še svojega tovariša, s katerim sta ga postavila na noge in spremenila. V tem pa nagajivec »koči ter steče proti Zobjuku. Presekrbljeno je, da bode za to dobil primerno plačilo.

Dober prijatelj. V sredo zvečer je prišel domov nek hlapec, ki se ga je bil nekoliko čez mero nasrkal ter se bil oblečen v legel. Ponoči mu je njegov prijatelj Jakob Tirbič slekel obleko. Ko se je hlapec zjutraj zbudil je sicer bila tam vsa obleka, a manjkalo je pa 11 K 92 vinarjev denarja. Tirbiča je policija kot osumljenca aretovala in izročila pristojnemu sodišču.

Vtihotapila se je bila 47letna strežnica Ivana Windischeva ter iz podstrešne sobe nekemu mesarskemu vajencu ukradla dežnik. Policija jo je aretovala in izročila pristojnemu sodišču.

Zaradi prepovedanega povratka v mesto je bil aretovan 41letni čevljar Karel Vesel in okrajnemu sodišču izročen.

Izgubljeno in najdeno. Šolska učenka Ana Meršnikova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — G. Pavlina Blažekova je izgubila zlat uhan. — G. Ivana Sitarjeva je izgubila zlat prstan. — Neka dama je izgubila zavoj pletenja. — G. Rudolf Antončič je našel denarnico z manjšo vsoto denarja.

SHOD

:: volilcev in volilk ::

priredi

gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj

v nedeljo 5. februarja ob 3. popoldne v gostilni g. Leona Šarca pri Rastoharju na Karlovski cesti.

Na shodu naročata ga tržni nadzornik Ribnikar in urednik Rasto Pustoslemšek o polucnem položaju s po-eunim ozrom na bližajoče se občinske volitve

Semisljeniki, udeležite se shoda polnoštevilno!

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali po gosp. župniku Iv. Vrhovniku trnovski Mohorjani 1 K 20+80 vinarjev, skupaj 2 K. — Na shodu pri Česnovarju se je nabralo 11 K, katere je izročil družbenemu vodstvu rodoljubni g. Mole. Hvala!

Društvena naznanila.

Trgovski ples. Plesni odsek slov. trg. društva »Merkur« opozarja še enkrat na plesni venček, ki ga priredi jutri v soboto 4. t. m. v veliki dvorani »Nar. doma« ob polu 9. uri zvečer s sodelovanjem slavne Slovenske Filharmonije. Vstopnice za to prirediteljske se dode v predprodaji pri trvdkah Gričar & Mejač, Iv. Samec V. Petričiča naslednik in Iv. Kostevec ter na večer plesa pri blagajni. Vabeč tem potom še enkrat vse, ki se hočejo dobro in neprisljčno zabavati — kličemo na veselo svidenje jutri večer v veliki dvorani »Nar. doma«.

Občni zbor slovenskega trgovskega društva »Merkur« bo v ponedeljek, dne 6. t. m. ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih.

Čitalnica v Šiški opozarja še enkrat na svojo Vodnikovo besedo s plesom, ki bo jutri zvečer ob polu 8. v hotelu »Bellevue« na Šišenskem griču. Vsakdo pozna veliki pomen Čitalnice v našem kraju. S svojo bogato knjižnico razširja izobrazbo med ljudstvom, s petjem in godbo izobražuje mladino ter jo tako navaja uporabljati prosti čas na koristen način, mesto da bi posedala po gost. in se že v najmlajših letih privadila grdim razvadam. S to nalogo pa je združbenih mnogo stroškov, ki jih Čitalnica ne more kriti s članarino. Poleg tega torej, da pokaže z veselico, kaj se je naučil pevski ali tamburaški zbor, računa Čitalnica tudi na to, da bo s tako prireditvijo združen tudi gmetni uspeh. Zato pričakuje, da se bo občinstvo udeležilo besede v kar največjem številu, da pokaže, kako razume veliko nalogo Čitalnice. Na svidenje torej jutri zvečer!

Idrijska narodna društva prirede dne 25. svečana veliko predpustno kostimirano veselico v vseh prarih I. nadstropja hotela »pri črnem orlu« na korist družbi C. in M. ter »Sokolovemu domu« v Idriji.

Iz Novega mesta. V sredo zvečer dne 1. t. m. je priredilo novo-

meško društvo »Sokol« predpustno veselico, ki je izpadla izredno ugodno. Gostovala je godba 47. pešpolka iz Gorice. Občinstvo se je naslajalo na milih zvokih orkestralnih točk, po katerih se je razvil živahen in zabaven ples. Večer je privabil nebroj gostov v »Narodni dom«. Veselico so posetili tudi bratje Sokoli iz Trebnjega v večjem številu in z njimi je prišlo tudi mnogo trebanjskih in drugih gostov. — Društvo »Sokol« v Novem mestu vživa sploh mnogo simpatij zaradi svojega požrtvovalnega in nemurnega delovanja. Vsako poletje priredi meščanstvu prijazen izlet v bližnji gozd grajščaka g. R. Smoleta, po zimi pa dosledno koncert ali kako predstavo v »Narodnem domu«. Najlepsi dokaz priljubljenosti »Sokola« je bil njegov zadnji občni zbor v hotelu pri Jacazu, ki je bil tako množestvilno obiskan kakor malokateri občni zbor. Narodnemu društvu Nazdar!

Mokronoški »Sokol«. V sobotni številki cenjenega Vasa lista bilo je tiskano poročilo o občnem zboru Mokronoškega »Sokola«. Sicer nismo hoteli odgovarjati, a je bil dopisnik gotovo napačno informiran, ker drugače ne bi pisal, da se je vršil občni zbor strankarsko. Pač pa naj služi javnosti v pojasnilo, da se je občni zbor vršil popolnoma mirno in brez vsakega strankarstva. Odbor sestavlja se je sporazumno do malega z vsemi brati in bratom starostar in voljen je bil razen par izjem enoglasno, torej o kakem nasprotstvu ni govora. Pač pa bi se dopisnik prosil, da s takimi domišljavimi novicami naj ne slepi javnosti, ki s tem trosi v društvo razdor in bi se moral smatrati kot sovražnik ter nasprotnik našega proevitajočega društva »Sokola«. — Več članov.

»Sokol« na Bledu je imel svoj redni občni zbor dne 2. prosinca. Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da je bilo društvo zelo delavno in da je vrlo napredovalo. Ne samo, da ima društvo 1452 K v denarju in inventar vreden 3478 K, ima tudi 90 članov, med temi 10 krepih in vztrajnih telovadcev, ki so, kot je pokazalo zelo točno poročilo načelnika br. And. Sokliča, prav redno telovadili in pri javnih telovadbah častno nastopali. Društvo ima tudi izborni izvežban tamburaški odsek (nad 20 mož), ki ga vodi vrli br. Brežan. Ni še leto, kar so pričeli tamburaši z vajami in že uživajo vsestransko pripranje. V odbor so bili izvoljeni sledeči bratje: starosta J. Petercel, podstarosta V. Renc, načelnik A. Soklič, tajnik J. Erbežnik, blaginik U. Plemelj. Odborniki: dr. G. Hočvar, J. Vrhunc, Jož. Stare, P. Dolar, A. Ropret in J. Kokalj. Odbor. nam.: A. Konič. Pregledovalca računov brata: Iv. Pretnar in Ivan Kokalj.

Maskarada logaškega »Sokola« se vrši v nedeljo 12. t. m. v hotelu »Kramar« pod imenom »Noč v gozdu«. Vstopnina za osebo 1 K, nemarkirani plačajo globo 40 v. Svira slavna postojnska godba.

Postojnski »Sokol« si je izvolil na svojem rednem občnem zboru, dne 28. prosinca t. l. nov odbor, ki se je konstituiral v svoji I. redni odborovi seji dne 31. prosinca t. l. takole: Br. Fr. Paternost, starosta; br. Fr. Kuttin, podstarosta in blaginik; br. V. Zaletel, načelnik; br. J. Vodopivec, tajnik; br. M. Vičič, orodjar; br. J. Kogej, br. J. Kraigher, br. L. Kopač, br. M. Šeber, odborniki.

Akademsko društvo slovenskih tehnikov na Dunaju. 2 mesečno zborovanje društva se vrši dne 11. svečana t. l. v restavraciji »Zum roten Rössl« IV Favoritenstrasse 1. Na dnevnem redu je predavanje tov. cand. arch. J. Vurnika: »Način izražanja v upodabljalni umetnosti«. — Prijatelji društva dobrodošli!

Društvo »Zvezda« na Dunaju, ki se razvija čimdalje ter postaja pravo središče vsega dunajskega Slovenstva, priredi dne 5. februarja v vrtni dvorani restavracije Haindl, IV, Favoritenstrasse 54, svoj mesečni društveni večer. — Zanimanje za ta večer je posebno veliko z ozirom na to, da se prične s tem novo, živahno življenje, kakršnega še ni bilo do sedaj med dunajskimi Slovenci. Na programu je petje, predavanje, igra in ples. Nastopi prvič društveni mešani in moški zbor, ki hoče gojiti tudi na Dunaju našo narodno in umetno pesem. Bo to pod novo izvoljenim odborom prva prireditel, ki pa ji bodo gotovo sledile še druge in lepše in ki bodo pripomogle k temu, da postane »Zvezda« res izobraževalno in zabavno društvo.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Danes, v soboto zvečer, prvič po mnogih letih novouprizorjena klasična drama, velika tragedija Frid. Schillerja »Maria Stuartova« (za parabonta). — Jutri, v nedeljo popoldne ob 3. Albinjeva opereta »Barem Trenk« (izven parabonta; za lože ne-par) pri dramskih cenah za goste koncerta »Glasbene Matice«: sveder ob pol 8. pri popoldanskih dramskih

cenah Schillerjeva »Marija Stuart« (za nepar-abonente). — V torek opera »Baron Trenk« (za par-abonente). — Za Puccinijevo opero »Bohème« se vrše ensembleske izkušnje na odru. Dramsko osebje pripravlja Fr. Herczegovo komedijo »Na dolovskem gradu« in Gerh. Hauptmannovo dramo »Voznik Henschel«.

Gospa Vida Prelesnik — Tallchova, naša domača izvrstna umetnica, koncertna pianistinja, sodeluje v koncertu »Glasbene Matice« dne 5. svečana kot solistinja. Pred dvema leti nastopila je prvič na absolutno praznega konservatorija v koncertu »Glasbene Matice« s sijajnim uspehom. Pod Talichovim vodstvom svirala je takrat Čajkovskega klavirski koncert. Za letošnji koncert izbrala si je za umetnica dve krasni poeziji, polni Lisztovih skladb: »Ljubana pesem« (Nokturno) in »Tarentella di Venezia e Napoli«. Za lažje razumevanje poetične vsebine teh skladb opozarjamo na knjižico, v kateri se nahaja besedilo h koncertnim točkam in nekaj opomb k skladbam, katero knjižico občinstvo lahko dobi brezplačno v Češarkovi trafiki ali pa na večer koncerta pri blagajni. Veseli in ponosni smemo biti na našo izvrstno pianistično umetnico in hvaležni ji moramo biti, da z idealno vsemu posveča kot učiteljica »Glasbene Matice« svojo izobraževalno umetnost našemu naraščanju.

Razgled po slovanskem svetu.

— Zensko delo na Ruskem. Zensko si čedalje več mest zavzame na opjuni dela. Zdej je celo državna banka dovolila ženskam, stopiti v njeno službo. Pri tovarniškem delu se vedno pomnožuje število delavk, ker je po poročilih tovarniških nadzornikov število delavk poskočilo za 25 odstotkov, delavcev pa le za 8%. Število delavk v tovarnah znaša že 30 odstotkov vsega delavstva.

— Poljedelskih strojev se čedalje več rabi na Ruskem. Odkar se je začela odpravljati skupna zemeljska lastnina takozvani »mir« in postajajo kmetje zasebni lastniki zemlje, se trudijo izboljšati svoja zemljišča in segajo že tudi po poljedelskih strojih. V 10. mesecih l. 1910. je znašal uvoz raznih strojev iz inozemstva 48 milijonov rubljev, ruske tovarne so pa tudi prodale za 40 milijonov rubljev. Da bi se olajšal kmetom nakup strojev, izdeluje se v ministrstvu za poljedelstvo in v finančnem ministrstvu projekt, po katerem bi se ustanovil državni fond, iz katerega bi se dajala posojila ruskim tovarnam, da bi se znanjšal uvoz inozemskih strojev in da bi mogle dati zemstvo in kmetom stroje po lažjih pogojih in na daljše obroke.

— Udeležba Rusije na razstavi v Rimu. Rusija se tudi udeležila mednarodne razstave, ki bo letos v spomin zedinjenja Italije in je gosudarstvena duma že dovolila v to potrebnih kredit. V posebnih paviljonih bo razstavilo: finančno ministrstvo uredbo državnega monopola za prodajo alkoholnih pijač; ministrstvo za trgovino in obrt vzorce petrolejnih in rudniških bogastev Rusije; poljedeljsko ministrstvo zraven drugih v ta oddelek spadajočih stvari, tudi izdelke domače industrije v raznih gubernijah, posebno lesno in lončeno blago in čipke. V ta namen je ministrstvo že dalo nabirati s pomočjo zemstev vzorce dotičnih predmetov. V novejšem času se jih je začelo že mnogo izvažati na Anglesko, kjer jih radi kupujejo, posebno iz lesa izdelane predmete in čipke.

Razne stvari.

* Turčija se modernizira. Kakor se poroča iz Carigrada, se uvide s 14. t. m. gregorijanski koledar in odpravi lunino leto.

* Vasovanje in kuga na parkljih in gobeh. Na Gornjeavstrijskem v Pergu se je zgodil sledeči, zelo interesantni slučaj: Politična oblast je izdala sledeči ferman: »Kljub vsem varnostnim odredbam se razširja v dosedaj neokuženih krajih politične občine Perg kuga na gobeh in parkljih. V nekaterih slučajih se je posrečilo ugotoviti, da se razširja kuga po hlapeh in deklah povodom takomenovanega »vasovanja«, ker niso dovolili posestniki nikomur pristopa v svoj hlev, oziroma na dvorišče. Ker je tedaj mogoče, da se s takim obsevanjem med uslužbenci raznih dvorov raznese kuga, prepovedujmo po § 24., točka 4., zakona o živinskih kužnih boleznih »vasovanje« v onih krajih, kjer se pripeti kak slučaj kuge za dobo, dokler traja ta bolezen. One, ki ne bodo upoštevali te prepovedi in če se ne pregreše proti kazenskem zakonu, bom kaznoval po § 7 cesarske naredbe z dne 20. aprila

1854 z denarnimi kaznimi in zaplombo. — Taki so izrodki agrarizma!

Volilni imen ki za občinske volitve

so do včetega 17. t. m. vsakomur na vpogled razgrnjeni v mestu posvetovalnici vsak dan nepretrgoma od 8. zjutraj do 6. večer, na kar volilce in volilke opozarjamo.

Somišljeniki! Pojdite ali na magistrat v posvetovalnico ali pa v tajništvo narodno - napredne stranke, Wolfova ulica št. 8, I. nadstropje (levo), da se prepričate o popolnosti volilnih imenikov in eventualno takoj vložiti reklamacije.

Telefonska in brzajavna poročila.

Podpora železniškega ministrstva šulferajnskim šolam na Kranjskem.

Dunaj, 4. februarja. Vest »Slov. Naroda«, da je nakazalo železniško ministrstvo šulferajnski šoli v Spodnji Šiški 500 K, šulferajnski šoli na Jesenicah pa 1500 K podpore, je v vseh slovanskih krogih vzbudila veliko senzacijo. Današnji praški »Narodni List« povdarja, da je nujno potrebno, da železniški minister dr. Glombinski pojasni, ali datira podpora, nakazana šulferajnskim šolam se iz za časa ministrovanja gospoda Wrbe, ali pada že v čas, ko je že bil on — dr. Glombinski — železniški minister. (Dotični odlok je datiran z dne 17. januarja t. l. in nosi št. 183/II.2, torej pada v čas ministrovanja dr. Glombinskega. Op. ured.) »Narodni List« soglašajo s »Slovenskim Narodom«, da se gmočna sredstva železniškega ministrstva pod nobenim pogojem ne smejo uporabljati za podporo nemškimi, najmanj za šulferajnskim šolam.

Imenovanje poslanikov in konzulov.

Dunaj, 4. februarja. Za poslanika v Parizu je imenovan grof Szeczen, za poslanika na Španskem pa Widenbruck. Dunaj, 4. februarja. Za generalnega konzula I. razreda je imenovan dosedanj konzul II. razreda Alojzij Pogačar, za konzula pa Goričar, štajerski domačin.

Obisk ruskega carja v Ischlu.

Dunaj 4. februarja. Včerajšnje poročilo, da obišče ruski car našega cesarja v Ischlu, se potrjuje. »Neue Fr. Presse« zatrjuje, da se je vršila že davno med poklicanimi činitelji tozadavna korespondenca. Kot pogoj pa, da obišče ruski car našega cesarja v Ischlu, se ventilira, da zahtevajo ruski krogi pred vsem, da obišče prestolonaslednik Franc Ferdinand carja v Petrogradu, potem šele bi mogel priti car v Ischl.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta 4. februarja. Ogrski državni zbor se bavi v svoji današnji seji z bančno predlogo.

Hrvaška delegacija.

Budimpešta 4. februarja. Hrvaško delegacijo je danes na slovesen način vpeljal grof Božidar Pejačević v zbornico. Grof Pejačević je deklariral v imenu hrvaške delegacije pravico hrvaških poslancev posluževati se pri sejah državnega zbora izključno hrvaškega jezika. Viceprezident Navay bo odgovoril grofu Pejačeviću. Na ta način bi bil tudi formalno izvršen vstop Hrvatov v vladno stranko, kar bi pomenilo popolno zmago bana Tomašića in popoln poraz hrvaško-srbske koalicije.

Budimpešta 4. februarja. V današnji seji ogrskega državnega zbora je grof Pejačević v imenu hrvaške delegacije zahteval, da se respektirajo pravice hrvaškega jezika v ogrskem parlamentu. Njegovemu govoru je sledil buren aplavz. Odgovoril mu je podpredsednik Navay ter izjavil, da stoji giede železničarske pragmatike na onem stališču, katero so zavzemali nekdanji hrvaški poslanci.

Profesor Masaryk in dreadnoughti.

Budimpešta, 4. februarja. Danes se vrši seja vojnega odseka delegacij v kateri je govoril kot prvi govornik delegat profesor Masaryk ter ironiziral izvajanja svojih predgovornikov, ki so utemeljevali potrebo dreadnoughtov iz historičnega stališča. Če se opirajo govorniki na historično stališče, bi morali priznati, da je bil prvi dreadnought Noetova barka, ki pa se je gradila na povelje Gospodovo, naši dreadnoughti pa se grade na povelje železniškega kartela. Napočno je tudi nastopanje avstrijske vlade proti iredentizmu, katero se izraža v oboroževanju proti Italiji. S takim oboroževanjem vzbuja vlada ne le v Italiji, marveč v celi Evropi sum in nemir. Tudi sredstvo, ki je je priporočal delegat dr. Šušteršič je napačno. Proti iredenti v Avstriji se mora nastopati s

svobodno in pravično upravo ne pa z grozilnimi sredstvi. — Gospodarsko in kulturno nazadujemo v naši državi med tem ko mečemo milijone in milijone za oboroževanje stran. Iz teh ozirov tudi cela zveza čeških poslancev ne more glasovati za ta vojni kredit. Za njim je govoril delegat Klam-Martiniz.

Ruska carska rodbina v Friedbergu. Friedberg 4. februarja. Z vso zagotovostjo se zatrjuje, da pride ruska carska rodbina začetkom maja v Friedberg ter ostane tam več mesecev.

Angleška in njena mornarica.

London 4. februarja. Angleška admiraliteta se je v svojih posvetovanih izrekli za zvišanje vojnega kredita, tako da bi znašal kredit 45.000.000 funtov sterlingov t. j. eno milijardo kron za letos.

Kuga v Aziji.

London 4. februarja. Iz Pekinga se poroča, da se je način, katerega so predlagali ruski zdravniki za preprečitev razširjanja kuge, zelo dobro obnesel. Ruski zdravniki so namreč obdali vse okužene kraje z močnim vojaškim kordonom in res se ni zgodil do sedaj niti en slučaj, da bi se bila razširila kuga preko takega kordona. Ruski zdravniki uporabljajo v najnovejšem času tudi z največjim uspehom zdravilo Ehrlich Hata 605 proti kugi.

Štrajk železničarjev na Angleskem. London, 4. februarja. Železničarji severo-angleških železnic so začeli stavkati vendar pa se ni bati, da bi bil vsled stavke ustavljen promet, ker se je izrekel celo sindikat železničarjev proti štrajku. Železniška uprava bi v tem slučaju odpuštila stavkujoče železničarje in jih nadomestila z drugimi.

Snežni plazovi na Gorenje Štajerskem. Gradec, 4. februarja. V Gusswerku so ogromni snežni plazovi pridržali z gora v dolino. Ves promet v takozvanem »Gesäuse« je vsled teh plazov ustavljen.

Spremembe v angleškem ministvu.

London, 4. februarja. V parlamentarnih krogih govore, da pride v kratkem do važnih sprememb v kabinetu, vendar pa te spremembe ne bodo imele političnega značaja, ker ostane ministrstvo slej kot prej liberalno.

Za neodvisnost Krete.

Atene, 4. februarja. V kratkem se napoti deputacija krščanskih Krečanov v vsa evropska glavna mesta, da izroči vladam veliki spomenico, v kateri se zahteva, da se Kreta prikljubi Grški.

Iznjani akademiki.

Odesa, 4. februarja. Policijski prefekt je izgnal iz Odesa 36 akademikov, češ, da so nevarni javnemu miru in redu. Ta izgon je v zvezi z dijaškimi nemiri, katerih pozorišče so v zadnjem času odeske visoke šole.

Dijaški izgredi v Parizu.

Pariz, 4. februarja. Na Sorboni so se zgodili danes veliki dijaški izgredi. Naperjeni so bili proti nekemu profesorju prava, ki je bil pri izpitih prestrog. Dijaki so preprečili njegovo predavanje in so mu sledili celo do stanovanja, kjer so mu napravili pravo mačjo godbo.

Angleška generala vohunila na Portugalskem.

Pariz, 4. februarja. »Eho de Paris« javlja iz Madrida, da sta dva angleška generala, preoblečena kot trgovska potnika, prehodila vso Portugalsko, da se poučita o položaju. Obiskala sta tudi Lisbano, da se poučita o stanju portugalske armade.

Sleparije pri vojaških naborih.

Petrograd, 4. februarja. V mestu Pimsk je bilo aretiranih večeraj 20 oseb, med njimi tudi policijski predstojnik, ker so izvršili velikanske sleparije pri vojaških naborih.

Nova kavarna.

Kakor smo že svoj čas poročali kupil je g. Štefko Miholič, dosedaj kavarnar v »Iliriji«, kavarno »Pua« na Sv. Petra nasipu v Ljubljani, ter je isto prevzel dne 1. februarja t. l. Kavarna ima sedaj ime »Central« ter bode popolnoma na novo opremljena. Po izvršenih delih nastopila bode »Slov. Filharmonija« ter razne druge godbe.

Gospodarstvo.

— Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca januarja 1911 vložilo je 2340 strank 2.311.809 K 08 vin., 2278 strank pa dvignilo 1.881.125 K 23 v. Stanje vlog koncem meseca januarja 1911 39.920.610 K 10 vin. Stanje vložnih knjižic 28.330.

— Ljubljanska kreditna banka. V mesecu januarju vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 4.766.731 kron 64 v. dvignilo pa 3.674.296 K 83 vin. Skupni stanje koncem januarja 1911 12.773.568 K 06 v.

Poslano. *)

Z ozirom na »Poslano« v »Slov. Narodu« z dne 1. februarja 1911, podpisanim s firmo »Več mojstrov«, je učiteljstvo v Ljubljani, ki poučuje na obrtno - nadaljevalnih šolah, primorano izjaviti sledeče:

1. Odklanjati mora očitjanje, da učiteljstvo le vsled komodnosti ne poučuje v praznikih in se sklicuje pri tem na odredbo ministrstva za javna dela, ki prepoveduje pouk na obrtnih nadaljevalnih šolah ob praznikih.

2. Vstraja tudi dalje na stališču, da se pouk vrši podnevi in ne na večer, ker je to v interesu pouka, šole in vajence.

3. Priporoča gg. mojstrom, da če bi radi imeli pouk tudi v praznikih, naj se tozadevno obrnejo na ministrstvo za javna dela, da vse potrebno v tej zadevi odredi, naj pa ne napadajo krivično pri tem učiteljstva, ki ni kompetenten faktor v tej stvari.

4. Poudarja, da če tudi bi bil pouk v večernih urah in bi bil ta dan praznik, bi itak po min. odredbi pouk odpadel, čeprav bi šolski dan ne bil četrtek.

5. Najodločneje pa oporeka mnenju, da bi se imelo učiteljstvo vsled poučevanja na obrtno nadaljevalnih šolah komu prikupovati, ker prejemki, ki jih dobiva učiteljstvo za pouk, niso nikakaka miloščina, temveč so le slabo plačilo za pošteno opravljeno delo.

6. Učiteljstvo obžaluje ta napad od strani obrtnikov, ker je ta napad krivičen, netakten in nemoralen.

V Ljubljani, 3. febr. 1911.

Ljubljansko učiteljsko društvo.

Jakob Dimnik,

predsednik.

Vendelin Sadar,

tajnik.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo: Društvo »Edinost« v Ajdovščini 60 K, darovala velika družba zbrana 28. januarja t. l. pri odhodnici obče priložbenega g. dežel. sodnega svetnika Dougana v društvu »Edinost« v Ajdovščini. — Uslužbenec »Narodne kavarne« v Ljubljani 10 K, povodom godovanja svojega gospodarja Frana Krapeža. — G. Ivan Jalen v Ratečah 10 K, mesto venca postajenačelniku Tomažu Aichholzerju. — Skupaj 80 kron. — Hvala! Na zdar!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem izganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utejujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.80. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozar po deželi je izrečno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Plesna svila

Franko in že ocarljeno se pošlje na dom Bogata izbira vzorcev s prvo pošto. Varna za svilo šnecherja, Zürich. 62 4

Vsak ima tak želedec, kakršnega zasluži, to se pravi, kakor ravna z njim. Delavnost prebavi bi morali rečno orazovati in najmanjše nepravilnosti skušati odstraniti, da se ne razrastejo v težke kronične obolenosti. Za pravilno negovanje to je za stalno uravnavanje prebavilne delavnosti ra najboljše služi raba že 4 let predobro preizkušenege dr. Rose balzama za želedec iz lekarn B. Fragner, c. in kr. dvorni dobavitelj v Pragi. Dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnicah.

Specialiteta, edina slovanska ura za telovadco. Dobi se samo pri tvrdki

Ljubljana H. Suttner Ljubljana Vestni trg Sv. Petra cesta

KALODONT

Zobna krema

Po zdravniških poročilih se pri revmatizmu, protinu in nevralgijah izborna obnaša kot izborna bolečina tolažeče, na oplahnenje oteklin ter obnovo premičnosti členkov delujoče sredstvo Contrheuman.

Mnogo je preizkušena

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

alkalična kislina

pri kamenu in boleznih mehurja kot sredstvo spojilno s sečno kislino.

Proti 168

zobobolu in gnijolobi zob

izborno deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg Franc Jožičevega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajn juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in oar. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborno delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najboljše priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Kjer sta v redu tek, prebava. Sta telo in duša zdrava!

Torej: Da ne boš bolan, Vzivaj pravi »FLORIAN«.

Želodčni likér

FLORIAN

je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval draga in neprijetna zdravila!

Ljudska kakovost liter K 2.40.

Kabinečna kakovost „ „ 4.80.

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Zahvala.

Za vse dokaze prijateljskega sočutja povodom smrti nepozabnega nam brata, oziroma strica in svaka, gospoda

Mihaela Deu

se tem potom najtopleje zahvalujemo. Posebno te pa zahvaljujemo sl. Čitalnici in gasilnemu društvu v Sp. Šiški, Trg. b. niškemu in podpornemu društvu, vsem darovalcem vencev in končno vsem, ki so na ta ali oni način lajšali našo bol.

Ljubljana, 4. svečana 1911

Žaluječi ostali.

Ali imate bolečine? Od revmatizma, od protina, g'avobola, zobobola? Ali ste si po prepihu, prehlajenju kaj nakopali? Poizkusite z bolečine tolažicim, zdravilnim, krepčujočim Fellerjevim fluidom z znamko »Elafuoid«. To ni samo reklama. Tucat za potkušajo 5 kron pošlino pristo. Izklovaloc samo lekarnar Feller v Stubici, Batin trg št. 238 na Hrvaškem

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani,
največja slovenska pivovarna, priporoča svoja svetla in črna piva.

1464

Ravnateljstvo v Laškem trgu.

Superfosfati
 mineralni in animalni
 najbolj preizkušeno
 najbolj zanesljivo
 fosforovo - kislinsko
gnojilo za vse zemlje

Vsečina strogo zajamčena.
 Jamstvo za najhitrejši učinek.
 Najvišji donos. • Za spomladnje
 setev neuporljivo.

DALJE:

amoniakove, kalijeve in solitrove superfosfate dobavljajo
 vse tvornice za umetna gnojila, kupčevalci, kmetijske
 zadruge in društva.

Pisarna v Pragi, Prikoppy štev. 17.

Zimsko blago vseh
 vrst, kožuškovino in
 galoše prodaja po
 zelo znižanih cenah.

O. Jezeršek

Mestni trg št. 24.

Priporoča tudi veliko
 izbiro perila in mod-
 nega blaga za dame
 in gospode.

Ustanovljena leta 1882.

Ustanovljena leta 1882.

∴ Rezervni zaklad ∴
 nad pol milijona kron.

Stanje hranilnih vlog
 dvajset milijonov kron.

Kmetska posojilnica

registrirana zadruga
 z neomejeno zavezo

ljublanske okolice

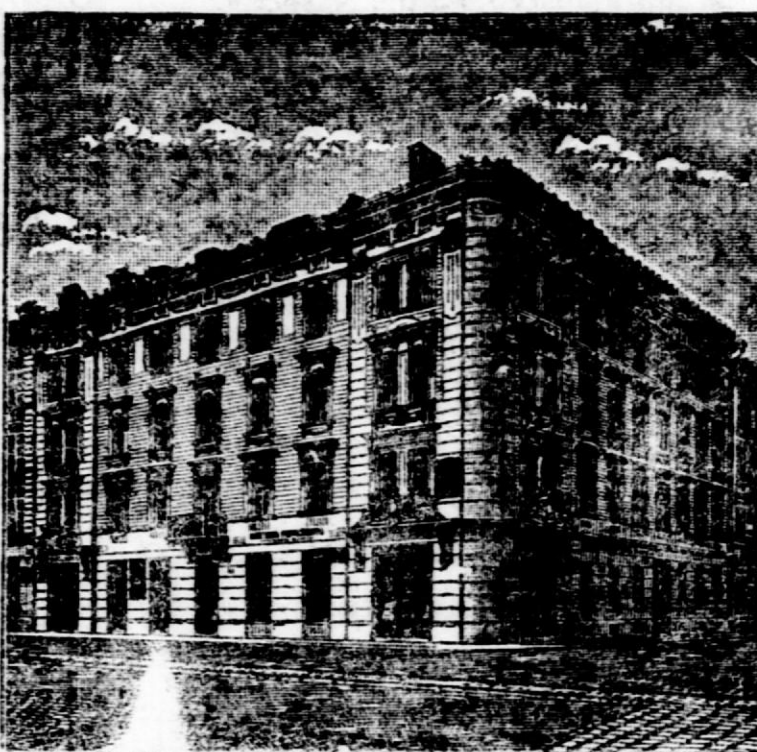
registrirana zadruga
 z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani Dunajska cesta št. 18

obrestuje hranilne
 vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka rent-
 ∴ nega davka. ∴

Sprejema tudi vloge
 na tekoči račun v zvezi
 s čekovnim prometom
 ter jih obrestuje od
 dne vloge do dneva
 ∴ dviga. ∴

Posojuje na zemljišča
 po 5% brez amor-
 tizacije ali na amorti-
 zacijo po dogovoru.

Telefon št. 185 interurban.

Račun:

pri avstr. pošt. hran. št. 828.406
 pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Eskomptuje
 trgovske menice.

Upravno premo-
 ženje v letu 1910
 K 20,500.000—

Denarni promet v
 letu 1910
 K 100,000.000.

Fr. Čuden
 urar in trgovec
Ljubljana
 131 samo
 Prešernova ulica št. 1.

Poročni prstani

v zlatu, močni, na trpežnosti ne-
 prekosljivi, par od 7 K naprej.
Največja zaloga stenskih ur.
 Cenik s koledarjem tudi po pošti zastoj.

Kolesarjem

= v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo
 v dobrem stanju, za časa rabe pa se
 ogniti mnogim stroškom, pusti naj
 svoje kolo v zimski seziji skrbno pre-
 gledati, očistiti ter v primerno tempe-
 riranem prostoru shraniti.

Vse to preskrbi proti mali od-
 škodnini, primeren prostor pa da na
 razpolago **brezplačno** tvrdka

K. ČAMERNIK

špecialna trgovina s kolesi in njih
 posamezni deli

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Čez

40 milijonov kron

so dosegle dne 1. februarja t. l. **vloge** pri

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI

v Ljubljani, Prešernova ulica 3.

Dijaški vestnik.

Enketa svobodomiselnega narodno-naprednega dijaštva v Ljubljani dne 5. januarja 1911.

(Konec.)

Generalna debata se je po predlogu g. cand. ing. Fr. Zupančiča vršila v obliki referatov o stališču posameznih udeležencev društev do referentov predlogov.

Kot glavni govorniki za posamezna društva so nastopili gg.: cand. ing. France Zupančič, cand. iur. Jože Kavčič, abs. iur. Milko Hrašovec, abs. iur. Ciril Pavlin in stud. iur. Milko Naglič.

Prvi je govoril za akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu g. cand. ing. Fr. Zupančič. Poudarjal je, da lahko delimo zgodovino te organizacijske ideje, ki sedaj praznuje zmago, v tri dobe. V letu 1908/09 je začelo slov. akad. društvo »Ilirija« iz Prage to akcijo, ki pa ni uspela. V tisti dobi so namreč stali radikaleci v svoji polni moči in naša društva so konsolidirala vse moči za boj radikalecev proti nam. Pa tudi notranje razmere v nekaterih naših društvih se niso bile konsolidirane.

Ko pa so se jeli pri radikalecih kazati sledovi propadanja, je akad. tehn. društvo »Triglav« vzelo idejo skupne organizacije v roko, a vse je ostalo le pri zbiranju podatkov o dijaških razmerah, ker se vsa društva niso z zadostnim zanimanjem udeleževala priprav.

Tretja pa je sedanja doba, ko je s pomočjo akademično ferijalnega društva »Sava« postalo to vprašanje zopet aktualno.

Principijalne točke organizacijskega osnutka so bile soglasno sprejete in akad. tehn. društvo »Triglav« z velikim zadoščenjem pozdravlja referentovo predlogo. Ker se je od nekaterih strani hotelo lansirati v javnost mnenje, da akad. tehn. društvo »Triglav« ni svobodomiselnost, ampak nekako prvašsko-konservativno, govornik odločno zavrača taka očitavanja, ker je društvo že ob svoji organizacijski akciji izdelalo pravila, v katerih je svobodomiselnost ideja jasno izražena. Akad. tehn. društvo »Triglav« je le zato, da se pri svobodomiselnosti propagandi nastopa taktično.

Namen »Triglavu« je tedaj, da podpira organizacijsko akcijo, ker je edino na mestu, da ojačimo naše napredne stranke.

V imenu slov. akad. društva »Ilirija« v Pragi je govoril cand. iur. J. Kavčič. Smisel njegovih izjavanj je bil, da »Ilirija« principijelno ni proti organizaciji in da jo bo torej podpirala; želeli je le organizacijo poedincev, ne društev. »Ilirija« je namen v smislu njenega svobodomiselnega programa zbirati v tujini, kar je našega po krvi, bodisi, da se razlikuje po najrazličnejših prepričanjih. Društvo »Ilirija« priporoča vsem akad. društvom in naprednemu dijaštvu sploh gojiti stike z vsemi jugoslovanskim dijaštvom.

G. Milko Hrašovec za »Klub naprednih slov. akademikov« v Celju izjavi, da je »klub« od nekdanjega navajen, da ga štajerska napredna stranka in celjski Slovenci ingnorirajo. Proti zvezi društev ima pomisleke, da bi nekaj članov ne bilo zadovoljnih, če bi društvo s svobodomiselnim programom, kakor je »klub« v O. s. n. n. d. nasledovalo narodno - napredna načela.

Kot zastopnik društva svobodomiselnih slov. akademikov »Sava« na Dunaju je g. abs. iur. Ciril Pavlin poudarjal svobodomiselnega programa organizacije in njeno nepolitičnost. Kakor dunajska »Sava«, naj vsa naša akad. društva oficijelno priznajo »Dijaški vestnik« za svoj organ.

Za akademično ferijalno društvo »Sava« je končno v daljšem govoru zavzel stališče g. Milko Naglič, ki se je obračal z važnimi argumenti tudi proti izvajanim mnenjem ostalih udeležencev društev. Izjavil je, da je organizacijski akciji »Sava« garantovan uspeh, ker je začela svoje delo po temeljnih pripravah in naslonjena na praktično delovanje govornika tekom 5 let pri mlajšem dijaštvu, kar tvori sedaj trdni temelj življenja polni tvorbi, katero moramo izpeljati. Treba pa je organizaciji jasnega in obsežnega programa, v katerem je fiksirano stališče nasproti vsem faktorjem, ki pridejo v poštev pri javnem delovanju.

Z vsoto odločnosti se je zavzel za zvezo vseh nar. napr. akademskih društev, ne pa za svobodno organizacijo posameznikov, ker bi centralna organizacija poedincev zahtevala krajevnih organizacij v vseh visokosolskih mestih in novih ferijalnih organizacij v domovini. Da bi pa po ilirijanskem mnenju lahko eksistirala taka krajevna organizacija nar. napr. akademikov v že obstoječem društvu, je pa praktično nemogoče; ker bi se, če bi bila v moči polastila društva, če bi bila pa v minoriteti in društvena tendenca ž njo ne v skladu,

bi pa raje zapustila ovirajočo jo društvo. Če je tedaj res v naših društvih nekaj ljudi, ki se ne skladajo z narodno - naprednimi idejami, naj pomni jo vsa društva, da je sama svobodomiselnost vse premešeno jedro za zbiranje in konglomerat raznolicejših ljudi v organizacijskem oziru ne pomeni ničesar.

Treba je večje programne enotnosti, treba je životvornega programa, ki ima pomen tudi v realnem življenju in to je pri sedanjih splošnih slovenskih razmerah edino narodno-napredna ideja. Našemu dijaštvu je treba velike naloge in ta je povzdiga slovenske naprednosti pred uničujočim klerikalizmom. Pri tem boju pa smo na realnih tleh, moramo računati z realnimi razmerami in skrbeti za praktično delo v stiku z vsemi faktori, ki pridejo tu v poštev, ne pa s patološkim filozofiranjem o programski svobodomiselnosti ubijati časa in s transcendentalnimi fantazijami o zbiranju vsega kar je domačega, bodisi, da se razlikuje po najrazličnejših prepričanjih, o vseslovanstvu, gospodarski enakosti itd. slepiti sebe in le maskirati svojo revščino in dela. nezmožnost.

Treba je tedaj organizacijo akad. društev in to na svobodomiselnem narodno - napredni podlagi.

Po tem govoru g. Milka Nagliča se je nadaljevanje seje vsled pozne ure prelozilo na popoldne in se je popoldne, ob dveh takoj po zopetni otvoritvi zborovanja pričela specijalna debata, ko sta se sprejeli od g. Milka Nagliča predlagani predvprašanja: 1. da so zborujoča društva za to, da se osnuje Organizacija svobodomiselnega narodno - naprednega dijaštva in 2. da je O. s. n. n. d. zveza (zborujočih) društev in ne posameznih poedincev.

Pri glasovanju, ki se je vršilo za vsak paragraf referentove predloge posebej, je bila ta predloga v principijelnih točkah sprejeta soglasno tako, kakor je natisnjena v »Dijaškem vestniku« od dne 12. novembra 1910. Le v nekaterih točkah administrativnega značaja so se napravile nebitne spremembe in še te v popolnem soglasju z glavnim referentom.

Po dveurni specijelni debati, v katero so posegli vsi delegatje, posebej na gg. Zupančič, Pavlin, Jenko, Milko Hrašovec in Milko Naglič in končnem glasovanju, v katerem je bila sprejeta referentova predloga iz glavnih določb poslovnih pravil »organizacije svobodomiselnega narodno - naprednega dijaštva« je predlagal g. Milko Naglič takoj volitev pripravljalnega odbora za O. s. n. n. d., ki naj pošlje iz sprejete predloge izločena statutarna določila v potrjenje notranjemu ministru in obenem vsem nar. napr. akad. društvom, da formalno prijavijo, kakor določa poslovniki, svoj pristop O. s. n. n. d. Pripravljalni odbor pa naj vodi tudi vse organizacijske (O. s. n. n. d.) posle, dokler se na skupščini ne konstituirajo rednim potom centralni odbor O. s. n. n. d. Ta predlog, kakor naslednji g. Milko Hrašovec predlog, po katerem se izvoli g. Milko Naglič, predsednikom pripravljalnega odbora O. s. n. n. d. s pravico, da sam imenuje ostale odbornike, sta bila sprejeta soglasno.

Ko je bila tako rešena glavna naloga enote, sta se sprejela še predloga g. Milka Nagliča, da je smatrati »Dijaški vestnik« v vsakosobnem »Slovenskem Narodu« za oficijelno glasilo narodno - naprednega dijaštva, oz. O. s. n. n. d. in da se mora s pomočjo naših akad. društev uveljaviti princip, da mora vsak njihov član prinašati tudi kakemu ferijalni akad. društvu.

Po pogovoru o srednješolskih dijaških razmerah je g. Milko Hrašovec poudarjal važnost ideje samopomoči in opozarjal akad. društva, naj si ustanove podporne fondse za svoje člane. Ako se strnejo društva v organizacijo, naj se ustanovi centrala teh podpornih fondov.

Predsednik enote g. A. Hrovat je nato v navdušenih besedah zaključil to velpomembno zborovanje in se zahvalil delegatom za trud in posebno akad. fer. društvu »Sava« za neumorno delovanje, ki je doseglo tako lep uspeh.

Pripomniti moramo, da so pozdravili enoto brzojavno g. dr. Šandor Hrašovec iz Celja in g. Rohrmann iz Trsta, v daljših dopisih pa dijaštvo iz raznih krajev.

»Radogoj« in O. s. n. n. d. Sedaj, ko se bo zopet pričelo vlaganje prošenj za podporo pri »Radogoju«, naj naša akad. društva obvestijo o razmerah svojih članov - prosilcev predsedstvo O. s. n. n. d., da bo lahko z resničnimi stvarnimi podatki podpiralo te prošnje, kar bo gotovo velikega pomena za dotične prosilce.

Vsakovrstna poročila, tičočna se gibanja našega dijaštva ali društev, kakor poročila o razmerah na srednjih šolah prosimo pošiljati na naslov: Milko Naglič, urednik, Ljubljana IV., Ilirska ulica 25.

Ženitna ponudba.

Posestnik in večji obrtnik se želi poročiti z bolj prijetno žensko, ki jo veseli gospodinjstvo. — Pisma se pošiljajo pod št. 50 na upravnishvo »Slov. Naroda«. Stroga tajnost zjamčena.

410

Vrnitev od vojakov.

»Ako Vam pišem, tedaj je zaradi mojega sina, ki vrnivši se od vojakov, kašlja. Vsako jutro kašlja uro dolgo; meče iz sebe slino in katar, ki se le težko loči. Po zajutku ga zapusti kašelj. Poleg tega je zdrav ter ima dober tek. Njegovi starši niso nikoli kašljali; v svoji družini nima nobenega, ki bi bil bolan v prahu. Ker imamo neko prijateljico, ki je ozdravila po vašem katranu, Vas prosim, da bi mi poslali steklenico istega zdravila. Ana Böhm, Berlin, Schönhauser-Allee 141a.

Lekarnar dobivši to pismo dne 19. oktobra 1896, je takoj odposlal zaželeno stekleničko. Nekaj tednov pozneje, je pisala gospa Denoit v novici: »21. novembra 1896. Gospod Duyot, kakor je moj sin zavzel zdravilo, ki ste mu ga poslali, je nehal dajati od sebe slino in katar,

Böhme.

in ni kašlal skoro nič več. Moči je zopet dobil, in ko je še nekaj časa rabil ono zdravilo, je bil popolnoma ozdravljen. Najsrčneja hvala. Vse svoje življenje Vam bodem hvaležna. In bala sem se že za njegovo življenje in zdravje, ki mu je potrebno za svoj vsakdanji kruh. Jaz Vam radovoljno dovolim moje pismo razglasiti, in ne morem zadostno priporočiti to zdravilo, vsem ki trpe na pljučah in na prsih. Ana Böhm.

Rabljenje zdravila »Goudron-Guyot«, pri vsaki jedi, in sicer enakomerno in zaporedoma, zadostuje, da v kratkem odpravi najhujši katar, kakor tudi vnetje sapnika. S pomočjo tega zdravila zamore ozdraviti celo začenjajočo omotico, kajti katran zadržuje razdelitev raznih mikrobnih vozlov, s tem da uničuje mikrobe same. Ni mogoče si predstavljati bolj priporočnega in uspešnejšega zdravila.

V slučaju, da bi se komu ponujalo, kako drugo sredstvo namesto pravega »Goudron-Guyot«, tedaj naj se v lastnem interesu vsako varuje. Ako se hoče kdo zdraviti od vnetja v sapniku, od katarja, tedaj naj zahteva v lekarni le pravi »Goudron-Guyot«. Dobiva se istega iz neke posebne vrste smreke, ki raste na norveškem obrežju, in je napravljen lastnoročno od Guyota, izumitelja raztopljivega katrana, in tako tudi uspešnejši kot vsa druga sredstva. Za odstraniti vsako pomoto naj se natančno pazi na znakmo; Goudron-Guyotova nosi ime »Guyot« natisnato v velikih črkah svoj podpis v vijoličasti, zeleni in rdeči barvi, kakor naslov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

To zdravilo stane 10 vinarjev na dan in tudi ozdravi. Oni, ki se ne morejo privaditi katranovemu okusu, lahko nadomestijo istega z kroglicami Guyot, ki so narejene iz pravega norveškega katrana, in katere zavzemajo, 1—2 pred ali tudi med jedjo, so lahko prebavljive, koristne žolcu, in stanejo jako malo. Barva pastil Guyot je bela, in vsaka je zavarovana s črno natisnanim podpisom »Guyot«. Zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris, in v vseh lekarnah. Dobiva se v lekarnah: Gabr. Piccoli, Sušnik, U. pl. Trnkoczy in pri vseh priznanih lekarnah.

Nezamudite narediti

poskus z

NOVO voljno jedilno mastjo

Ceres

Ona je enostavno najpopolnejša kar se jedilne masti izdeluje in prekosi gotovo največja pričakovanja.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HATI

Pred Škofijo štev. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET

zlatar v Ljubljani

nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Časna delavnica.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

Solidna in rečna postrežba.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in

snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Avgust Agnola

Ljubljana,

Dunajska cesta 13

Izborna zaloga

namiznih in

nastropnih

svetilk

najnovije

vrste

po nizkih cenah

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvečja, koronine itd. tudi po Knappu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurškega obzvešila vsake vrste, sredstva za dezinfekcijo, voski in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel. Oblastv. konc. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grška sol dvojnega sol, soliter, ovojna, kolmoč, hranilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

ANTON KANC

Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvečja, koronice, semena, koreje itd.

Bela stara vina, počenski od 48 K, cviček in črna vina, slivovico, slavonsko rakijo

priporoča

254

Em. Ebenspanger, Belovar, Hrvaško.

Občinska hranilnica

v Drnišu v Dalmaciji

sprejema

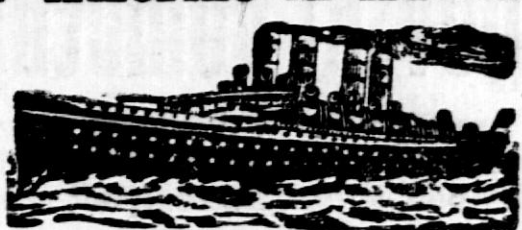
hranilne vloge

od K 2— do K 100.000—

proti 5% obrestovanju, ter povrača zneske do K 5.000— brez odpovedi, zneske do K 20.000— proti prijavi 8 dni, večje zneske po dogovoru. — Za polletno izplačevanje obresti izdaja na zahtevanje obrestne knjižice. — Dopisovanje v slovenskem in hrvaškem jeziku. 3825

Za varnost hranilnih vlog in njih obrestovanje jamči občina Drniš.

V Ameriko in Kanado

pripravna, cenena in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:

Ultonia 18. februarja 1911.

Saxonia 4. marca 1911.

Pannonia 15. marca 1911.

Iz Liverpoola:

274

Največji in najlepši parniki sveta.

Lusitania, 28. januarja 18. februarja

11. marca 1911.

Mauretania, 11. februarja, 4. marca,

25. marca 1911.

Pojasnila in vozne karte pri

Andr. Odlecek

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 25,

poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vozna cena Trst-New York III. razred K 180

za odraslo osebo z davkom vred in 100 K

za otroka pod 10 leti z davkom vred.

! ! !

Milko Krapeš

urar in trgovec 1954

v Ljubljani, Jurčičev trg 3.

Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklajstih žepnih ur in verižic, stenskih ur, pristanov in uhanov.

Popravila točno in ceno!

Za vsako prodano ali kupljeno uro jamčim eno leto.

Cenike brezplačno in poštine prosto.

Revmatizem, protin,

neuralgije in ozeblina

večkrat provzročajo nesnosne bolečine. Za njih hitro pomirjenje in potolaženje, za oplašnjevanje oteklin in obnovo premičnosti členkov ter odstranjenje občutka mrgolenja učinkuje presenečljivo saneljivo

CONTRHEUMAN

besedna znamka (monoteistično-hrban bostanj avtorit.)

pri vnetju, masiranju ter v obkladkih: 1 lonček i K. Ako poljete naprej K 1-50 dobite 1 lonček

K 6— 10 lončkov

K 9— 15 lončkov

Izdelovanje in glavna zaloga v B. Fragnerja lekarni,

c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga-III, št. 283.

Pasite na ime izdelka in zalogo v lekarnah

V Ljubljani: lekarnar Jos. Mayr, dr. G. Piccoli, Jos. Glavina.

Češke brikete

in kosovni premog, najboljši in najcenejši kurivo za peči, podkurilna drva nepotrebna, (navodilo za steno) priporočila po najnižji ceni „Češke skladišče premoga,“ Nova ul. 3. v Ljubljani. 4292

Pozor! Kdor se želi zdraviti pri morju, dobi najboljšo postrežbo pri ge. **Margareti Ragusin, Veliki Lošinj.** 445

Hiša s tvorniško restavracijo, zganjetocem trafiko, gost. vrhom, poljem, gospodarskimi poslopi, priprava za vsako podjetje, se cenó prodá. Naslov v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Za mešano trgovino na deželi se išče za 15 marec starejši

trgovski pomočnik kot prva moč. — Ponudbe in pojasnila dosedanjega službovanja naj se pošlje pod šifro „Zanesljiv“ glavna pošta Gorica, Primorsko. 409

A. Feldstein vljudno priporoča svojo 186 **knjigoveznico** Radeckega cesta 12.

Iščem samo pri dobrih odjemalcih na drobno dobro vpeljanega in zanesljivega

potnika za prodajo moje slivovke, tropinovca, :: drožnika in marečnega žganja. :: Ponudbe pod **Philipp Josef Wein-**feld Novi Sad, Ogrsko. 404

Posojila državnim, železniškim in deželnim uradnikom pod najcenejšimi in najugodnejšimi pogoji proti dolgotrajnemu odplačevanju, do višine dvehletnih prejemkov, daje Spółka kredytowa członków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, Basztowa 9. Pojasnila se dajo gratis in franko. 264

Proda se v Kanfanaru hiša s kletjo, katere zamore shraniti 700 hektolitrov vina. Zraven se prodaja tudi sodi in drugi predmeti. Hiša ima zagotovljen dohodek letnih 1000 kron. 399 Prodajni pogoji ugodni. — Več pove **Jos. Krmpotić** v Pulju, Piazza Carli št. 1.

Naznanilo in priporočilo. Usojam si naznaniti slav. občinstvu, da se preselim zopet nazaj v znano restavracijo

„pri Levu“ Vsled tega se kar najiskrenejše zahvaljujem vsem cenjenim obiskovalcem pri „Zlati ribi“ in prosim nadaljne naklonjenosti in obiska v novem lokalu. Potrudila se bom dobiti postrežbo po svoji moči cenjenim gostom z različnimi najpristnejšimi vini, z dobro in mrzlo kuhinjo ob vsakem času. Obenem se priporočam si. društvom za prireditve veselice in shodov, za kar služim velika dvorana in senčnat vrt. Kegličje je vedno na razpolago.

Otvoritveni koncert „pri Levu“ je 12. februarja. Svira seks:et. Beti. Pika-Koz.

Trgovski pomočnik

25 let star, specerijske in mešane stroke vešč, dober detalist in hiter računar šali službo v mesu ali na deželi. Zmožen je voditi tudi kako podružnico Na zahtevo položi lahko varščino. Ponudbe pod „Trgovski pomočnik“ 500 na uprav. Slov. Naroda. 376

Stampilije vseh vrst za urade, društva, trgovce itd. **Anton Černe** gravor in izdelovatelj kaveljevskih stampilij Ljubljana, Sv. Petruc. 6. Ceniki franco. 235

Banka „Slavija“ sprejme pod prav ugodnimi pogoji več poslovačev

za življenski oddelek, potem za oddelek zavarovanja proti požaru in končno za oddelek zavarovanja proti vlomski tatvini Reflektiranje naj se obračajo do generalnega zastopa banke „Slavije“ v Ljubljani. 290

OLLA je več nego 2000 zdravnikov označilo za najzanesljivejšo. Zaloge v Ljubljani: A. Hlavka, R. Sušnik, Gabriel Piccoli, lekar. A. Kanc, drogerija, Ant. Krisper. Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da OLLA in ne dajte si manjvrednih posnetkov za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno tako dobro blago“. Ilustrovan, poučen in originalen cenovnik z navedbo prodajališč zastoj od tvornice za gumi OLLA na Dunaju II. 300, Praterstr. 57. 1000

N.č ne pomaga! Moji gramofoni in godbeni avtomati so le najboljši

A. RASBERGER Ljubljana 3067 **Sodnijska ulica št. 5.**

? Zakaj ? bi se vsakdo moral prepričati o solidnosti tkalnice in razpošiljalnice **Bratje Krejcar, Dobruška št. 9213 na Češkem?** Vsakomu pošljemo brošuro in veliko zbirko platnine in pavoline gratis in franko. Vse opreme in oprave. Za poizkušnjo naročite šest rjuh la la 150,200 za K 14.—.

Ljudevit Borovnik puškar v Borovnjah (Ferlach) na Koroškem. se priporoča v izdelovanje vseh vrst pušk za lovcu in strelcu po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare avtomatske, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

„Nulsol“ tvrčke 451 **Bergmann & Ko. Dčtin na L.** je in ostane slej ko prej nedosežen vsled svojega presenetljivo prirodnega barvanja las in brade. Dobiva se svetel, rjav in črn steklenica po K 250 v **drogeriji Anton Kane** in pri brivcu **A. Fottich-Frankheimu**

ÚSTŘEDNÍ BANKA PIAZZA del českých spořitelů V TRSTU PONTEROSSO 2 Podružnica v Trstu Orodna banka českých hranolů. **VLOGE NA KRUŽICE PREMIJSKE VLOGE** 4 1/4 % 5 1/4 % **VLOGE V TEKOCÉM RAČUNU in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJŠE.** **BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.** Oddelke za vadije in kavelje. Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

6 K V življenju nikdar več! Namesto 16 kron samo 6 kron. Ker sem ceno kaplj veliko izboljšal stroje prijetno kovinako **uro remontoirko iz „Gloria“ srebra** z dvojnim pokrovom, 36 urinam, izvrstnim remont. kolejem, tekočin na kamnih, prekrasno lepo okrožje z vrezanim prstom, konjem, jelenom ali levom, kakor hoj saloge za smešno nizko ceno **: 6 kron komad :** prejšnja cena 16 kron **Verižica iz „Gloria“ srebra zraven 1 K** 3 leta jamstva. — Razpošiljanje po povzetju. Izvoz 11 **MAKS BÖHNEL** Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/68.

Izvrstna prilika za potovanje **Ameriko** je in ostane z novimi perniki

velikani: Kaiserin Auguste Victoria . 25.000 ton Amerika 24.000 „ Cleveland 20.000 „ Cincinnati 20.000 „ Pres. Lincoln 20.000 „ Pres. Grant 20.000 „ **Brezplačna pojasnila daje** **FR. SEUNIG** Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 28.

Inteligentna gospodična iz ugledne rodbine, želi korespondirati z gospodom ki išče sorodno dušo, 421 pod šifro „Harmenija“, na uprav. n šifro »Slovenskega Naroda«.

Išče se v najem hiša ali stanovanje obstoječe iz 2—4 sob z vrhom v trgu do 1. marca. Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda« pod „Prvi marec“. 419

Več lepih stavbnih parcel, primernih za vile, zasebne kakor tudi delavske hiše, je pod ugodnimi plačilnimi pogoji na prodaj. Zelo primerne so tudi za napravo kake gostilne ali trgovine. Več se izve pri imejtelju **Josipu Perdano v Ljubljani.** Najboljše in najsigurnejše sredstvo zoper

rdeč nos ki v kratkem času odpravi rdečico in vse druge bolezni v nosu je **„Kornelija“.** Razpošilja z natančnim pojasnilom po povzetju treh kron **N. M. E. Medlog, Celje št. 16, Štajersko.** 295

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb **G. Flux** Gosposka ulica šte. 6, išče nujno za Ljubljano in zunaj: priporoča in namešča le boljše **službe iskajoče vsake vrste** kakor **privatno trgovsko in gostilniško osoblje, izbira različnih služeb, zlasti za ženske. Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.** 4:0 Pri vnanjih vprašanjih se prosi znakma za odgovor.

Lastniki tovarn za opeko in cement zahtevajte samo stroje preizkušene sestava tvrčke

K. Novotný Špeciálne tovarne strojev za keramiko in litarura **Praga-Visočany** Opeme za krožne peči, transmisije, posode za impregnovanje lepenke i. t. d. Na vpogled mnogo priporočil. 3820

Prodaja mlinskega posestva. Posedstvo Janeza Gaber v Škofji Loki predmestje Studenec št. 2, to je mlin, hiša in nekaj sveta zraven, je naprodaj pod ugodnimi plačilni mi pgoji. Kdor misli kupiti naj se zelaši v četrtek, dne 9. svečana t. l. dopoldan v notarski pisarni v Škofji Loki. Tam se tudi že poprej lahko izvede natančnejši podatki. ŠKOFJA LOKA, dne 1. svečana 1911. 449 **Niko Lenček, c. kr. notar.**

Prva belilnica, barvalnica in tiskalnica kotona .: „ostanke“ prodaja, dokler bo kaj zalogo „ostanke“ **Ostanki šifona in tkanin meter po 40 h; Odda se najmanj 40 m, dolgost 3—13 m. Ostanki satina, koperja in dolova meter po 40 h; oddaja se najmanj 40 m, dolgost 2—10 m. Ostanki kleta, črni in barvasti, meter po K 1:15; oddaja se najmanj 20 m, dolgost 1—6 m. 432 Po povzetju razpošilja trgovcem in zasebnikom **Leon Strass v Nachodu 9.****

Opekarski delovodja želi službo pri kaki večji opekarni. Prevzame tudi akord. 431 Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda« pod „Delovodja“.

Iščem v prometnem kraju trgovino v najem, ali jo kupim. Ponudbe se prosi na upravnistvo »Slov. Naroda« pod „Trgovina“. 448

Trgovina Zelo ugodna prilika! Zelo ugodna prilika! **Prostovoljna dražba** pod vl. št. 703 k. o. Kandija vpisane **Fišerjeve vile** z vrhom cenjene 15.650 K se bo vršila 16. februarja 1911 dopoldne ob 10. uri v notarski pisarni sod. poverjenika dr. Albina Poznika v Novem mestu, kjer se zvedo dražbeni pogoji. 446

Proda se po jako nizki ceni **40 tisoč kolja za vinograd.** Kolje je samo kostanjevo, cepljeno, močno in lepo izdelano. Cena se izve pri **Andreju Marincu** 398 v Gomilskem pri Celju. .:

Redka prilika! — Najugodnejši nakup! Prodaja ali zamenjava hiše. Proda se nova, enonadstropna, davka prosta hiša z vrhom v si inčnati legi ter v bližini električne železnice v Ljubljani — Hiša se jako dobro obrestuje ter so plačilni pogoji najugodnejši. Eventualno se zamenja s kako manjšo, če tudi ne ravno novo hišo. 444 Pismena vprašanja na uprav. tega lista.

Od dobrega najboljša sta **margarinovo maslo za pečenje** 1857 in **margarina z Vrbskega jezera** iz margarinovih izdelovalnic za planinske dežele v Celovcu. Samo pol tako drago kakor naravno presno maslo ga nadomeščata popolnoma za **kuhanje, pečenje in praženje.**

Prodaja mlinskega posestva. Posedstvo Janeza Gaber v Škofji Loki predmestje Studenec št. 2, to je mlin, hiša in nekaj sveta zraven, je naprodaj pod ugodnimi plačilni mi pgoji. Kdor misli kupiti naj se zelaši v četrtek, dne 9. svečana t. l. dopoldan v notarski pisarni v Škofji Loki. Tam se tudi že poprej lahko izvede natančnejši podatki. ŠKOFJA LOKA, dne 1. svečana 1911. 449 **Niko Lenček, c. kr. notar.**

Prva belilnica, barvalnica in tiskalnica kotona .: „ostanke“ prodaja, dokler bo kaj zalogo „ostanke“ **Ostanki šifona in tkanin meter po 40 h; Odda se najmanj 40 m, dolgost 3—13 m. Ostanki satina, koperja in dolova meter po 40 h; oddaja se najmanj 40 m, dolgost 2—10 m. Ostanki kleta, črni in barvasti, meter po K 1:15; oddaja se najmanj 20 m, dolgost 1—6 m. 432 Po povzetju razpošilja trgovcem in zasebnikom **Leon Strass v Nachodu 9.****

Po svetu.

* Samo hinavstvo ali vagoja duhovnikov. Kakšna je vagoja mladim ljudem, ki se posvečajo duhovništvu, je jasno pokazal zadnji slučaj kaplana Košičkega. Košički je bil namreč prestopil v protestantsko cerkev in se je poročil z dunajsko gledališko igralko Rozo Klötzel. Pozneje pa je zapustil svojo ženo in vtaknil si ga v neki samostan tako, da njegova žena danes ne ve kje se nahaja. Gospa Košitzki-Klötzel opisuje sama kratko dobo njih zakonskega življenja in iz vsega, kar navaja, se zrcali nepopisno podlo hinavstvo. »8. avgusta, tako pripoveduje zapuščena žena, sva se oficijalno zaročila in že 24. septembra se je izvršila najina poroka, potem ko je on prestopil k protestantizmu. Ko sem bila koncem oktobra nekaj dni v Lipskem, je prišel v stanovanje mojega moža neki duhovnik in ga skušal pregovoriti, da se vrne v katoliško cerkev. Vedno so prihajali latinsko pisana pisma in latinske brzojavke in jaz sem dobivala anonimna pisma, v katerih me je hotel neznan človek premočiti, da se dam od svojega moža ločiti. Mojega moža so skušali prepričati, da ga ne ljubim in da more on pomagati meni do sreče samo z molitvijo, meni pa so pisali, da sem lepa in mlada in da me čaka edina sreča na odru. 27. decembra je obiskal Košički nekega duhovnika na Dunaju v hotelu »Komser«, ki ga je potem odpeljal v nek samostan na Nemško. Pismo, katero je pisal Košički svoji zapuščeni ženi, je polno najpodlejšega hinavstva. V njem pravi med drugim doslovno: »Pot do mene vodi edino skozi moje starše. Dovolj mi, da na koncu tega svojega najbrž zadnjega pisma, vzamem nazaj vse, s čimer sem kdaj razžalil tebe ali tvoje starše. Ni bila to zlobnost, marveč le slabotnost in neopredelnost. Stremil sem edino za tem, da napravim tebe srečno in da osrečim s teboj tudi tvoje starše, ki so se žrtvovali za tebe do svoje zadnje kaplje krvi. To edino je bila moja neumnost in po ostala moja krivda, da sem to hotel. Prosim te še enkrat za odpustanje in se ti zahvaljujem za vse neštete dobrote. Iz sveta pošilja zadnji pozdrav tebi, kateri se je posvetilo, razdejano človeško srce.« — »Bohemija« v Pragi pa objavlja sledeči razgovor s kanonikom Rotzingerjem v Pragi: »Košički, tako pravi kanonik, je bil moj učenec in se je odlikoval vseh 5 let, kar je bil v seminarju, po izredni marljivosti. Pred 6 leti je zapustil zavod in pred nekaj meseci mi je pisal njegov oče iz Draždan, da je v skrbeh za svojega sina. Pred 6 tedni da je zapustil Draždan in od tedaj ne vedo doma, ne kje biva, ne kaj dela in ne ali sploh še živi. Oče je pisal, da je v silnih skrbeh in me je prosil, da pomagam po svojih močeh, kar sem mu tudi obljubil. Koncem oktobra sem dobil zopet pismo iz Draždan, v katerem mi naznanja oče, da je njegov sin na Dunaju, ter me prosi, naj grem gledat kaj dela in naj ga spravim zopet na pravo pot. Sel sem tedaj na Dunaj. Ko sem prišel k njemu na stanovanje, sem ga našel samega doma. Mlada zakonska sta se bila sprla in žena se je bila odpeljala v Lipsko k svojim staršem. Ko sem stopil v njegovo sobo, je padel Košički na kolena, poljubil mi je roko in vzkliknil: »Hvala bogu, da ste prišli, kako sem hrepenel, da pridele!« Bil je do skrajnosti nesrečen in je iztezal obe roki po rešitvi. Povedal mi je, da ga je Klötzel vlovila v svoje mreže. (Kako podlo!) Sedaj pa si ne želi nič bolj, kakor da se zopet oprosti. »Hočem vam kot vaš stari nečeti pomagati, da se to zgodi« sem mu obljubil, »če pa hočete kaj od mene, morate priti k meni.« (Prav je zuitsko.) Nato je prišel k meni v hotel in me prosil, naj mu pomagam, da se s cerkvijo zopet sprijazni. Dal sem mu priporočila na nadškofa koadjutorja Nagla in na druge osebnosti. Priporočil sem ga tudi škofu Schäferju v Draždan, ki ga je ljubeznivo in prizanesljivo presodil ter odredil, da se mu odkáže duhovna hiša (t. j. neka vrsta zapora) za bivališče. Košički pa, če bi bil tudi rad postal duhoven, vendar ni hotel zainiti svoje žene s svojim odpotovanjem. (Kako nežno!) Čakal je tedaj do srede decembra, ko je prišla mati njegove žene na Dunaj, da njegova žena ni ostala sama, potem pa se je odpeljal. Ko ga je na napadla spotoma infuenca, mu je vpadel pogum. Vrnil se je in doma so ga sprejeli z odprtimi rokami. Pisal sem mu tedaj, da pod takimi okolištnimi ne morem storiti ničesar za njega. On pa je odgovoril, da je vse pri starem, njegov skicp vrniti se v cerkev, da je neomajan. Potem se je res zopet odpeljal in prišel v duhovniško hišo v Novem mestu na Zgornjem Šleskem. (To je biša za demerite, nekaka poboljševalnica.) Od tam pa se je v kratkem zopet preselil. Njegova žena ga je sprejela na kolodvoru z dvonaprežnim vozom in zopet sta živela skupaj. Kmalu pa mi je pisal zopet rože pismo: »Pomagajte mi!« Vprašal sem tedaj

škofa Schäferja, da umem še enkrat poskusiti in škof je odgovoril da. Postal sem mu latinsko brzojavko na Dunaj in mu naznanil, da ga čakam v hotelu »Komser«. Iz Dunaja sem mu poslal drugo brzojavko, njega pa ni bilo. Potem sem mu pisal rekomandirano pismo. Onega dne, bil je tretji božični praznik, je hotela njegova žena k meni. Srečala me je pred hotelom in me vprašala zakaj ji bom odpustil njenega moža. Rekel sem ji, najme nima za svojega sovražnika. (Kako obzirno!) Ko bi imel prepričanje, da sta srečna, bi se ne drznil, če tudi bi imel drugočno prepričanje, pretrgati njune zveze. Tako pa gre tu samo za operacijo v obujem interesu. Ona je priznala utemeljenost mojih izjav in mi podala v slovo roko. Sel sem v hotel, kjer je že čakal Košički na mene. Rekel je, da se hoče takoj odpeljati. Ko je odšel, da nakupi nekaj za na pot, je prišlo pismo od njegove žene. Pisala je, da je spoznala, ko se je vrnila domov, da je odšel njen mož brez njene vednosti k meni, zato tudi nima nič proti temu, če se odpelje. Samo domov naj pride, da vzame svoje stvari s seboj. Košički pa ni hotel domov in odpeljala sva se. V Novem mestu sem mu dal denarja za vožnjo nazaj, da bi se ne čutil kot jetnika. Potem sem se vrnil v Prago. In Košički je izginil. Gotovo ni to še zadnje poglavje te romantične povesti, vendar pa se zrcali že iz tega malega vsa hinavščina vagoje duhovnikov. Kanonik se vmešava v zakonsko življenje drugoverca in razdere zakon z bog zna kakimi jezuitskimi sredstvi. Košički sam pa je tipus neznačajnosti in omahljivosti.

Nekaj statstike o delovenju mesne policije ljubljanske leta 1910.

V preteklem letu je bilo aretiranih 1535 oseb, in sicer zaradi javnega nasilstva 61, zaradi motenja vere 2, zaradi nečistosti 35, zaradi umora 2, zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe 4, zaradi suma poizga 4, zaradi vloma 8, zaradi tatvine 50, zaradi povelje 3, zaradi goljufije 9, zaradi soudeležbe hudodelstev 4, zaradi prestopka zoper javne naredbe 10, zoper varnost življenja 1, zoper varnost zdravja 4, zoper telesno varnost 33, zoper varnost imetja 204, zaradi nevarnosti 1, zaradi izvajanja izseljencev 4, zaradi pregreška § 45 voj. zak. 34, zasledovanih v policijskih listih, dopisih in drugih ubežev 34, zaradi pijanosti in razgrajanja 333, zaradi sumljivega stikanja po hišah 15, zaradi pomanjkanja sredstev 258, zaradi beračenja in postopanja 284, zaradi prepovedane povratka v mesto 91 in 47 zloglasnih žensk. Vlomov je bilo v preteklem letu 51, katerih storilci so bili do malega vsi izsledeni. Hudodelstev tatvin je bilo 89, prestopkov pa 378 in 1 rop. Izmed teh je bilo izsledenih 75 hudodelstev in 249 prestopkov. V prisilno delavnico je bilo oddanih 14, v poboljševalnico pa 6 oseb. Nesreč, pri katerih je policija posredovala, je bilo 289, in sicer 28 teških in 215 lahkih, 22 blaznih se je oddalo pa v blaznico. Ustrelilo se jih je 6, zastupil 1, obesilo 5, utonili 4, ubilo se jih je 5, od električne želenice so bile poškodovane pa 3 osebe. Umor je bil 1, rop 1, javnih nasilstev 36, težka poškodba pri tepežih 1 in 1 poizg. Največ tatvin t. j. 55, je bilo izvršenih meseca novembra, najmanj pa t. j. 31 meseca avgusta. Izvršenih samomorov je bilo 12, poskušenih pa 7. V sled lastne ohranosti tu je krivde je zadela smrtna kosa 10 oseb in je sicer ena oseba umrla zaradi opeklin, 1 je bila umorjena, 4 so padle z odrov, 4 pa po nesreči v vo. Poleg preje navedenih aretovanecv je bilo po danih tudi mnogo ovad, vsled katerih so se krivci nastili na prostem in se ovadili sodišču. Pomembnih požarov lanske leto v mestu ni bilo in je bilo stanje splošno javne varnosti po danih razmerah ugodno. Izmed tatov so izerali glavno vlogo Ivan Pavlič iz Vodice, ki se je bil omejil le v podzemski prostore, vojaški begun Fran Rady iz Ogrskega je operiral v podstrešjih. Ivan Slabe iz Rakeka pa je vzel srednjo pot. Le-ta se je ponoči vtihotaljal po mestu in okolici skozi okna v stanovanja in kradel, kar mu je prišlo pod roko. Vsi trije so bili aretovani in sodišču izročeni. Le-ta so napravili po mestu s tatvinami veliko škodo

in bi je bili še, ako bi ne bili zapadli usodi. — Izmed vseh aretovanecv je bilo izročeni 591 sodišču in sicer 185 deželnemu, 406 pa okrajnemu. Drugi so bili deloma ovadeni sodišču, deloma se je z njih obravnavalo po obstoječih policijskih zakonih v L. inštanci.

Vinko Majdič vajčni mlin v Kranju (Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj boljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekove mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 66

V Ljubljani: Podgrađe, Trnovem, Kočevju, Trstu Gorici, Celovcu, Beljaku, Belcanu, Inostanu, Tridenu, Zadru, Spiljetu, Krogovcu, Kotoru, Šarajevu in Pajzu.

Brzjaviti: Vajčni mlin, Kranj.

Geydlin

Najbolje za zobe

Berson gumijevi podpetniki ohranijo 77 čevlje elegantne.

A. KUNST Ljubljana Židovska ulica šte. 4. Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zbiru. Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se skrbno izvajajo in zanesljivo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Najnovejša trgovina klavirjev G. F. JURÁSEK, prvi in edini češko-slovenski uglasovalec klavirjev in trgovca v Ljubljani, Poljanska cesta 13.

Priporočajo se klavirji, pianini in harmoniji neprecenljivi po dobri kakovosti glasu in solidni sestavi. Vsa v to strokospadajoča popravila kakor tudi uglasovanje vseh sistemov klavirjev izvršuje po jako nizkih brezkonkurenčnih cenah. Imenovana trdka vzame stare klavirje v račun za najvišje cene, ako se pri njej kupi nov klavir. Za vsak pri njej kupljen instrument jamči imenovana trdka 10 let. »Glasbeni Matici« in drugim slovenskim zavodom uglasuje klavirje edinele koncesionirana trdka Jurásek.

Novo dvostranske slovenske plošče! Cena K 4.— in po K 3.50.

Gramofoni od 25 kron naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke. Zahvaljuje takoj brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.

FR. P. ZAJEC Ljubljana, Stari trg šte. 26.

Josip Stupica jermenar in sedlar v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske nprave. Napredaj ima več lepih

sani

Specialna trgovina ročnih del TONI JAGER v Ljubljani, Židovska ulica šte. 5.

Predtiskarija Tamburiranje Montiranje :: Plisiranje :: ::

EMSKA VODA

Preizkušena zdravila pri kataris, kašlu, gripavi, zasledenju, žledni kislini, influenci in nasledkih. Dobiva se povsod po lekarnah, dr gerijah in trgovinah z rudninskimi vodami. 3682

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni avtomatične, posebno za gostilničarje pripravne priporočam Ivo Bajželj Ljubljana Marije Terezije cesta 11 (Kolizej). Ravnokar so došle najnovejše slovenske plošče K 3.50. — 1000 igel K 2.— 271

POZOR!

Najnovejši in najfinejši pletilni stroj za jopice, negatice, in druge pletenine nudi vsakomur brez razlike trajen in dober zaslužek.

Glavno zastopstvo in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd. 232

Franc Kos

mehanična industrija pletenja modne konfekcije v Ljubljani, Sodna ulica šte. 3. Prospekti in ceniki brezplačno.

Lasne vpletke (kite)

dolga preveza . . . K 5.—
poldolga preveza . . . 7.—
kratka preveza . . . 9.—
"veča" . . . 12.—
nežno svetle (blond) in sive 20%, dražje priporočam S. Strmoli, brivec in lasničar, Ljubljana, Pod Tranco št. 1, (craven čevljarskega mostu). Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lasse po najvišjih cenah. 1164

Ceno poslednjino perje!

Najboljši češki nakupni vir. 2815

Kg sivega, dobrega, pulenega 2 K; bolj šega 2.4 K; prima polbelega 2.8 K; belega 4 K; o-lega puhačega 5.10 K; kg velenega, snežnega belga, pulenega, 6.40 K 8 K; kg ruha, si ega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; na finjši prsi puh 12 K. Narčila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega drevesa ali rumenega nankinga, pernica 180 cm d lga, 20 cm široka, z dvema zglatvnicama, 80 cm dlg, 60 cm šir, polajena s novim, sivim, prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 4 K; posamezne pernice 0 K, 1 K, 4 K, 16 K, zglatvnice 3 K, 5.50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglatvnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80, 14 K 80. Razpoložljiva se po povsodu, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. Nata čni cenovniki gratis in franko. S. Benisch. Dešen ce št. 767. Češko

Varstvena znamka: Sldro. 179

Siniment. Capsici comp. Nadomestilo za PAIN-EXPELLER s sidrom

3147 **Plüss-Stauterjev klej**
klej, lepl, spaja vsi — Dobiva se pri
Franco Kollmannu.

Prodajalka

pridna, pošena in zanesljiva,
se sprejme kot voditeljica podružnice.
Biti mora najmanj 23 let stara.
Katero so že poslovali samostojno z
dubrimi izpričevanji, imajo prednost.
Sprejme se takoj pri 43
Antona Verbiču, trgovcu v Sevnici ob Savi.

Ustnite si podobno ime
„Ottoman“ (cigaretni papir
in stročnice) v spomin, ker hočejo s pona-
redbami zavajati konsumente. 1424

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z manjšajočimi se
94 vplačili.

„SLAVIJA“
Vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond K 46.812.707 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 100.356.860.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa poljevala dajer
cigar pisarne so v
lastnej bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podporo v narodne in občnokoristne
namene.

Dve majhni hiši
z gostilno se zaradi preselitve po nizki
ceni prodasta, proda se pa tudi
privatna hiša
z velikim vrtom in več parcelami za
stavbišča pri glavni cesti. Odda se tudi
velika klet.
Več se polze v restavraciji „pri Zvezdi“
v Spodnji Šiški. 388

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriščeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.
Priporočila in izpričevala 205
raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

kot najboljše, najizdatnejše in najceneje krmo mlečni
živini, konjem in preščenim priporoča tovarna olja
M. IVANČIČ
v Medvodah.
148
Orehove tropine vsebujejo 56% proteina in ma-
ščobe, torej trikrat več kakor pšenični otrobi. Cena
zmletim tropinam je K 18.— za 100 kg z vrečo vred.
Zahtevajte vzorce in navodila.

NIGRIN
(Fernolendt)
je najboljše čistilo za čevlje. Dobiva se povsod.
Na lovski razstavi na Dunaju odlikovano z zlato svetiljo.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2
polbelega K 280, belega K 4, fine-
ga K 6, najboljšega skubljenega
K 8, sivega puha K 8, belega 10, K
prsnega puha K 12, od 5 kg nadale
poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz
zelo gostega jako trpež-
nega rdečega, modrega, belega ali rme-
nega inlet-nanking-blaža, 1 pernica velika
180 x 116 cm z 2 blazinama, velikosti 80 x 58,
napolnjena z jako lepim mehkim perjem
K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24;
posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica
K 3, 350, 4. — Pernice 180 x 140 cm ve-
like K 15, 18, 20; vzglavnica 90 x 70 ali
80 x 90 cm K 450, 5, 550. Spodnja pernica
iz gradla 180 x 116 cm K 13, 15, razpošilja
proti povzetju poštne prosto pri naro-
čilu od 10 K dalje.

M. BERGER
v Dečnici št. 1011, Čediki les.

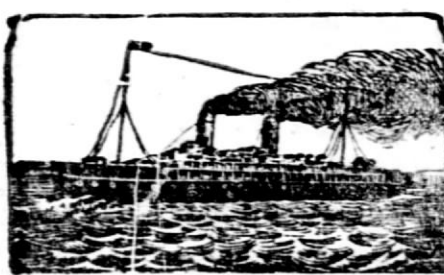
Za neugajajoče denar nazaj ali se blago
zamenja. Ceniki o žimnicah, odejah pre-
vlekeh in vsem drugim postelnim blagu
zastonj in poštne prosto. 2782

Julija Stor
v Prešernovih ulicah šte. 5.
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lano-tenci in pristnih
goissserskih gorskih čevljev.
Elegantna in
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.
8271

Naznanilo preselitve.

Prodajalna pisarna šentjanskega premogovnika
se je danes preselila
v II. nadstropje hiše gosp. Urbana Zupanca,
Križevniška ulica šte. 8.

ED. ŠMARDA
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska cesta 18.

V novi hiši „Kmetške pesojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“
Izdaja vozni listov za vse razrede francoske prekmorske družbe

Havre-New York

Vožnja traja samo 6 dni!
Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake
in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets). 1863

Radi smrti se prodaja
hiša z večjim gospodarskim
poslopjem v Ljubljani.

Zelo pripravnica za zidarskega, tesarskega
obrtnika, špediterja, tovarno ali zalogo
premoaga — Naslov pove upravnistvo
»Slovenskega Naroda.« 380

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 5.000.000. Stritarjeva ulica šte. 2. Rezervni fond 450.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih 4 1/2 % obrestuje od dne vloge po čistih K puje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. Ventilatorji. Tur-
bogeneratorji, električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Ob-
ločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.
Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih tvrdk.
Vse potrebe za instaliranje. Odlički
iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livar in
jeklaren. (Za vele- i malo obrt.)

apneno železnati sirup

Ze 41 let zdravniško preizkušen in priporočan prsi sirup. Razkroja slez, blaži kašelj,
pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in je izboren za tvoritev krvi in kosti.
Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glavno razpečevališče:
Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“ na Dunaju VII.1, Kaiserstrasse 73-75.

Priprava na s spodnje
varovano znamko.

Pred ponudbami se sveti.

aromatiška esenca

Ze 36 let uvedeno in vrio preizkušeno bolečine tolažeče sredstvo za vdrgnenje. Lajša in
odstranja bolečine v sklepih in mišicah ter živčne bolečine.
Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.

Zaloga pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

SOLIN
najnovejša in najpopolnejša
sredstvo za snaženje srebra in posrebljenje
z zajamčeno vsebino srebra za snaženje, izboljšanje ter posrebljenje srebrne posode, jedilne priprave, skled in drugih predmetov iz aluminia, novega srebra, medu, bakra, itd.
Najpopolnejše nadomestilo za galvansko posrebljenje.
Kupljivo za gospodinjstva, hotela, kavarne, restavracije itd. Napredaj po vseh boljših drogerijah, trgovinah z barvnim in materialnim blagom itd. Cena stoji 70 h in 1 k.
„SOLIN“, generalno razpečavališče za Avstro-Ogrsko
DUNAJ, V. Margaretengürtel št. 142. 3488

Usta-
novljeno
l. 1842. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon
154.

Brata EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja
Prodajalnica: Mikošičeva ulica št. 6. Ljubljana
Delavnica: Igriška ulica šte. 6. Električna sila.

Ustanovljeno leta 1900.
Odlikovana: Pariz 1905. London 1905.
Slav. občinstvu v mestu in na deželi
vjudno priporočam največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.
V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K komad, tako da si vsako lahko izbere
FR. IGLIČ Ljubljana
Mestni trg 11-12.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta 17
priporočam svojo bogato zalogo
voznih koles.
Šivalni stroji
za rednino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.

Delniška glavica: K 60.000.000.—
Rezervni in varnostni sklad: K 16.000.000.—
Centrala v Pragi.
Ustanovljena l. 1868.
Podružnice v
Brnu, Budjevicah, Igavi, Krakovu, Lvovu, Moravski Ostravi, Olomucu, Pardubicah, Plznju, Prostějovu, Taboru, Dunaju, Herrng. 12.
Podružnica Živnostenske banke
Bančni prostori v Trstu: Via S. Nicolo 30.
Menjalnica: Via Nuova 29.
Telefon št. 21-57.
Izvršuje vse bančne posle.
Obrestuje vloge:
na vložni knjižici po 4% na tekočem računu po dogovoru.
Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje predjem na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carinske kredite. Daje promese za vsa zrebanja. Zavaruje sreče proti kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.
Sprejema borzna naročila
ter se rada udeležuje s svojim kapitalom na dobrih in naprednih industrijskih podjetjih.
Brzojavni naslovi: Živnostenska, Trst.

August Repič
soder v Ljubljani 40
Kolezijska ulica št. 16 (v Trnovem)
izdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporočam
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejša fasone
po najnižji ceni.

Popravila in preoblike točno in cenovno.
dežnike in solnčnike
domačega izdelka priporočam
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred škofijo 19, Stari trg 4,
Prešernova ulica 4.

AUSTRO-AMERICO
Simona Kmetek
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Kuhinjske Pejsanila daje se brezplačno

F. K. Kaiser puškar
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
priporočam svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)
tako tudi
umetniški ogenj
po najnižjih cenah.
Po: v vili paž, samokresov in
biciklov točno in solidno.

Krompir
jedilni, semenski in krmilni
vsake množine in vrste samo na vagon
dobavlja najceneje
JOŽEF GESCHMAY, Pizem
prva židna trgovina za ovez in brez krompirja.
(Brzojavni naslov: Geschmay, Pizem, telefon št. 417).
Najboljše za želodec.
Lekarnarja Schaumanna
želodčna sol in želodčno solne pastilje
so sredstvo, ki se že skoro 30 let kaže kot jako dobro
proti želodčnim bolečinam, motenju prebave in hujšanju.
Schaumannova želodčna sol
Škatlica K 1.50, želodčne solne pastilje K 1.50 škatlica. = = = = Pošilja se po povzpetju od 2 škatlic naprej.
Lekarna Schaumanna, Stockerau pri Dunaju.
Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.
Neprimeren učinek.

Parna žaga in mlin
priprava za tvornico makaron ali veletrgovino z vinom,
lesom; dalje hiša s prodajalno in gostilno, pekarno in
3/4 orala vrta, na prnem etnem kraju, priprano za vsakovrstno
trgovino, tik deželne ceste in kolodvora v Sesvetih pri Zagrebu,
na kr ži ti Zagreb-Sv. Ivan-Dugoselo-Vugrovar-Moravce B strica,
se prodaja ali posluje v trgovini več človek la ko stoji v kom-
paniji. — Več nove lastnik **MARKO MILEUSNIČ, Zagreb,**
Maksimir, telefon 352. 382

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev
registrirana zadruga z omejeno tavezo
s sedežem v Ljubljani, Marje Terez je cesta št. 11 (Kolizej).
Zaloga pohištva lastnega izdelka in tapetniškega blaga.
Izvršuje vsa mizarstva stavbna dela.
Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani. 2266

C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“
LJUBLJANA ALFONZ BREZNIK LJUBLJANA
Kongresni trg št. 13.
Največja, najstarejša in edina domača tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev.
Velikanska zaloga vsega glash.
orodja, kakor: violini, citer,
aklar, tamburice, harmonik,
klarinet itd., najboljših strun
(tudi Weicheld) ter muzikalij.
Prodaja na (udovito) majhne
obroke tudi brez zadatja, tako,
da je vsakomur dana prilika, iz-
ogniti se vsiljivemu „pofelnju“
ter si na najugodnejši način odpla-
čevanja nabavi instrument prve
vrste. Dvorna firma klavirjev
Czapka, Böhl & Reitzmann,
Stelzhammer in Bösl ter
Hörngel in Mauborg (amer. harm.) so svoje zastopstvo za Kranjsko meni poverile in imam
le jaz izključno edini te znamenite instrumente v najv. zalogi in izbiri. 10 letno pismeno
jamstvo. Popravila in uglaševanja klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji
se najugodnejše jemljejo v zameno. Najnižja izposojevalnina. 277

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz 3267
Bremna v New York
s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri
EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. —
Postrežba počena, resna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo
Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno
ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna
enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore na vse ostale dele sveta kakor
Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

Stedilna ognjišča „Triumph“
za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsakrni izpeljavi.
Ze 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot
najboljši in najprejše izdelki. Največja pri-
hranitev goriva. **Specijaliteti: Stedilna ognjišča**
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne I. dr.
Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog
2040 franko proti doposlani znamki.
Tvornica za stedilna ognjišča Triumph
S. Goldschmidt & sin, Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Edina zaloga
izvirnih ameriških čevljev.
Avstr.-ameriška
zaloga čevljev
v Ljubljani
poleg kavarne
„pri Slonu“.
Pazite natančno na firmo.

Slovenski optični zavod
Naročila z dežele pošiljam z obratno pošto.
Ceniki brezplačno!
FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 26
2832
priporoča veliko zalogo raznih oči, ščipalcev, toplomerjev, barometrov, daljnogledov itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vstavi nova stekla v očala in v ščipalce in izvršujejo vsa optična popravila dobro in ceno. Zlatina, razne ure, prstani, uhani, verižice, naprsne igle itd.

Hotel Trabesinger v Celovcu
Velikovska cesta št. 5
4144
se priporoča
potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.
Tukaj dobijo lepo, sušno in
pozimi zakurjene sobe po
1 K do 5 K, okusne jedi,
dobro pijačo po ceni.
Veliko dvorišče za vozove
in trije hlevi za konje.
Za zabavo služi
kegljišče, po zimi zakurjeno.
Po leti sedi na senčnatem vrtu.
V tem hotelu se nahaja vsak dan
prijetna slovenska družba,
posebno ob sredah zvečer.
Velike dvorane za shode
in veselice.
Na kolodvoru pričakuje gostov do-
mači omnibus.
Lastnik: Jvan Millon'g.

Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 237
Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet
žimnati modroci, otroški vozički itd.
Najsolidnejše blago.

Anton Presker
krojač
Ljubljana, Sv. Petra c. 16
priporoča svojo
veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice
in plašče za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan sveže
pustne krofe
priporoča
J. Zalaznik
Stari trg št. 21.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča
klobuke slamnike
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

Najnižje cene
L. MIKUSCH
tovarna delavnikov
Ljubljana, Mestni trg

Predno se
ljudje preskrbe s pariškimi higienskimi predmeti, naj rabijo
samo zanesljive znamke, tucat po 4, 6, 10, 12 kron.
2 gumija za vzorec za 1 K, tudi v znamkah. Ilustrovan
in poučen katalog se priloži vsaki pošiljati.
Novo! Vsak tucat se pred oddajo preizkusi in opremi s plombo.
Pošlje se skrivaj.
Edvard Redlich, trgovina z gumastim blagom.
Dunaj VI, Gumpendorferstrasse 28/31. 4021

Izvolite pisati po vzorce!
V. J. Havliček in brat, Poděbrady, Češko.
izvozna trgovina blaga in rokodelnih izdelkov
priporoča v preizkušenih in vrlo znanih kakovostih
plesno blago, opreme za neveste
damast, kanafas, Havličkovo tkanino, žepne robce,
brisače, namizne in kavne garniture, platno.
Modno blago. Sukno. Cefiri.
1 kos Havličkove tkanine »Kvčtuše« 23 m za
16 K. 1 kos Havličkove tkanine 15 m za K 10 50.
Zavoje s 40 m letnih in zimskih okusno od-
branih ostankov za 18 K franko po povzetju.
Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.
Vzorci franko. Vzemite si najboljše!
Samo pri nas pristao.

Ustanovljeno 1853.
G. Topham & Co.
družba z omeji. zavezo
tvornica za stroje in
železolivnica
Dunaj XI., Gudrunstr. 159
grade za specialiteto:
polne jarme vseh vrst za parne
in vodne žage,
vse stroje za obdelovanje
lesa: krožne žage, trakovne žage
stroje za oblanje, stroje za skob-
ljenje (Fräsmaschine), stroje za
luščenje furnirja, stroje za upogajeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.
Prospekti, proračuni stroškov obisk inženirja zastoj. 192

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko
z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda
Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zealand, Lapland in Samland,
ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje
med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost,
izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.
Odhod iz Ljubljane vsak erek popoldne
Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat
čez Kanašo v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
v Ljubljani,
Kolodvorska ulica odsej št. 26,
odjuvnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tislarju“.

Ljubljana **Fr. Ševčik** židovska ul. 7.
puškar
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere ponudim za dober sikel. Posebno pripo-
rocam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brez-
smiseln smodnik — Priporočam tudi
veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.
Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštino preste.

SINGER šivalni stroji
ne samo industrijske stroje,
nego za vsa šivalna dela v
rednih, se lahko dobivajo
pri nas.

Pazite na to, da kupujete v naših
prodajalnicah. Naše prodajalnice spoznate po zgo-
njem kazalu.

SINGER Co. d. d. za šivalne stroje.
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

**Tovarna cementnih
in glinastih izdelkov**
v Ilirski Bistrici

74

priloga svoje izdeke kakor: raznovrstne cevi, tlač-
kovne plošče v vseh barvah, vse vrste okraskov,
podboje vrat in oken, nagrobne spomenike, altarje,
cementno opeko, marmornirane in navadne stopnice,
kipe in sploh vse v to stroko spadajoče predmete.

Narčila se izvrše točno in po najnižjih cenah. — Kakovost izdelkov je izborna.

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali
plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam
vsled gašenja, podiranja poslopij in proti
škodam vsled odnašanja premičnih stvari, na-
dalje proti požarnim škodam živine, zalogo
vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pri-
delke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in
klajo v poslopih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zračnega
stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri
prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatunskega vloma in vsled
tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nevarnostem, na-
dalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih
podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov,
voznikov, lovcev itd.

Natančneje pojasnila daje radovoljno
Generalni zastop v Ljubljani
Sodnijska ulica šte. 6.
Vodja generalnega zastopa: **Jos. Proseno.**

**Naročajte izvrstni
šentjanski premog!**

Narčila sprejemajo
razen prodajalne pisarne
šentjanske premogok. družbe
v Križevniški ulici 3,
II. nadst., sledeče tvrdke:

Fr. Babič, Dolenjska cesta;
E. Kavčič, Prešernova ulica;
Leskovic & Meden, Jurčičev
trg; I. Mencinger, Sv. Petra c.;
B. Sevar, Sv. Jakoba trg; Urad.
gospodar. društvo, Kongresni
trg; Narčila in denar za
premog za šiško sprejema
Lud. Kotnik, trgovec v Spod.
Šiški. Za sprejemanje naročil,
kakor tudi za inkasiranje je
opravičen gosp. Josip
Baraga.

Po analizi, izvedeni po c. kr. geološkim državnem
zavodu na Dunaju potem po dr. A. Plüssu, profesorju ke-
mične tehnologije na c. kr. visoki šoli za poljedelstvo
na Dunaju in končno po laboratoriju „Združenih mo-
stecko-črničarskih rudarskih revirjev“ ima šentjanski
premog 4059 4733 kalorij in 7-96—11-57 % pepela in
se potemtakem more vzporejati z najboljšim češkim.

Cena mu je 2 K 40 h za 100 kilogram; tedaj
nižja, kot cena vsakega drugega premoga.

**Kdor je kdaj kuril
z njim, ne opusti ga
nikdar več.**

M. Kristofič-Bučar
Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.

BLUZE — **KRILA**
FINE KOSTIME — NOČNE HALJE
VRHNE JOPE — PLAŠČI — PELERINE
OBLEKICE — PLAŠČI — PELERINE
Perilo, predpasniki, moderci, otroški klobučki, kapice
Pošiljam na izbiro tudi po pošti.

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.
Velika zaloga
štedilnih ognjišč.
Izvrstne in solidne dele,
Cene zmerno. Popravila se
točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožeta cesta 3.
konkurira z največjimi tvrdkami
glede **finega kroja** in ele-
gantne izvršitve.
Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.
Zavod za uniformiranje.

Najboljši kosmetičski predmeti
za olepšanje polti in telesa so:

Ada mila po 80 h,
„cream“ po 1 K;
da „Menthol“
ustna voda po 1 K;
zobni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Čizmar
v Ljubljani.
Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana
**Prva kranjska
tvornica klavirjev**
Ljubljana
Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša
RUDOLF A. WARBINEK
Jamstvo šest let. Ekspor v vse dežele.

Priloga svoje prve vrste, za vsa podnebja
solidno narejene pianine, klavirje in
harmonije tudi samogralne
za gotov denar, na dolga od-
plačila ali naposodo.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
in računajo najceneje.
Največja tvornica na avstrijskem jugu.

Drože
(kvas)
v korist družbe sv. Cirila in Metoda
se najboljše in cene proti kon-
kurenco nizke!
I. vrste po starem dunajskem sistemu kg K 1'30
II. vrste čiste zračne drože . . . kg K 1'10
priporočila
I. Ljubljanska tovarna Maks Zaloker

Združeni čevljarji
V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

Odlikovani na mednarodni razstavi
na Dunaju 1. 1900.

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za
zimsko sezijo. Vse vrste moških, dam-
skih in otroških čevljev la-tnega in tujega
izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke,
čistila itd. vedno v največji izbiri.

**Specialisti za prave
gorške in lovne čevlje.**
Izdeluje se po meri v lastni delav-
nici, sprejemajo se tudi popravila.
Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
naročila proti povzetju. Zadržite cenike.

Najbolj varno naložen denar! Največja slovenska hranilnica!
Denarnega prometa do 31. decembra 1910 nad 564 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska
v Ljubljani, v lastni hiši, v Prešernovi ulici šte. 3.

Stanje hranilnih vlog: nad 39 milijonov K. Rezervni zaklad: nad 1,200.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po
4 1/4 %
brez odbitka. Nevzdignjene obresti pripisuje
vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne
knjižice drugih denarnih zavodov.
Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti.
Za varnost vloženega denarja jamči
zraven rezervnega zaklada še mestna
občina ljubljanska z vsem premoženjem
in z vso davčno močjo.
Jzguha naloženega denarja je nemogoča,
ker je po pravilih te hranilnice, po-
trjenih po c. kr. deželni vladi,
izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Posoja na zemljišča po 5% in proti plačevanju dolga
po najmanj 1 1/4%. Dolžnik pa more svoj dolg poplačati
tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice
in vrednostne papirje.
Za varčevanje ima vpeljane lične
domače hranilnike,
v podpiranje slovenskih
trgovcev in obrtnikov pa
Kreditno društvo.

Poročne prstane
4345
kakor tudi druge zlatnine pri-
poroča po nizki ceni
FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 26.
Pošiljam cenike brezplačno.

Lud. Černe
ovak, tovar, z ušni ter
zapriskani sodijski conar. 236
Ljubljana, Wolfove ulice št. 3.
Velika zaloga
juvelov, zlatnine in sre-
brnine, različnih ur, uha-
nov, pr-
stanov,
verižic in
očal itd.
Blago prve vrste.
Solidna postrežba.
Cene na jnlzje.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA
JAS. HENNESSY & CO, COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

MOËT & CHANDON
je
šampanjec
najvišjega
dvora in
aristokracije
Ustanovljeno
1743

Ohranitev zdravega želodca
zavisi poglavitno v ohranitvi, pospeševanju in
uravnavanju prebavljenja ter odstranitvi zoprega
telesnega zaprtja. Preiskano, je zdravno naj-
boljši in najbolj učinkovit zdravilni zelišč-
ski pripravek, tak obdajajo, prebavo po-
spesujejo in voljo o odvajajo o domaćo zdravilo,
ki zmanjšuje in odstranjuje vse nevarne ne-
umernosti, slabe di-
te, prebavljeno in vop-
nega telesnega zaprtja. A. pr. gorčice, napo-
njenje, presilno tvoritev kisline ter hrane bo-
ječine, je DR. ROSE BALSAM ZA ŽELODEC in
lekarne B. Fragner v Pragi.
Svarilo! Vsi deli zavoj-
nice nosijo
oblastveno zavarovano
varstveno znamko.
Glavna zaloga: lekarne
B. FRAGNER,
c. in kr. dvorni dobavitelj
Pri črnem orlu, Praga
Malá strana 203. Ugel Nerudova ulice.
Respošiljanje po pošti vsak dan.
1 cela steklenica 2 K, 1 polovična
steklenica 1 K. Ako pošljete po pošti
napre K 1.50 ali K 2.00 eno veliko stekle-
nico, za K 4.70 dve veliki steklenici,
za K 8.— 4 velike stekle, za K 22.—
pa 6 velikih steklenic pošlino prosto
na vse pošte Avstro-ogr. monarhije.
? Ispolniti: lekarne Joz. Meyr, dr. G. Pissli, Joz.
Gimaz. Zalep v lekarnah Avstro-ogr. države.

Kathreiner Kneippova sladna kava
je le ena, posnem-
kov pa je več! Zato
pozor! Zahtevajte
in jemljite samo
izvirne zavoje
s z imenom
Kathreine

V. emisija delnic JADRANSKE BANKE v Trstu.

Vabilo na subskripcijo.

V preteklem letu je izvršil upravni svet Jadranske banke v Trstu le deloma sklep občnega zbora z dne 14. marca 1909 s tem, da je izdal 2500 delnic à K 400.—, t. j. K 1,000.000.— nom. in povišal na ta način delniško glavnico našega zavoda na K 4,000.000.—. Tozadevna subskripcija je imela tak uspeh, da ni bilo niti mogoče zadovoljiti vseh subskribentov. Razvoj poslov Jadranske banke v preteklem letu je napotil upravni svet, da je sklenil v seji dne 28. decembra 1910, povišati v smislu pooblaščenja navedenega občnega zbora delniško glavnico za nadaljnja dva milijona kron in izdati v to svrhu

5000 delnic à K 400.— t. j. K 2,000.000.— nom.

po nižje navedenih pogojih.
Z izvršitvijo tega sklepa se bo povišala delniška glavnica našega zavoda na **K 6,000.000.—**, tako, da bo postala **Jadranska banka največji avstrijski jugoslovanski bančni zavod**. Bilančni uspeh preteklega leta odgovarja percentualno uspehom prejšnjih let, v kljub temu, da je bil četrti milijon šele od 1. junija 1910 zavodu na razpolago. Zato namerava upravni svet predlagati občnemu zboru izplačanje zopet iste, t. j. 6%—ne dividende za preteklo leto in dotirati z večjim zneskom rezervne fonde, kateri bi se na ta način, vpoštevaje ažijo nove emisije, kmalu podvojili. Tudi ni izključeno, da bo občni zbor z ozirom na bilančni rezultat, zahteval povišanje dividende. V zadnji seji upravnega sveta se je sklenilo tudi, zahtevati od vlade dovoljenje za nadaljnjo povišanje delniške glavnice do zneska K 12,000.000.— in spremeniti v tem smislu pravila Jadranske banke.
Za V. emisijo delnic Jadranske banke v Trstu veljajo sledeči pogoji:
a) Imejtelji delnic prejšnjih emisij imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer so upravičeni, zahtevati na podlagi vsakih 2 delnic 1 delnico nove emisije **po kurzu K 425.— za delnico**; b) delnice, katere eventualno vsled neizvršitve opcijske pravice preostanejo, so na razpolago novim subskribentom in tudi imejteljem starih delnic, v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jim na podlagi opcije pripada, **po kurzu K 445.— za delnico**.
Prijave za nove delnice se sprejemajo do 15. februarja 1911 in je treba vplačati za vsako podpisano delnico takoj pri subskripciji K 200.— kot prvi obrok in ob enem kavcijo, ostanek pa — vpoštevaje svoječasno položeno kavcijo, — **po repartitiji delnic**, katere izid se vsakemu subskribentu naznani **najpozneje do 15. marca 1911**.
Nove delnice participirajo že na dobičku za leto 1911 in zato morajo se vplačati 5%—ne obresti od nom. zneska od 1. januarja t. l. do dneva izplačila. Od vplačanega prvega obroka oziroma kavcije odobri banka subskribentom tudi 5%—ne obresti. Subskribentom je dovoljeno vplačati takoj pri subskripciji cel znesek podpisanih delnic.
Kurzni dobiček (ažijo) p. ipade, kakor že zgoraj omenjeno, po odbitku stroškov in pristojbin nove emisije, **rezervnemu zakladu banke**.
Upravni svet je določil za V. emisijo delnic skoraj isti kurz, kakor je veljal za IV. emisijo z namenom, da bi omogočil subskribentom, na katerih prijave se s. č. ni mogel ozirati, nabavo delnic pod ugodnimi pogoji in bi pridobil Jadranski banki z določenjem nizkega kurza nadaljnje interese.
Prijave na nove delnice se sprejemajo:
V TRSTU: pri blagajni banke
V OPATIJU: pri blagajni banke.
V DUBROVNIKU: pri Hrvatski vjeresijski banki in njenih podružnicah **v Šibeniku, Zadru in Spljetu**, in pri Dubrovački trgovački banki.
NA DUNAJU: pri Živnostenski banki pro Cechy a Moravu, pri Osrednji banki čeških hranilnic in Češki industrijalni banki.
V LJUBLJANI: pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah **v Celovcu, Spljetu, Sarajevu in Gorici** in pri Trgovsko-obrtni banki.
V PRAGI: pri Živnostenski banki pro Cechy a Moravu, pri Osrednji banki čeških hranilnic in Češki industrijalni banki.
V SPLJETU: pri Prvi pučki dalmatinski banki.
V SUŠAKU: pri Banki i štedionici za Primorje in njenih podružnicah **na Reki in v Bakru**.
V ZAGREBU: pri Prvi hrvatski štedionici in njenih podružnicah **v Varaždinu, Osijeku, Vol. Gorici, Sisku, Virovitici, Cirkvenici, Reki, Zemunu, Belovaru, Delnicah in Kraljevcu**.
Pri navedenih subskribentih mestih morajo se tudi deponirati stare delnice v svrhu izvršitve opcijske pravice
Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridruže si upravni svet pravico repartitije delnic med subskribente.

Upravni svet Jadranske banke v Trstu.

OPOMBA: Jadranska banka pošlje vsakemu interesentu na zahtevo položnice avstrijske ali ogrske poštne hranilnice, tako, da more slediti pošiljatelj denarja brez vseh stroškov za subskribent.
V svrhu izvršitve opcijske pravice zadostuje predložiti samo plašče delnic (delnice brez kuponskih pol).